

ellie^o bap. veles^{ta}

num. ~~34~~. cap. 7. num. 38.

19

36176

esta al finde este Volumen. Un libro
de Medidas de l Romano pabafes co
lumnos y chapiteles y otras obras

(1) 616839 808

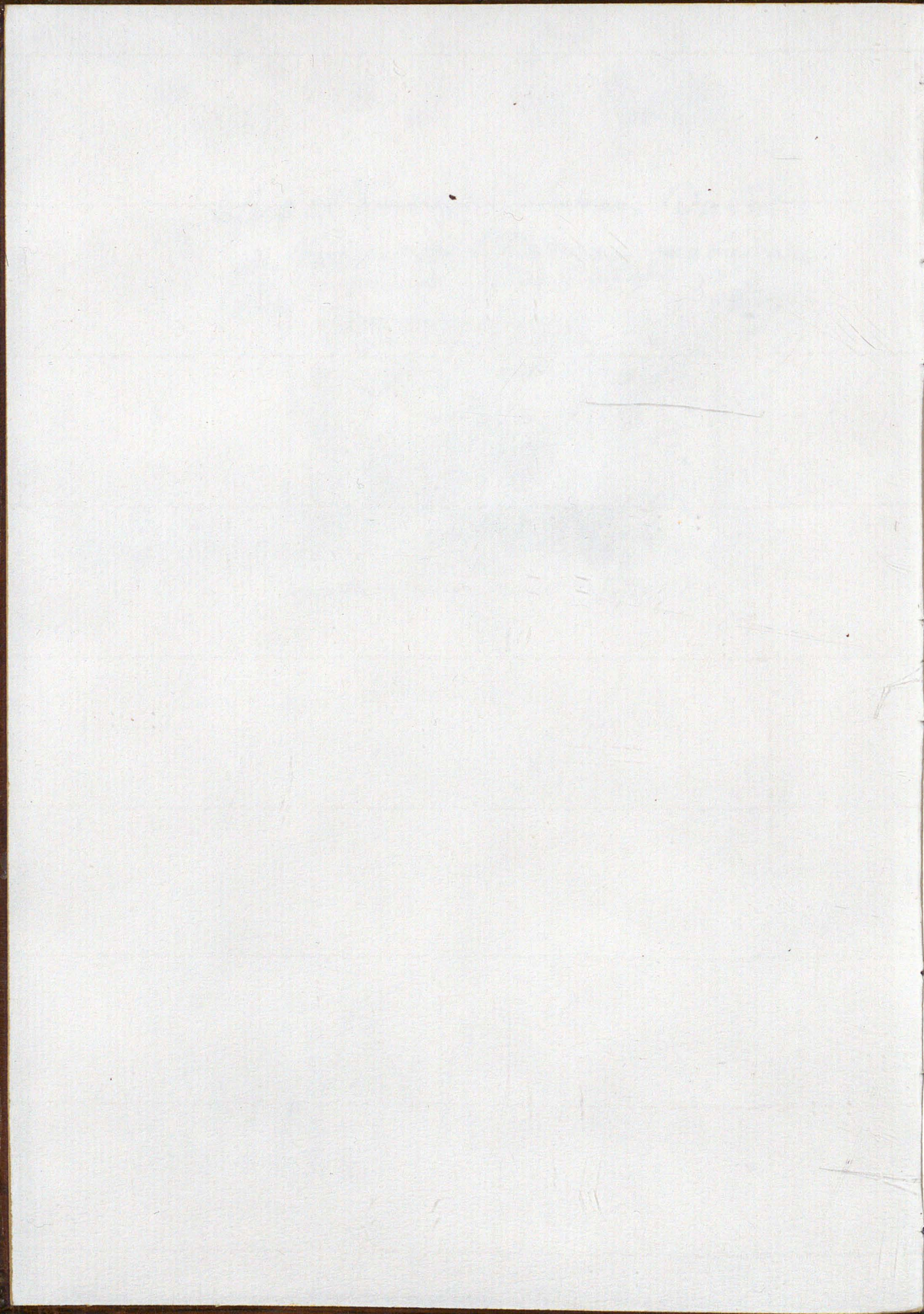
.88. mayr .T. oros .A. S. mayr

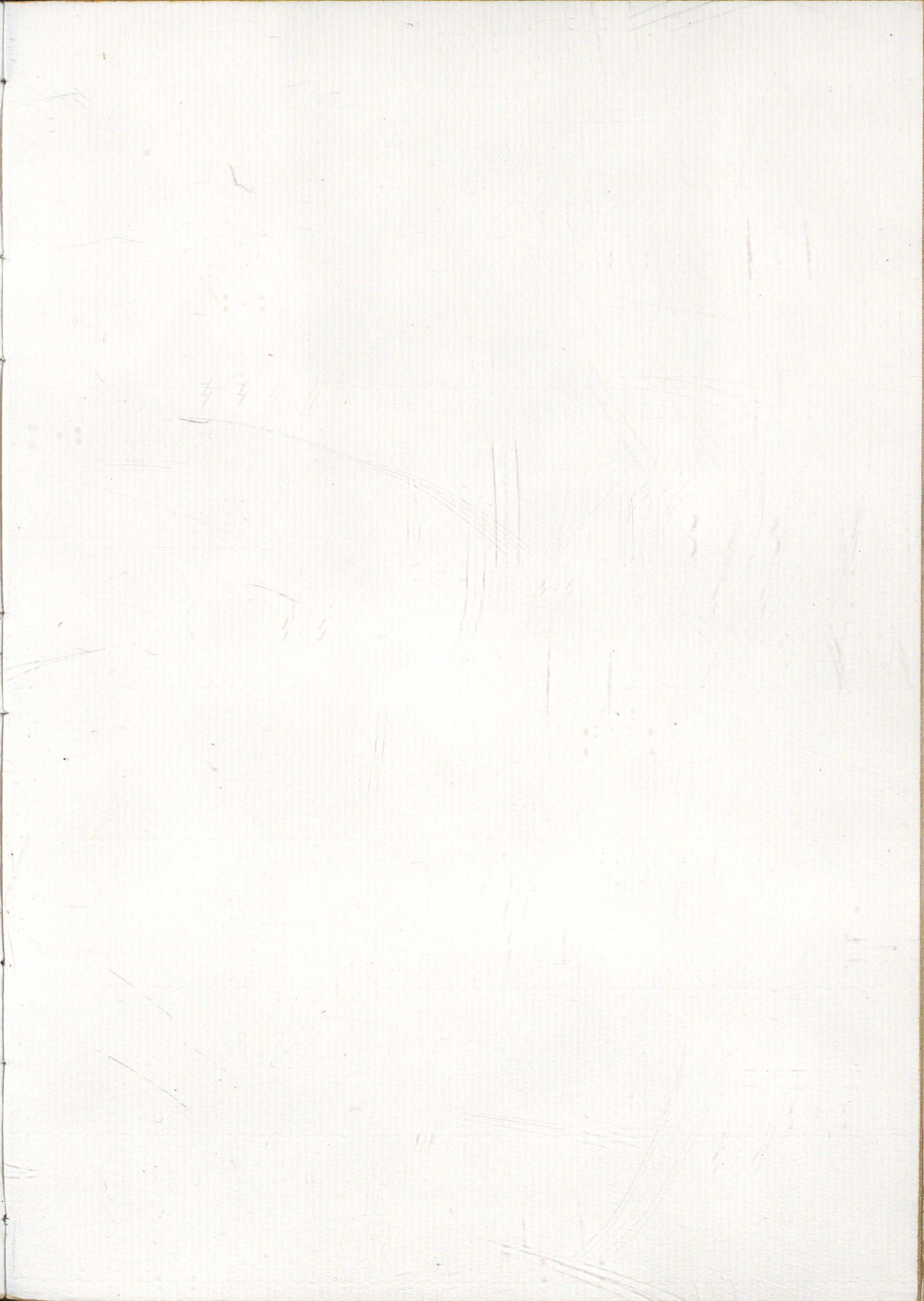
BIBLIOTECA

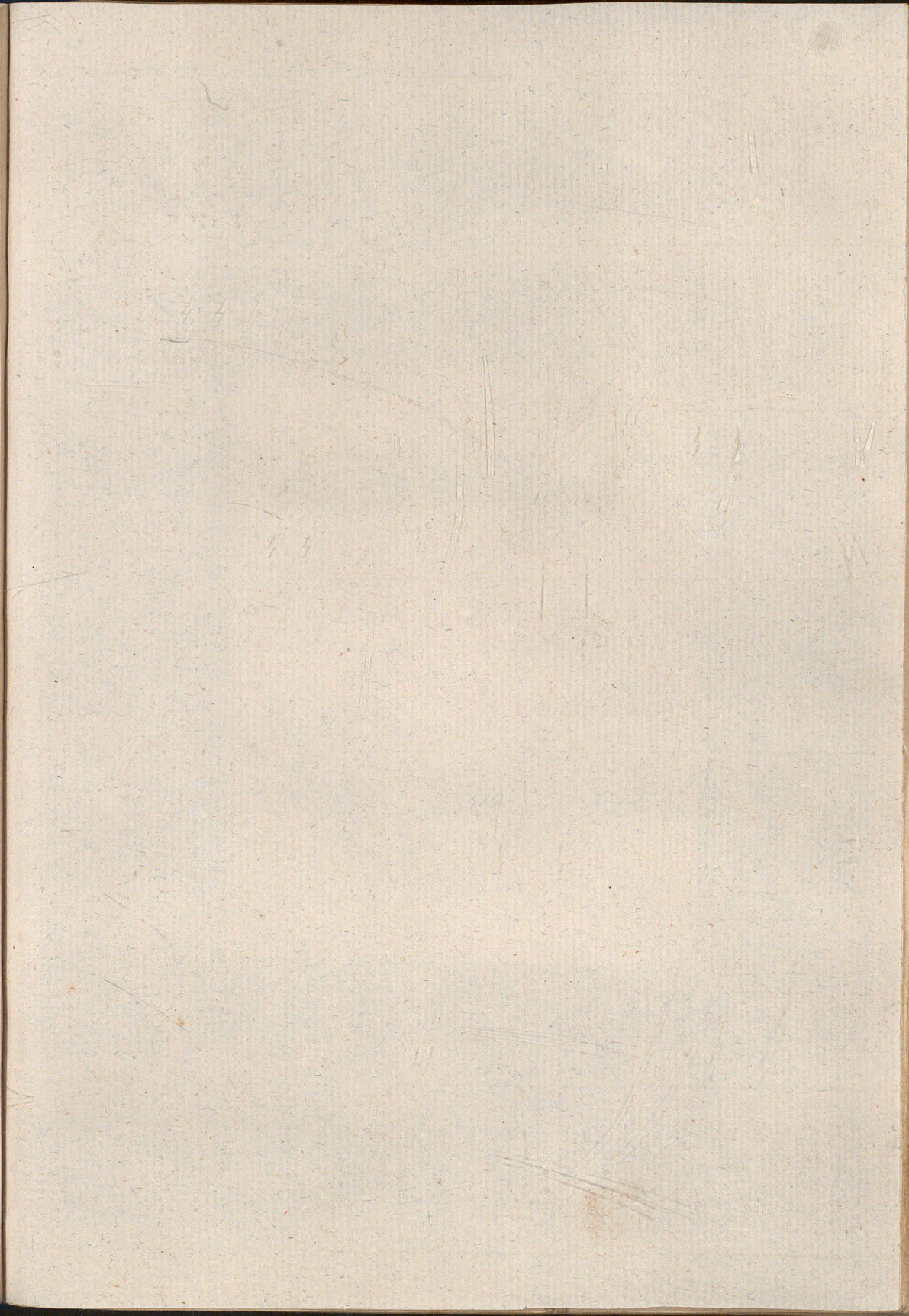
DE LA

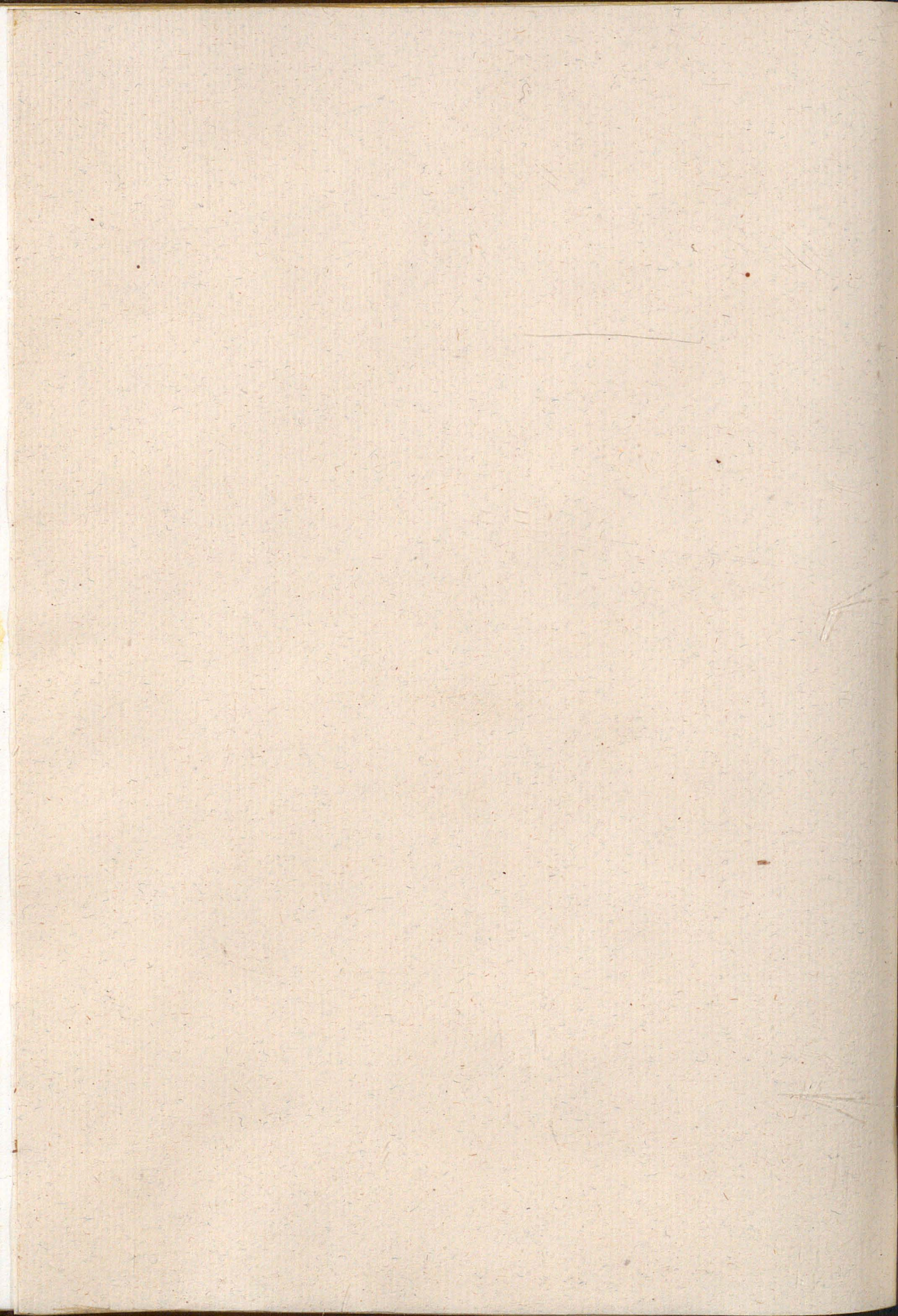
Universidad de Salamanca.

Sala Est. Tab. Núm.

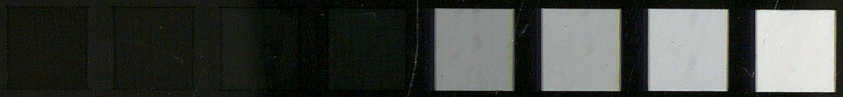

ICATI

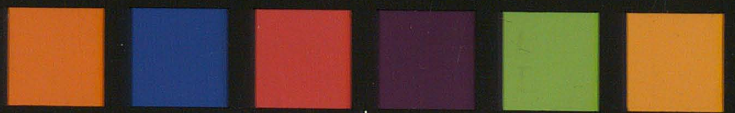
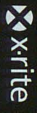
mm

MSCCPPPE0616

mm

MSCPPCC0616

+

colorchecker

OLL. SOC. IESV SALM. EX DONO REGVM

sim
duo
fuluo

AVLAPVRIFICATIONIS AVRI

NON

SINESALE & NON SINE ARG

LLA

VOARCH AD VMIA

contra Alchi'miam : Ars distincta ab
Archimi'a , & Sophia : cum Additio-
nibus : Proportionibus : Numeris : &
Figuris opportunis Ioannis Augustini
Panthei Veneti sacerdotis.

Dee sic do' guille' Peraca

Venetis. Diebus. Aprilis.

de la Libreria N^o.

M.

D.

XXX.

MARIA

MORIENS

TVBALCHAIN

PANT HEVS

HERMES

TO THE HONORABLE SENATE OF THE MASSACHUSETTS

IN SENATE, FEBRUARY 24, 1844.

REPORT OF THE COMMISSIONERS OF THE LAND OFFICE, IN ANSWER TO A RESOLUTION PASSED BY THE SENATE, FEBRUARY 24, 1844.

AD VALUAM

Printed by G. W. & C. B. BOSTON.

ALL RIGHTS RESERVED BY THE AUTHOR.

Concessio Reuerendissimi. D. Legati apostolici.

ALTOBELLVS AVEROLA
 DVS Dei & apostolicæ sedis gratia
 Episcopus Polen. S. D. N. Papæ Re-
 feren. & per totum Venetorum domi-
 nium, cum potestate Legati Cardina-
 lis de latere, Legatus apostolicus. Dile-
 cto nobis in CHRISTO Ioanni Augustino Pantheo
 Veneto sacerdoti, salutem in dño sempiternā: & cætera.

Mandamus igitur & præcipimus autoritate apostolica,
 qua ex munere legationis nostræ huiusmodi fungimur in
 hac parte: ne quis legationi nostræ subiectus: id ipsum
 opusculū siue Latina, siue Vernacula lingua per scriptū:
 in locis legationis nostræ huiusmodi imprimere, aut im-
 pressum uenundare, uendendūue tradere ullis in locis ali-
 quando audeat: sine tuo, uel hæredū tuorū consensu, & cō-
 cessione. Qui cōtra Mandatū hoc nostrū fecerit, & ad-
 miserit: quibuscunque in locis legationis prædictæ id fe-
 cerit: is statim Excōmunicatus esto: & præterea Centum
 ducatorū auri pœna multetur. Quorū Viginti quinque
 Accusatori, qui etiā secretus tenebitur: Viginti quinque
 Tibi dānum patiēti: cum quibusuis codicibus huiusmo-
 di impressis: Viginti quinque Executori, siue ecclesiasti-
 co, siue sæculari per te eligēdo: & reliqui Viginti quinque

Clausula
 Bullæ.

CONCESSIO IMPRESSIONIS.

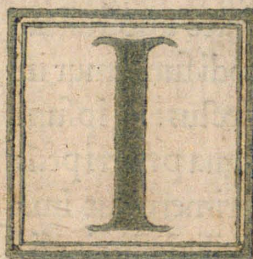
Hospitali pauperū incurabilium Ciuitatis Venetiarum applicentur. Data: & cætera.

A. Episcopus Polen. Legatus.

Robertus Magius.

Le. de Magistris.

Concessio Clarissimorum. D. Capitem Illustrissimi consilii Decemvirum pro impressione huius operis.

INFRASCRIPTI CLA. D. Capita Illustrissimi CONSILII. X. Visis, & optime intellectis relatiōibus infra scriptis datis cum iuramento. D. Antonii de Fātis: & D. Victoris Fausti doctorū: super quodam opere composito per Venerabilem. D. Ioannem Augustinum Panthem Venetum, circa metallicas transmutationes, concesserunt eidem. D. Ioanni Augustino: & ita presentis serie concedunt, & permittunt: ut possit imprimere opus antedictum, & ita iusserunt annotari.

D. Hieronymus Lauredanus.

D. Hieronymus Barbadicus. Capita: & cætera.

*An. de Francisca Illustrissimi
CONSILII. X. a' Secretis*

DEDICATIO OPERIS.

ANDREÆ GRITI ILLUSTRIS.

Venorum Principi, Ioānes Augustinus Pantheus Venetus sacerdos, Imperium fœlix, ac diuturnum.

Vmmus ille Opifex rerum, cuius sapientia non est terminus, omnipotentia sua, hominem homini conciliat ad uitæ societatem. Hæc autem societas & cōgregatio, Ciuitas & Respublica nuncupatur. Ciuitas autem omnis & si natura

turali, communi q; totius populi consensu, & Iustitiæ robore conflatur & conseruetur, Venorum tamē CIVITAS SANCTA, præcipua quadā diuini Numinis prouidentia, ex multarum circūquāq; urbium optimatibus, sæuitiam & immanitatem Atilæ totam tunc deualstantis Italiam, confugientibus (ceu quōdam per arcam Noé a diluuiō paucis seruatis) primū hūc in locum, ut infra (Anno Christi Iesu primo & uigesimo supra quadrigētesimū, octauo Calēdas Aprilis: in hora & in angulo meridiei) sita est & congregata. Deinde q̄q; uariis bellorum turbibus agitata sit sapius ac uexata: diuina tamen ope semper adiuta, tātum creuit, ut & omnium aliarum rerumpublicarū (quæcunque fama celebrētur) nullius profus indigeat. Nam dici non potest q̄ rectis sapientissimorum Principum consiliis, q̄ fortibus factis, q̄ sanctis Patrum

Ber. Iustiniani de origine urbis Venorum in principio .c. Sita erat ritualta.

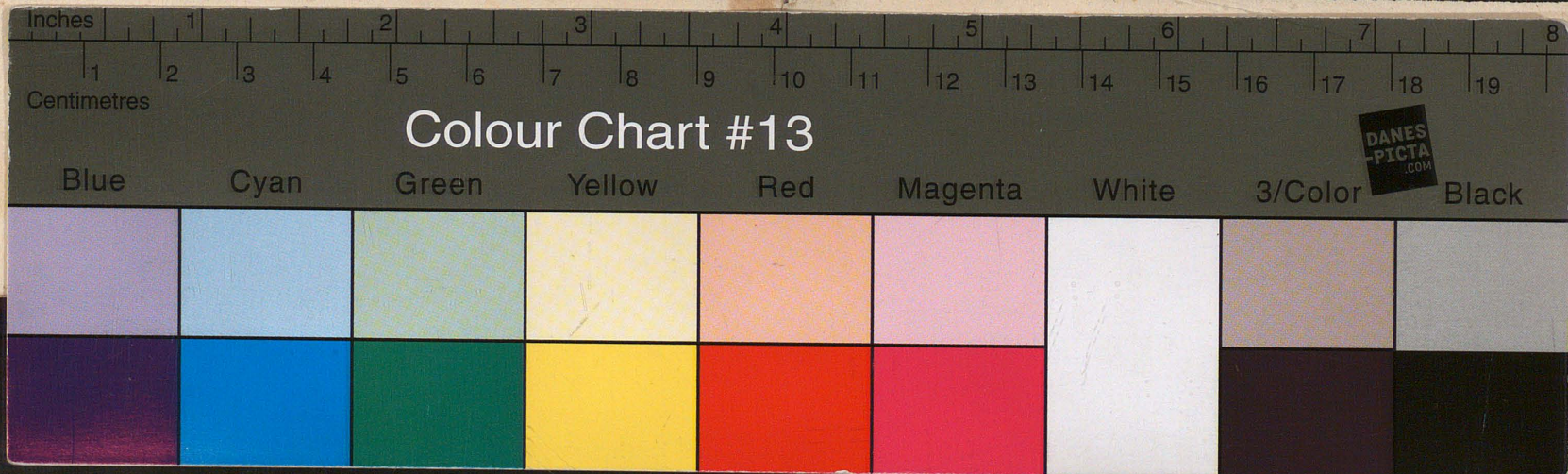
DEDICATIO OPERIS.

institutis fundata: indies melius ac foelicius ppagata fue-
 rit. Quñ ergo dominus æternus uniuersalis supernus: per
 quem Reges regnāt, & Principes imperant: Te Serenissi-
 sime, Inuictissimēq; Princeps, post multas Legationes, &
 præclaros Magistratus sapienter exactos: post illustre si-
 mul & foelix Veneti exercitus imperium & moderamen:
 demūq; post uarios maris ac terræ labores, & libenter sus-
 ceptos, & gloriose superatos: huic optimæ Reipublicæ
PRINCIPEM, Moderatorem, patriæq; Patrē merito
 præfecerit: ut Vnus esses, qui populū Venetum, & subdi-
 tas Ciuitates, in tanto bellorum tumultu, rāta famis, pe-
 stisq; miseria nonnihil titubantes: tua prudentia, tuāq;
 animi magnitudine: ueluti Hercules cælum non solū mo-
 do susciperes, & consolareris: uerum etiam tuereris, & con-
 seruares. Quis igitur tam impos mētis extiterit, qui non
 Te merito cunctis uerum Patrem, & Defensorem prædi-
 cet: non instar excelsi Numinis ueneretur? Quum præser-
 tim Is sis, qui subuenias omnibus, omnibus profis, omni-
 um commodo consulas, & saluti. Nam quis nesciat bo-
 num Principem nō tantum sibi, sed suæ Reipublicæ, suis
 Ciuibus, suis deniq; Populis natum esse: Dum seditiosos,
 ac discordes opprimit: superbos, ac rebelles castigat: hu-
 miles, & studiosos erigit, ac extollit. Nā pfecto societatis
 humanæ uinculū solueret: nisi Præses aliquis adesset: cuius
 opera, studio, & authoritate, prauoꝝ audacia reprime-
 retur:

ret: bonoꝝ innocētia ꝑseruaretur: studiosorū ingenia con-
 gruis uirtuti præmiū allicerentur, & fouerentur: ac uitæ,
 & honoris præsidia subministrarentur. Pulchrū est enim
 hominē cæteris præstare: Ingenuis autē, & Illustribus præ-
 esse: at quis non pulchrius censeat & laudabilius, posse
 multos efficere fœlices: Quæ (sanē) potestas summis lau-
 dibus est efferenda: quoniam Serenissime Princeps Tibi
 non fortuna, sed uirtute extitit comparata. Ad Te Pan-
 theus amplitudinis tuæ obseruantissimus cōfugit: ac sup-
 plex tuum ~~inuenit~~ ^{dux celorum} inuocat, obsecratq: ut & se, & suū hoc
 opusculum de transmutatione, purificatione, multiplica-
 tione, & proportione Argenti, pariter & Auri Voarch-
 adūmia cōtra Alchīmiam nuncupatum: tuo hilari, sere-
 noꝝq; uultu suscipias, & tueare: ac (quo soles Clientuli cura
 iusq; tui monumenta) præsidio prosequaris. Vale.

A iiii

Omnia cō-
rege.

Omnia cō
rego.

5 CANTICVM AD LECTOREM.

Artis Voarchadúmicæ canticum
ad lectorem.

Chaldaica sub uoce feror lux, candide lector

Voarchadúmia: cælitus ars & opus.

Alchíniám, falso uocitant me nomine plures:

Grandia quum Lunæ, factáq; Solis agam.

Si me pertentes, aliquid pertingere maius

Falleris: authorem consule, uera scies.

Ergo age, percipias, hilari mea dogmata uultu:

Nam datur aurifera quicquid ab arte fluit.

Authoris intentio de Voarchadúmica professione, contra Alchímiam, Arte distincta ab Archimi'a, & Sophia.

F

Acile plerosq; admiraturos opinamur, lector humanissime, perlegentes opus hoc Voarchadúmia nuncupatum, contra Alchímiam æditum: & nō parum ab Archimi'a, & Sophia seiunctū. Qui (sané) quum æquo animo singula in ipso contenta reuoluerint, eos (profecto) á lectione huius operis minime animū suum alienaturos putamus. Quare nos á ratione alienum fore nequaquā duximus in principio istius uoluminis: cur nobis id euenerit, appellasse, palám facere studiofis. Illa præsertim de causa: q̄ non solum innumeras (ut ita dicam) gentes maxime philosophiæ expertes: sed etiam Viros amplissimis & honore & dignitate præstantes, intuemur non parè desiderare Nature penetralia perscrutari: qui circa præcipuas Argenti, & Auri transmutationes, purificationes, multiplicationes, & proportiones, nullis parcetes expensis: nullisq; laboribus, & uigiis: die, noctū q̄ operā impendunt: ac circa eam rem uersari uidentur: uel ipso lucrandi desiderio ducti: uel cognoscendi potius occasione allecti: ac ita rimantur secretiora Naturæ mysteria. De quibus equidem quid hac in re uerius asserendum censeamus: iuxta peri-

tiorū semitani, breuibus, a ueniente domino æterno omnipotenti, aperiemus.

Quadrifaria transmutatio metallorum. Dicimus enim omnes metallicarum transmutationum artifices: Quadrifariam uersari posse, ac laborare.

Primus modus. Sophisticatio. Primo (sanè) modo, luminaria .s. Argentum, & Aurum fingendo: hoc est in multis tincturarum generibus, & sophisticationum speciebus imperfectiora metalla colorando, ipsaq; alterando: propria tamen ipsorū essentia, substantiaq; remanente. Quam professionem communi omnium consensu Alchimiam (ab Alchimō dicta: quæ (profecto) ex Hebraica dictione interpretata Fermentum uani consilii exponitur) uocamus. Quæ quum nullam habeat ueram Argenti, aut Auri existentiam: sed prorsus inanem, ac falsam apparentiā: merito est (uti infra monstrabimus tā rationibus, q̄ authoritatibus) damnata, & damnanda, penitusq; de medio tollenda.

Ab Hever non autem ab Habraā. Secundo autem modo pleriq; etiam uiri boni & primates, ubiq; locorum laborant, sperantes Eleisiria quædam posse cōficere ex uariis (ut putant) materiis: illaq; in tantum uigoris, & subtilitatis apicem deducere: ut facta super quouis metallo illius Medicinæ projectione, mox in Argentum purum, uel Aurum fuluum transmutetur: & hoc ferè in infinitum. Hanc autem metallicā professionem (& si non dicā uane speratam, sed diuina potius assequendam gratia) uocant Archimiā: quasi unitatis, &

Archimiā quid.

unius

unius veri consilii Principem. De qua (sané) admirabili
 transmutatione plurima tam priscorum, q̄ neotericorum
 uolumina passim circumferuntur: Tubalchá in. s. Her-
 metis: Géberi: Alhidii: Auicennæ: Turbæ: Hortu-
 lani: Rosini: Alberti: Arnaldi: Raymundi: Mariæ pro-
 phetissæ: Morieni: Christophori Parisiensis: aliorumq̄
 q̄ plurimorum Arabum: Chaldæorum: Græcorum: He-
 vræorum: Indorum: & Latinorum. Ex quorum lectioni-
 bus: additionibus: contradictionibus: figuris: lineis: lite-
 ris: metaphoris: notis: prophetiis: punctis: similitudini-
 bus: syncopis: synonymis: atq̄ enigmaticis codicibus:
 nunquid possibilis hæc trāsmutatio sit hucusq̄ inuenta,
 uel inueniendi spes indies augeatur, nō in re q̄ satis facile
 cognoscimus. At potius illud Philosophi adagiū in men-
tem uenit, asserentis in Categoriis: Si circuli quadratura
est scibilis: nondum tamen est scita. Illorum ueruntamen }
afleclas quum ueram luminariū Formā sophisticis abie-
ctis assequi pertentent, nulla (sané) ignorantia nota cul-
pandos, sed laudibus efferēdos existimamus: tanq̄ Natu-
ræ arcanorum indagatores. Quorum pleriq̄ si tantum }
 opus consequi non potuerunt: admirandas attamē ope-
 rationes, & artes (experientia teste) adinuerunt: ut ui-
 dere licet de uitro Chrystallum: de coloribus Purpurinā:
 de metallis Auricalcū: & huiusmodi: ut infra: ac in uolu-
 minibus tā nostris, q̄ alienis de Mineralibus: Coloribus:

Lapidibus: Vitris: Gemmis: & Metallis pertractatū est. Illud áttamen artis huius arcanum minime prætereundum fore cēsuimus: quatenus Archimiæ peritiores dicāt facilem ex Argento, & Auro transmutationem fieri posse: immo monstrare possunt extracto quopiam luminarium Sulfure: quod argenti: uel auri Lapidem: Medicinā: Puluerem: Terram: Vnguentū: Caput corui: Eleis'r: uel Quintam essentiam dicunt: quod (sané) cognitu dignum est, & uisu mirabile: quamuis lucrandi facultas (sine suo Corpore. i. absq; reductione ad primā Materiam artis) nulla emergat operāti: sed (uix) tanta est Argenti, & Auri, redundandi potentia: & copia resultans ex proiectione illius Quintæ essentiæ: quantū extiterit Argentum, & Aurum primum detextum. Verum enim uero pleriq; transmutationis huiusmodi admiratione ádeo excitati fuerunt: ut magis facile crediderint per ulteriorē Quintæ essentiæ illius subtiliationem, & superadditam perfectionem, & uirtutem conficiendum esse uigorosum illud Eleis'r, pro tollenda transmutatione (licet perperā) in infinitum. Sed hæc missa faciamus hætenus: quoniā longiorem uidentur expostulare sermonē: de quibus (profecto) aliás fauente Domino æterno omnipotenti pertractabimus.

Tertius modus. Purificatio.

Voarchadumia quid.

Tertio insuper modo, uersari possunt artifices, quoad potissimā Auri purificationem (quæ Voarchadumia est,

ars)

ars (scilicet) Auri duarum cæmentationum perfectarū) tria peculiariter operantes: quæ maximū præstant Dominis, & Mercatoribus emolumentum.

Primum (sanè) maiorem Auri portionem ex cæmentatione extrahendo.

Secundum magis Aurum depurando.

Tertiū deniq; paucioribus cæmentationibus, & expensis, Aurum perficiendo: cuius oppositum pleriq; accidere solet artificibus: qui magnis lignorum cæmentationibus, & expensis: ac minori Auri depurantia, redundantiq; laborant.

Postremo uero mō, uersari possunt artifices quoad ueram multiplicationem: quam multiplicādi Argenti, Auriq; ac cæterorum metallorum facultatem (cum interioribus Animæ, uel exterioribus metallorum) sub auctione Sophiæ (quæ Sapiētia, & Voluntas est dominorū) collocandam fore existimamus. Quam & si uel difficilem (licet possibilem) uel mediocris esse emolumenti, pleriq; in dies experiantur: nō desunt autē tamen qui eam facere amplissimam sperent, ac polliceantur.

Hanc autem (ut supra) arcanā purificationis Auri professionem merito Voarchadumiam appellandā fore censuimus: Alchīmice facultati penitus contrariantem.

Quandoquidem nulla sit Argenti, uel Auri existentia in Alchīmia: in hac autē sunt luminaria in esse perfectissimā

Tria emolumenta Voarchadumia.

Primum.

Secundum.

Tertium.

Quartus modus. Multiplicatio.

Sophia qd.

mo. Hancq; ab Archimí'a, & Sophia non ab re seiunxi-
mus: quoniam Voarchadúmiæ, & auri Sophiæ opera-
tio, uerius ac facilius ad effectum deducitur: Archimí'æ
uero maior est promissio, q̄ operis executio.

Ex iis igitur quisq; facile coniciet, qua de causa opus hoc
Voarchadúmicum contra Alchimiã exegimus: ipsumq;
ab Archimí'a, & Sophia distinxi-
mus. Nosq; operis intē-
tionē breuibus iā explicuisse, nemo succensere debet, ne-
que lectione huius operis minime perterreri: sed secretio-
ra Naturæ mysteria operis huius adiuuēto suscepto per-
scrutari, facilius & efficacius poterit: & sophismata Al-
chímistarum, falsariorumq; obiectas tēdiculas præcaue-
re. Quibus non parum doloris, pariter & damni futurum
existimamus hoc nostrum opusculum in lucem emersisse:
cum per illud huiusmodi detestātorum falsariorum frau-
des, deceptiones, & uelamenta detegant. A' quibus in po-
sterum a' uiris sanæ mētis ex nostri huiusmodi operis ad-
monitione, erit abstinendum.

Quo potiori,

PORTIO PRIMA.

Quo potiori, & magis consentaneo uocabulo purificationis Auri facultas appellari debeat. Caput primum.

Quoniam omnis doctrinae & disciplinae traditio, iuxta Peripateticorum sententiam, a quaestione quid nominis, priusquam ab ea quae quid rei dicitur, exordium capere debet, ueluti praevia scibilium dispositione intellectus: qua professionis illius apex facilius pertingatur: nequaquam, candidissime lector, illud a ratione alienum fore existimamus hoc primum ostendere: quo potiori uel aptiori uocabulo arcanam purificationis Auri facultatem liceat appellare: & an uerbum illud Alchimia, an id potius Voarchadumia ei magis congruere putandum sit. Neque profecto uocem illam Voarchadumia te a deo latere arbitramur: ut & ipsam nullius esse rei significatiuam putes. Quandoquidem hac in nostra tempestate studiosorum solertia in lucem uenerit ac publicam noticiam Chaldaea professio: qua diebus nostris facile patuit: quod antehac plerisque latuit artis. scilicet purificationis Auri duarum camentationum perfectarum Inquisitores post ipsum (ut aiunt) Tubalcha in primum ipsius Authorem Chaldaeos aut

B

Indos potius extitisse. Quam alias Cælestem disciplinā uocarunt: Solino: Strabone: Plinio q̄q; testibus: ac Ioāne Pico Mirandulæ comite. Neq; ambigere quispiam debet cur ipsius Authores tam præclaræ metallorum professione ni ita abstrusum indiderint uocabulum: hoc est Voarchadumia: quæ uox equidē est aptissima, omni q; laude dignissima. Non aut Alchimia, ut infra: ipsa arte existente imperfecta: illiberali: nulla uirtute prædita: neq; occultæ sapietia participes: sed auara: nō necessaria: falsissima: illicita: uana: neque aliquo pacto addiscēda, aut perquirenda. Immo adultera est operatio: mistura & tinctura sophistica: apparens equidem, sed nō existens: infamis: execrabilis: explosa: & merito damnata: quā prorsus & nos culpamus: execramur: simulq; cū extrauagāte IOANNIS XXII. quæ incipit: Spondent, quas nō exhibent diuitias, pauperes Alchimistę. Necnō cū diui Impatoris CONSTANTINI semper Augusti constitutione incipiente: Qm̄ nonnulli monetarii adulterinam monetam clandestinis sceleribus exercēt, sub Titulo, Codicis de falsa moneta. Et qua p̄stitutione tales adulteratores, capitali supplicio plectunt. Ac cū parte CONSILII. X. Venetorū p̄tra Alchimicos, cū additione incipiente: Tollenda sunt de medio: insectamur. Neq; ipsam ab Archō's, & Mi'a Græcis particulis (ut nonnulli putāt) habere deriuationem affirmamus: quod significat Princeps (unius, seu uerius)

Pars Cōsili
lii. x. Venetorū .1488.
17. Decembris cum ad
dicatione.

rius ueri consilii unitatis . Sed iam ad uerbum ipsum Voarchadúmia deuenientes, dicimus ipsum deriuari, ac denominari ab Auro ex duabus rubeis : quod Chaldaeo idiomate componitur ab Voarch (Auro) particula Indica priuatiua: & Mea á adumót Hebraice (ex duabus rubeis) quod Latine significat Aurum duarum rubearú: hoc est duarum cæmentationum perfectarum. Quæ quidem partes simul iunctæ cõficiunt dictionem hanc Voarch mea á adumót : quæ maximam huius artis proprietatem exprimit & efficaciam. Nequaquã uero uocabulum illud Alchimia in hac admirabili professione consentaneum fore existimamus. Sed forte nobis quispiam ita obiiciet. Vndecunq; uerbum hoc deriuetur Voarchadúmia parum refert . Cui dicimus hoc referre plurimũ, imo totum: ut mox patere uel intuitu poterit. At si ultro cauillator obstabit inquiring: Et quid tandem? Cum pateat Voarchaumenam artem fore illiberalem: auaram: turpelucram: ninimèq; necessariam: impossibilem: nec perquirendam ut superius dixisti. At quippe ita cauilliose obiicientem errare plurimum censemus: nostramq; purificationis: Auri duarum rubearum professionẽ esse Voarchaumenam penitus abnegamus: longèq; ab inuicẽ distare putamus Voarchaumenã & Voarchadúmiã. Quã obrem summopere fallitur cauillator ob ipsam uocabulorum æquiuationem. Idq; memoria repetentes Poe-

Deriuatio
uoarchadú
miæ: & quid
nominis.

Obiectio.

Solutio.

ticum facile recensebimus: Ne nobis impedimento sitis per Deum hospites: quandoquidem suprafatis monstratum est laudabilem esse Voarchadúmiã: minime uero Voarchaumenã. Absitq; ab hac arcana professione omnis uocabulorum abusio: ueluti pleriq; indies implicari solent, ac decipi: arbitantes idem uariis significari posse dictionibus. Ac propterea arbitramur hanc mirabilem facultatem uocari posse multifariam iuxta eiusdẽ diuersos, ac penitus uarios effectus: puta Alchímia: Chymiam: Calcimiam: Calcecumiam: Voarchaumenã: & Voarchadúmiã. Quoniam horum omnium nouissimũ æquo aio suscipimus & approbamus: idq; merito significare artem liberalem: uirtute præditam: Naturæ consentaneam: occultæ sapientiæ: non auaram: nõ uanam: possibilem: uerissimam: & necessariã: totisq; ingenii uiribus addiscendam: & perquirendam. Reliqua uero tanq̃ prorsus illicitam artem significantia & falsam detestamur: illo præsertim argumento: q̃ æquissimo Illustrissimi consilii Decemuirum decreto: Constantiniq; Imperatoris semper Augusti constitutione: ac extrauagãti Ioannis. xxii. ut supra phibetur. Si quispiam de Alchímia laborauerit: in consilii Decemuirũ pœnas incurrens coerceatur. Ex dictis igit̃ patere p̃t, quo potiori uocabulo arcanam hãc purificationis: Auri duarũ cæmentationum perfectarũ facultatẽ, appellare merito quisq; debeat.

Voarchadúmia

Voarchadúmia quid rei: & cui cōpetat. Caput secūdum.

E

X supradictis ergo iā patere arbitramur, lector peritissime, quid primū ipsa sit: quādoquidem Voarchadúmia est ars liberalis: uirtute prædita: sapientiæ occultæ: non auara: non uana: possibilis: uerissima: necessaria: & p̄sequenter perquirēda: quæ metallorum Cābala nuncupatur: Vaticiniumq̄, ac Nota. Iccirco non generaliter omnibus conuenire dicitur: sed specialiter tantum Vnctis, Rerūq̄ dominis, ac sapientibus, & uiris dignis, liberalibus, mo- rigerat isq̄: ratione libertatis.

Prima dif-
finitio Vo-
archadúmie
& quid rei.

Cui cōpe-
tat uoarch-
adúmia.

S

Secundo ea est tanq̄ regimē quoddam cælatum & secretum: quod per manus tantum traditur filiis sapiētum sub luce (licet uulgo tenebris obuolutum) dispositionem: illuminationem: conuersionem: constrictionem: retentionem: metallificationem: purificationem: multiplicationem, & proportionem: demonstrans naturalium ligaminum absconsi & abscondentis: animæ & corporis: densi & rari: diuini & humani: formæ & materiæ: fixi & uolatilis: interioris & exterioris: metalli & petræ: mollis & duri: oc-

Secūda dif-
finitio Vo-
archadú-
miæ: & q̄d
rei.

cultri & manifesti: puri & misti artificio quodam mediã-
 te á domino æterno omnipotenti instituto: sub Igne:
 Aere: Aqua: & Terra: uel sub magno arcano harum qua-
 tuor literarum: Lamed: Kuph: Qadic: & Samech: quæ in
 Voarchadúmia idé significant quod Zain: Nun: Mem:
 & Iod: quarum caractères in quadruplici differétia apud
 Hevros habentur. Nouissimi autem, & Vsuales sunt ii
 (de quibus paulo infra Schemata patebũt) qui in Voar-
 chadúmia idem significãt: quod Aurum creatum ex Na-
 tura elementari. i. in uisceribus terræ: purificatumq; ob
 artificium Diuisionis, & Cæmentationis, ac Hevraice
 sic denominatum: Zaha^v niurá mi Téuah iesodii.

Schema literarum ad Voarchadúmiam pertinentium.

Quarti ca-
ractères lite-
rarum Vo-
archadúmi-
carum.

Ⲛ

• Aleph

• A

• e . i

Ⲛ

• Iod

• I

ⲛ

• Beth

• B

• o . u

ⲛ

• Caph

• C

• & ch

ⲛ

• Gimel

• G

ⲛ

• Lamed

• L

ⲛ

• Daleth

• D

ⲛ

• Mem

• M

ⲛ

• He

• H

ⲛ

• Nun

• N

ⲛ

• Van

• V

ⲛ

• Sa'mech

• S

ⲛ

• Zain

• Z

ⲛ

• Teth

• T

ⲛ

• Cheth

• Ch

ⲛ

• Sa'mech

• S

ⲛ

• Teth

• T

ⲛ

• Sa'mech

• S

PORTIO

א	· Ahin	· Ah	·	·	·
ב	· Pe	· P	·	·	·
ג	· Phe	· Ph	·	·	·
ד	· Gadie	· G	·	·	·
ה	· Kuph	· K	· & c	·	·
ו	· Ref	· R	·	·	·
ז	· Sin	· S	·	·	·
ח	· Taus	· T	· & th	·	·

PORTIO

P	R	E	F
·	·	·	·
K · & c	R ·	S · (ch, & n)	T · & th
·	·	·	·

Concessi enim fuere supradicti caractères Moisi in monte Synai á Domino æterno omnipotenti.

Secundi

Secundi uero in transitu fluuu subscripti: & Abraæ ꝑcessi.

T.	Ch.	Z.	V.	H.	D.	G.	B.	A.
⚡	⚡	⚡	⚡	⚡	⚡	⚡	⚡	⚡
E	⚡	⚡	⚡	⚡	⚡	⚡	⚡	⚡
Ꝛ	P	Ah	S	N	M	T	C	I
.	& ph	& ch	.
						C	ii	

Secūdi cā
ractères lite
rarum ut su
pra.

⚡ ⚖ ⚔ ⚗

• T • S • R • K
• & th • .sch.&n. •
• & c •

Antiquiores autem hi: & concessi Enoch.

th ph ch Z Y X V T

Δ ∪ N S Y ρ ϕ √

S	R	Q	P	O	N	M	L	K
◌	◌	◌	◌	◌	◌	◌	◌	◌
⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈	⋈
Z	T	V	X	Y	M	X	C	N
◌	◌	◌	◌	◌	◌	◌	◌	◌
I	H	G	F	E	D	C	B	A

Primi caractères literarū ut supra.

Tertio ea est ars uenæ Auri subministrās substātiā, uirtutem metallicā extractiuā in se continētem. Exponensq; quomodo eius Forma intrinseca fixa: non deficiens: nec urens: naturaliterq; tinctā crocea: & (ne pateat) impedita a

Tertia diffinitio Vo = archadū = miæ: & quid rei.

quodam misto elementari impertinente metallo Auri: quæ educit ad perfectionem (artificio mediante) ex manifesta Materia extrinseca uolatili: ustibili: deficiente: adhærente ipsi Auro uniuersaliter unita.

Proprietates formæ Auri.

Quarta dif-
finitio Vo-
archadú-
miæ: & quid
rei.

Quid effici-
at Voarch-
adúmia.

Quibus in-
nitatur Al-
chi'mia.

P

Ostremo ea est naturalis substántia one-
rosa: corporalis: fixa: fusilis: ductilis:
tinctáq; & rarificata: occulta Arg. uiui
& Sulfuris metallici inustibilis: quodá
regimine Cémenti: & unitate quadam
Auri: in corpus densum ipsius Auri ma-
nifestum redacta. Quæ mistum relaxat (uirtute ignis, &
cémenti) sua uniformi potentia. Et ipsum Aurum (diui-
sum ad terminatam purificationē) in Adumót a á (quod
est Beth adumót: quæ sunt rubæ duæ. s. duæ cémentatio-
nes perfectæ: ad molliciem, fulgoremq; bonitatis (ut di-
citur). xxiiii.) se deducit.

Hoc autem non efficit ars illa Alchi'mica infamis Aquis
aceti: nec (ut dicit) Arg. uiui: nitri: uini: aut urinæ: & aliis
quibuscūq; Mēstruis similiū feculentor;: cum Aquarum
fortiū spiritibus: & multiplici calcium, ac metallorū Fu-
mo: Antimoniorumq;: Arsenicorum: Calcantium: Cro-
corum: Ferreti hispani: Floris æris: Gummarum: Litar-
giorum: Marcasitarū: Magnetum: Metallinarū: Tal-
corum: ac Zelaminarum: Necnon Oleis latericiis: lini:
nitri: sublimati: sulfurisq;: cinnabaris: craneis: necnon cū
Terris tinctis: ac realgallibus: Cælidoniis: Lunariis: Ar-
gentinis: succisue Garioffilatæ: herbarumq; aliarum: ac
tutiis: dirisq; uenenis: in nescio quibus etiam frangibili-
bus Vasis uitreis fantastis: ad hoc falsissimis instrumē-
tis: Regimine

Franci. Petrar. dia. III.

tis: Regimine quodam uario: incerto: atq; confuso: materiis uariis proiectis super Argentum purum (ut dicitur fixum) metallisq; adustibilia, & obscura sophisticado: ac cuiusq; metalli Materiam maiori imperfectione uolatilii, nigri, & adustibili onerando: frustra atq; inani prorsus reductione circa ea laborant.

Cur igitur Voarchadumia sit ars liberalis: uirtute predicta: sapientiae occultae: non auara: non uana: necessaria: possibilis: uerissima: & scita: ac summo studio addiscenda & perquirenda: patet iam ex praedictis omnibus ratio, & diffinitio.

Quomodo fiat ipsa Voarchadumia. Caput tertium.

Laminarum Auri (proportionati ut infra) & Salis tritici ana: mensura una capiatur. Argillae deustae, pinsitaeq; tenuiter duae.

Cribo ramentur, Sal. s. & Argilla. Mistisq; ad stratum super stratum, in

Ollis non uitreatis, ac Furno reuerberationis, camententur. Notandum est autem: qd omnis camentatio (i. Rubea: Hebraice Aduma) requirit pro singulis uicibus horas xxiiii. ignis. Nempe nouem in augmentatione: nouem in fixatione: & sex demum in alteratione.

Confectio uoarchadumiae.

Notandum.

Notādum. Rursus omnis Cæmentatio incipere debet á proportionē diuisa Charattorum uigintitriū & Granorum trium cū duobus Quartis grani Auri fului. Ac pro qualibet uice detrahit ipsa Cæmentatio ab illa proportionata diuisione tantū medium Grani ipsius proportionis nec ultra. Nec ab Auro ullatenus illum detrahēre dici potest (quicquid dicant cæteri) cum & Aurum ipsum inanihilabile omni superfluitate carens perfectissimū omnino ac terminatissimum sit omnium aliorum metallorum adustibilem: & substantia iubilans, ac subsistens in igne: quæ nec á Cæmento corrūpitur: nec á Re qualibet cōburēte cōburit: nec ab Aqua colorificatē: uiridi, aut diuidēte mortificatur, uel deuoratur. Quid. n. in Auro fuluo superfluū est uel diminutū? Certe nihil. Quod si inesset (quod protinus negatur) diminutio substantiæ, uel superfluitas (ut est in Ferro, & cæteris aliis adustibilibus metallis: quorū naturales mistiones maximam retinent adustibilem superfluitatem) maximum sequeretur inconueniens omni uelamine deuadādum: quod. s. per uices totum detrahi & anihilarī posset: quod est absurdum dicere: & in facto ueraciter falsum. Quia Aurum fuluum euanescere nō debet: pro ut non pōt: quemadmodum cæteris aliis adustibilibus accidit metallis: immo hoc phantasma absit á mente philosophantium: q̄ Aurum fuluum aliquo pacto possit anihilarī.

Item

Cæmentatio
cedrada.

Delatēdra
da.

Quæstio.

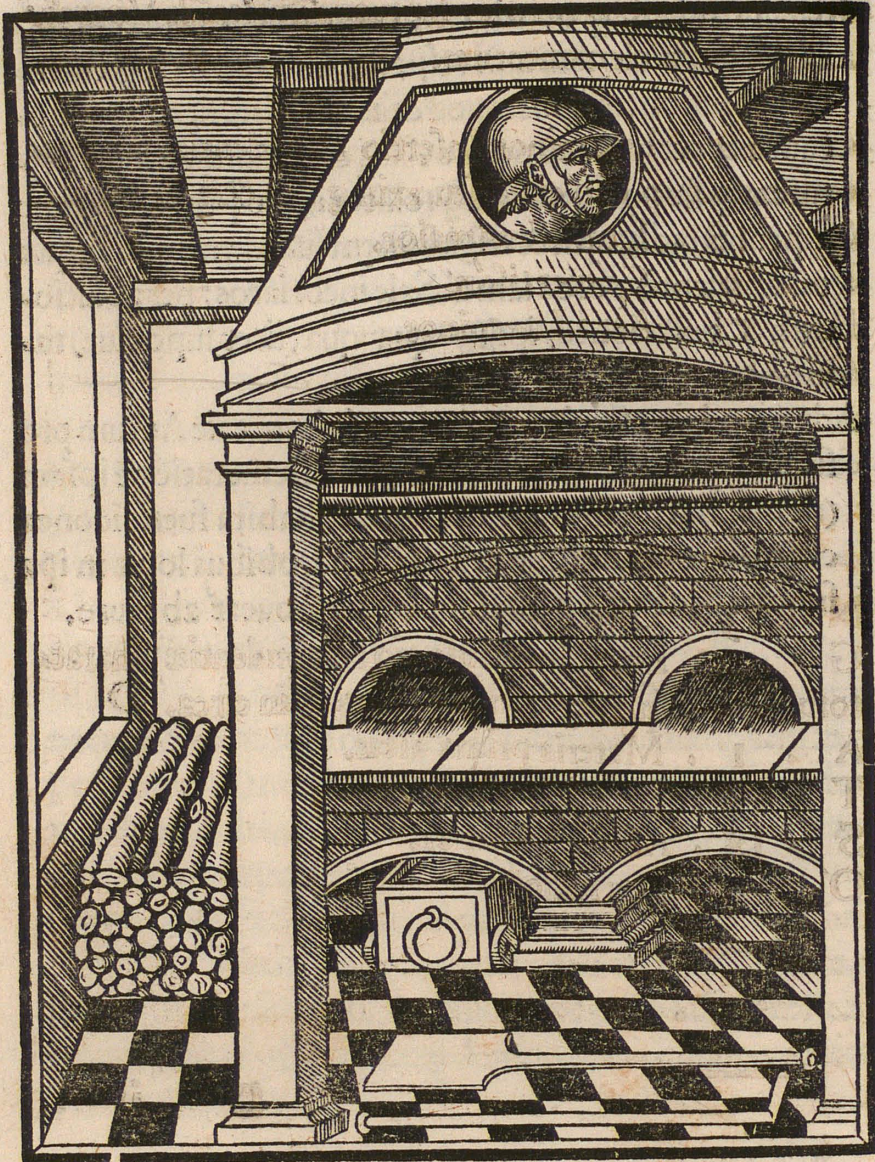
Solutio.

Item sciendum: q̄ omnis camentatio uehementer graui- Notādum.
 tare facit ipsum Aurum: respectu illius Salis ingredien-
 tis per fusionem ignis: quod calidum est: & siccum (ut no-
 tum est) per poros apertos Auri ob caliditatem & sicci-
 tatem ipsius ignis: & nunq̄ tollitur ab eo per contrarium
 .i. per humiditatem & frigiditatem suæ elementaris aquæ
 nō aperientis poros iam a' Sale inebriatos: per ablutio-
 nem & bullitionem ipsius aquæ: quæ (licet superflue) ta-
 men conceditur.

Aduertendum est igitur: q̄ non recipiatur tale Aurum pro Notādum.
 sufficiēti respōdēte: nisi prius post Camētationē ipsam
 (de qua statim hic talis est Fornax) habita fuerit idonea
 cautio de optima fusionē: ut Sal cū scobibus lopæ in ip̄a
 fusionē penitus supernatantibus remoueat' ab Auro.

D

Purifico aurum.

Mistio in radicibus unitatis septuagesimisecondi Voarch.
adumicorum elementorum. Caput quartum.

O . 14 . Lux minor: Insertio respōdentiaē Chara-
torum. xii. g. q. 1. in circa seu. xxiii. g. q. 1. & $\frac{1}{2}$. in circa.

S . 18 . Ignis. i. Lux maior.

I . 9 . Cōmerisōn.

R . 17 . Aer. i. Lux minor.

O' . 14 . Lux maior.

72.

N . 13 . Oleum uitri.

G . 7 . Lux minor: Insertio respōdentiaē Chara-
torum. xiii. g. q. 2. & $\frac{1}{2}$. seu. xxiii. g. q. 2. in circa.

A . 1 . Materia prima artis.

T . 19 . Ignis. i. Lux maior.

S . 18 . Aer. i. Lux minor.

O' . 14 . Lux maior.

72.

D ii

Materia prima artis, ad Voarchadúmiā requisita quid sit: quo noie uocet: quid agat: & quō fiat. Caput quintū.

Materia pri
ma Voarch
adúmiæ qd.

Et autē Materia prima artis pro con
ficienda Voarchadúmiā corpus albiss
simum: densum: satisq; fusile: ad natu
ram maxime subtilitatis artificio so
lutionis aquæ, ac aggregationis ignis
reductum. Eiusq; essentia tātum con
stat ex tribus candidissimis Salibus: animali. s. minerali:
& uegetali: abstracta a particularibus materiis solidiori
bus: hoc est igneis: aereis: aqueis: & terris: existentibus in
quatuor elementis naturalibus elementatorū: quæ repe
riūtur in sublunaribus mistis: Arg. uiuo: & Metallo quo
cunq; excepto.

Cognomé. Et quanq; a diuersis diuersimode (ut Eleazar in primaria,
germanā q; lingua: quæ una, perfectaq; ac præsentanea
perhibetur metallorum medicina: adiutoriū Dei: seu ue
rius congregatio Dei suscitata) idē denominetur: testan
tibus nobiscum sapientiæ occultæ Patribus: a Chaldaicis tamē
Arabicisq; Arabice: Alī calī, siue Calō palī nūcu
patur. Verbū ab alī (qd est summū) & calōp (qd bonum
significat: quasi summū bonū Latine dicit) cōpositum.

Actio.

Disponit hæc Materia prima artis naturaliter: conuertit:
cōstringit: ligat: ac proportionat omnem calcem: uenā

ue: corpusq;

ue: corpusq; metallicum: siue spiritū uolatilem. Tali autem modo subministratur, conficiturq;.

Extracta enī uirtute formatiua: cōstrictiua: continuatiua: unctuosā: seu uiscosā: ex gutta librarum quingētarum & quatuor Ignis albi uiui, recentisq; cum libris septuagintaduabus Aquæ cælestis: in ea q; solutis libris decē & octo Salis calōpali: facti ex libris centū & quinquaginta Salis uegetalis: & cētum mineralis: simul cum libris duodecim uegetalis: ac libris sex animalis purificati ob euaporationem ignis sufficientis: in Olla terrea solida, huiusmodi Salia ad instar olei liquefacti, conuertantur.

Confectio,

Deinde igne cōtinuæ reuerberationis in fornace hoc congregatum per noctē, & diem, in optimo Cacabo ex terra ualentina transferatur: nitidum oleum in Vas ferreum: seruando (Corpus: hoc est Aquam permanentē: Baurach: Boracem: Ceram: Coagulum: Chōmer rissōn me a a melachot: Gemmam: Hyle: Lopam: Materiam primam arctis: Piuguedinem: Sal ali calī: amarum: nigrum: elebroth: Terram potentialē: Tincar: Vitrum pharaonis: seu inanihilabile: & cætera) Oleum uitri.

Arnal. in no
uo lumie. c.
S. Cinis ue
ro.

Synonyma

Nostris igitur auspiciis tm̄ intelligentium aures pateant.

Purificatio spiritus Voarchadúmicí: Extractio animæ ele
mētariſ Voarchadúmicę: Multiplicatio miſture anime,
corporis, & ſpiritus Voarchadúmicorum: Proiectio, Re
ductio q; Argenti & Auri. Caput ſextum.

Electio Are
næ albæ: &
Arg. uiui.

Lectis enim Arenæ albę nitidę parti
bus tribus ad menſuram: & parte una
Arg. uiui (quod aliter uocat' Aqua ſic
ca: & cætera) ut infra: ¶. Notabis er
go: & cætera.

Mūdatio ſu
perfluitatis
Arg. uiui.

Primūq; ſimul per lapideum Aludel ad
ignem cōtinuę ſubtiliationis traductis in lapideo Cara
há, ſeruetur ſic Arg. uiuum: prius tamen ab omni fatore
& aquoſa humiditate, ac nigredine aduſtiua per ſeptem
uices ſic mūdatum per ignem: ut patet infra: A. Notabis
ergo q; dicimus ſine ipſius mundatione: & cætera.

Electio Olei
uitri: Elemē
torumq;.

Sumpta deinde proportione illa, uniuſmet ponderis Olei
uitri, & Materię primę artis ut ſupra: B. factę ex ſale tri
plici. Partibus item ſeptē Lucis minoris: quatuordecim
Lucis maioris: decem & octo Aeris: ac Ignis partibus de
cem & nouem: ſeu ut dicetur ifra: Primum ergo principi
um naturale: C. & cætera.

Mundatio
elementorū
ſuperfluita
tum cū Ma
teria prima
artis.

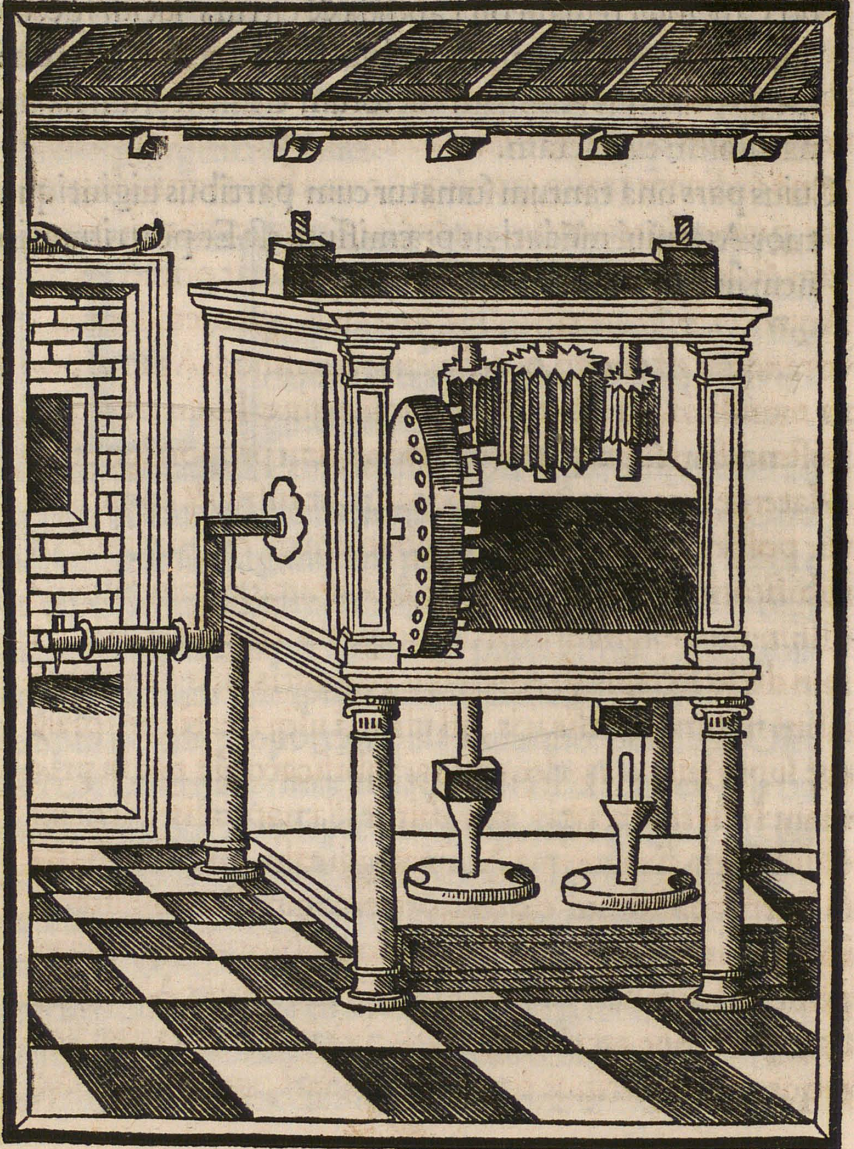
Paratisq; omnibus his cum Gemma (Arg. uiuo excepto) ſi
mul uirtus roboratiua fixa in elemētis huiusmodi exiſtens,
per ignem continuę fuſionis duas horarum: quę in fun
do Crucibuli

do Crucibuli remanebit candida & citrina lucidi speculi
adinstar splendēs:remotis scobibus pariter seruetur: quā
hic appellamus Animam dictorum elementorum fixam
naturalem extractam.

Cuius pars una tantum sumatur cum partibus uigintiqua
tuor Arg. uiui mūdati, ut præmissum est. Et per trituratō
nem in Porfido consimili.

Mistio ele
mētari Aie
cū Arg. uiuo

Contero to
tum,

Anima ipsa commista cum dicto Arg. uiuo, in Sacculo li-
neo, per refractionem in Aqua calida, nigredinem omnē
& factorem retinētē in Catino ligneo seruetur: si quid for-
te reliquum esset nigredinis adhuc & factoris. R. epetendo
hunc ordinem toties, quousq; Anima hæc pernītida pror-
sus, p̄ uices deueniat (interuētū Arg. uiui, calidæ q; Aquæ
iam dictæ) ad maiorem serenitatem q̄ erat primo: & ad
Aquam albificantem ipsius domini Regis metallorum.

Notandum est autem, q; deficiente huiusmodi Animæ pu-
ra mundicia ab illa mistione aquæ uiuæ Fumi albi (quæ
postmodum simul per triturationē cum proportione suæ
Materiæ primæ artis componitur (ut infra) & commisce-
tur post nigrificationem, dealbationem, citrinationē, &
rubificationem ipsius Animæ, & Arg. uiui) ipsum rubicū-
dissimum Stagnum non dequoquitur cum Sale elebrōt
iam dicto in lapideo Aludel cū requisitis suis elementa-
ribus naturis rubificatis, ad ultimā usq; fixationē ipsarū
(ut supra) naturarū elementorū rubificatorū: nec in pri-
mam Materiam artis attrahitur illa naturalis essentia:
& substātia fixa intima Animæ radicalis quæ sita, ab ip-
sa Forma dictorum elementorum commistorum: immo
ipsa penitus oneratur imperfectione. Nec alio quouis in-
genio, uel arte fieri potest (quamq; aliter narrēt Alchi-
mista) q̄ solo hoc artificio, aut Natura ipsa naturarum fie-
ri queat in uisceribus terræ: nec mūdari, aut teneri. Hæc

Notandū.

uero si careat nigredine, albedine, citrinitate, & rubedine: aut euanescat cum Arg. uiuo: Argentum purum, & Aurū fuluum haud augebitur unq̄. Quod testatur & Morienus cū omnibus simul in Voarchadúmia Patribus: ut infra: D. Primus ergo modus est sublimatio: per totum. Attendatur ideo ne careat, neu deficiat: & cætera.

Mistio spūa Ex hac deinde Anima commista, nigrificata, dealbata, citrinizata, rubificata: q̄: sumatur pars una. De Oleo autē
lis Aie cum uitri tres partes sumantur.
Oleo uitri.

Fixatio Aie Et ex Aquis huiusmodi mollibus, & duris: stabilientibus: aptisq̄ lustrari: quæ sunt Anima: Corp⁹: & Spiritus: hoc est Sudor solis cum Corpore: & puro radicali ipsius Animæ maioris Lucis & minoris elementorum rubificatio: per Triturationem: Corruptionem: Generationē: Augmentationem: Fixationem: Alterationem cum loci Mutatione: simul iunctis: fiat per NVTVM & ignem gradus tricrucis nouus Adám: uel Sulfur rubeum non deficiens: nec urens. Necnō per septuplicem reiterationē: semper cum parte una Animæ rubificata: tresq̄ partes Terræ mortuæ prædictæ restantis: quod est corpus nuncupatum Subsolanus: Oliua perpetua: & (ut infra: E. Visa autem Electione: Mundatione: Mistione: & cætera: in notando illo: Item notabis q̄ istud corpus habet multa nomina circa finem) Substantia rubea indeficiens, & urens.

Synonyma Huius, tres partes, sup unā Auri, & Argēti ana: & una tantum ipsius
Reiteratio
septuplex.

tum ipsius Auri, & Argenti: super. C. partes: super. D. partes (& ut infra: M. In medicinae autē: & cætera) uel super illum indeterminatum numerum, tam Arg. uiui, q̄ Metallī: reducta per projectionem: dabit Argentum purū cum Auro fuluo permixtum. Quod quidem postea smeratum: seu cupellatum: ac deinde in quartatū: diuidatur per aquā diuisionis. Et Argentum demum etiā ab aqua per distillationem diuisum: per fusionē confletur. Atq; Aurum diuisum etiam ipsum per fusionem: cum Chrysocolle reductatur. Hæc hæctenus.

Proiectio
me Aduma
super Aurū
& Arg. &
istorum: su
per indeter
minatū nu
merum tam
Inspidi, q̄
Metalli.

Arcana (faciētia ad Voarchadu'miam: Aurifabrilē: Cudimi'am: Officinam nummariam: & metallorū Cabala) de Ponderibus: cū suis Schematibus. Caput septimum.

Reductio
Argenti, &
Auri.

Incet Pondus affinationis: Aurifabrilis: Cudimi'æ: Officinæ nummariæ: & metallorum Cabala: diuidi possit (imaginarie) in infinitum: ea tamen diuisione relicta (cum sit ualde onerosa: & ipsum Pondus onus graue) uisibiliter: & iuxta cōmunem usum: sequētes Sophorum archicanoporum partitionē, in nouem discretis nominibus sectiones diuidimus: quæ sunt.

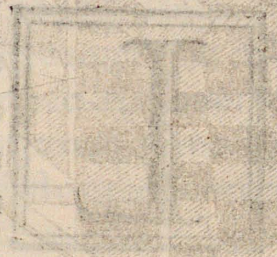
Cudimi'æ
synonyma.

Pondera cu Posti: Rubus: Marcus: Marca (aliter Bes) Vncia: Quartus
 dimi'æ. (aliter Nummus aureus antiquus) Charattus (aliter Sili-
 qua) Granum: & Eximus.

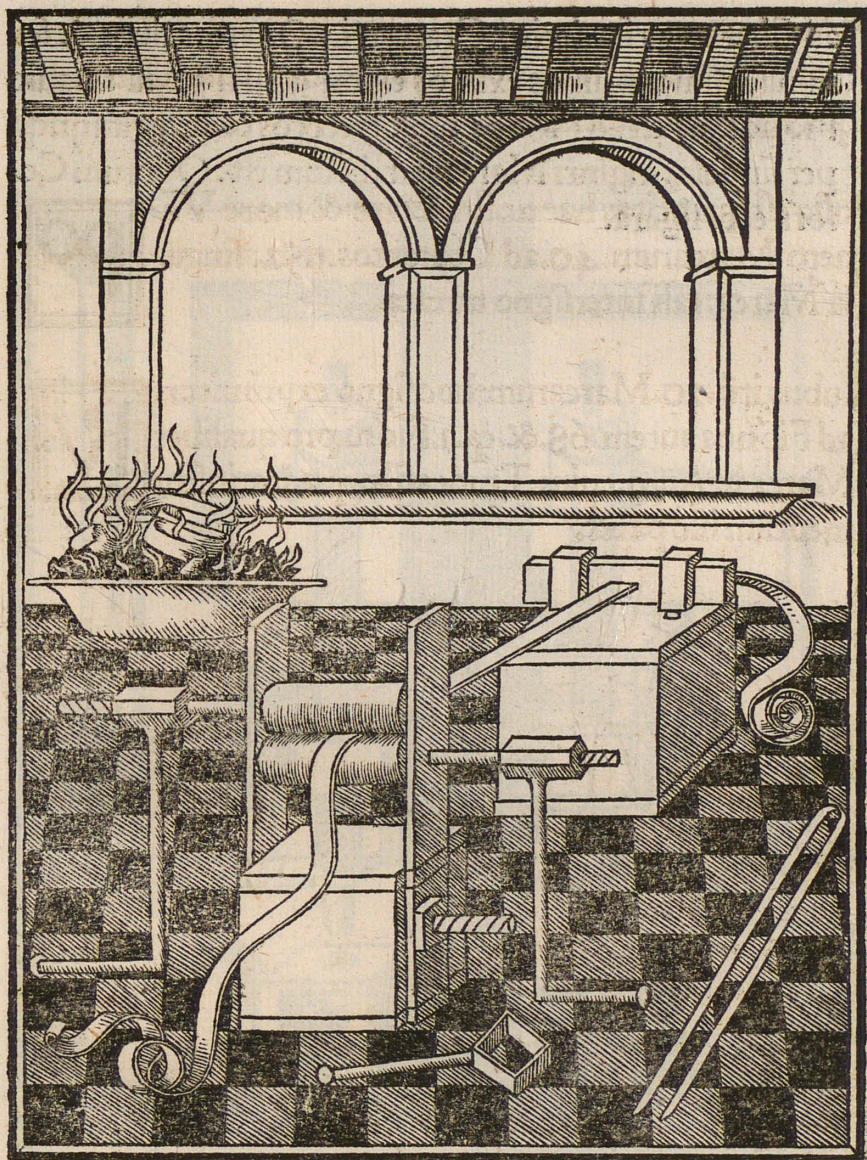
Posta est quantitas hac nostra ætate & more Ve-
 neto, Marcarum. 40. ad Charattos. 1152. singu-
 la Marca: tali interfigno notata.

Rubus itē .20. Marcarum: hoc signo exprimitur.
 ad Fionos autem. 68. & q. 1. Fioni pro qualibet
 Marca in Auro. cuius Truncafilæ quadræ instru-
 mentum hic patet.

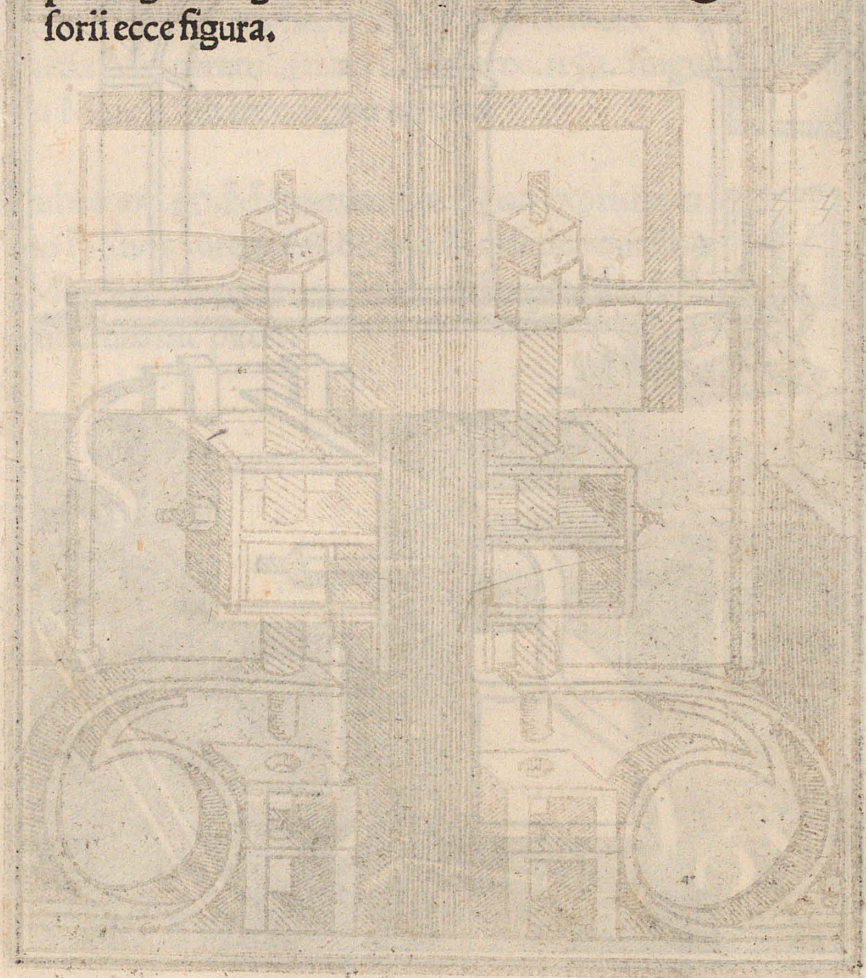

Aspera pla
no.

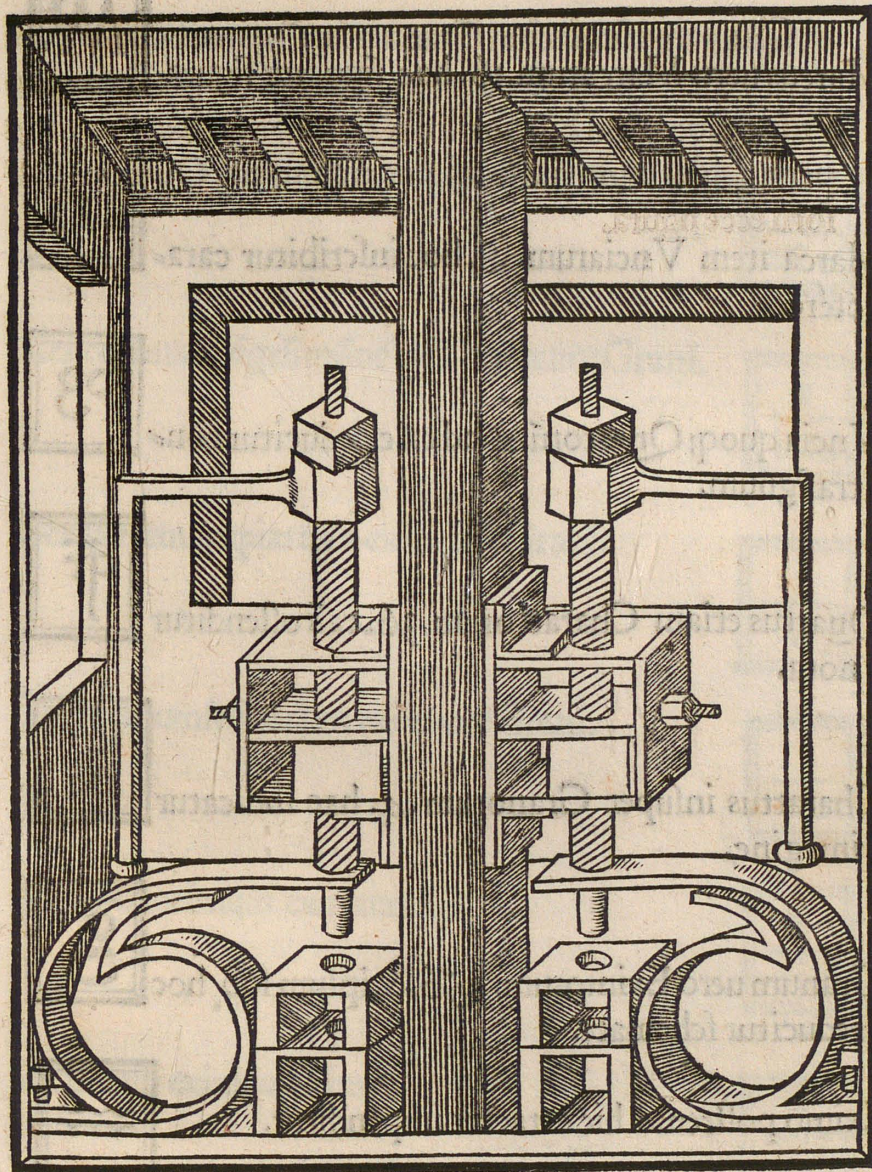

Pondus fio'
ni Auri.

ad Charattos sexdecim: Grana tria: Quartos duos: & sex
nonagesimos primos eximos eximi quarti grani singulo
Fio'no: hoc est ad Fio'nos mille trecetos & sexagitaqncq:
per singulas uiginti Marcas: ut dictum est. Quorum Ce-
sarii ecce figura.

Fionos
aquo.

Marcus uero Marcarum. 16. hac signatur figura.

Marca item Vnciarum .8. hoc inscribitur caractere.

Vncia quoq; Quartorū. 4. ad tale deducitur contrafignum.

Quartus etiam Charattorum. 36. tali ostenditur nota.

Charattus insuper Granorum .4. hac indicatur imagine.

Granum uero Eximorum. 256. & ipsum sub hoc reducitur schemate.

Eximo postremo hic character impenditur.

Non est

Non est tamen ignorandum Granum iterum ipsum diu-
di in partes octo uisibiles Eximorum. s.

Ducētesimum quinquagesimum sextum eximū:
Grani.

$$\frac{i}{256}$$

Centesimum uigesimū octauū eximum: Grani.

$$\frac{i}{128}$$

Sexagesimum quartum eximum: Grani.

$$\frac{i}{64}$$

Trigesimum secundum eximum: Grani.

$$\frac{i}{32}$$

Sextum decimum eximum: Grani.

$$\frac{i}{16}$$

Octauum eximum: Grani.

$$\frac{i}{8}$$

F

Quartum eximum: Grani. ac

Semigranum.

Quoniam autem Aurum fuluum, seu (ut aiunt) finum: nō mediocriter importat de Eximo in Eximum: tam respectu quantitatis, q̄ perfectionis. Ideo uti de re non parum conducente: intelligentiæ oculos aperiant reliqui.

Constructo præcisi ponderis æquilancis. Caput octauū.

Æquilancis
diuensio.

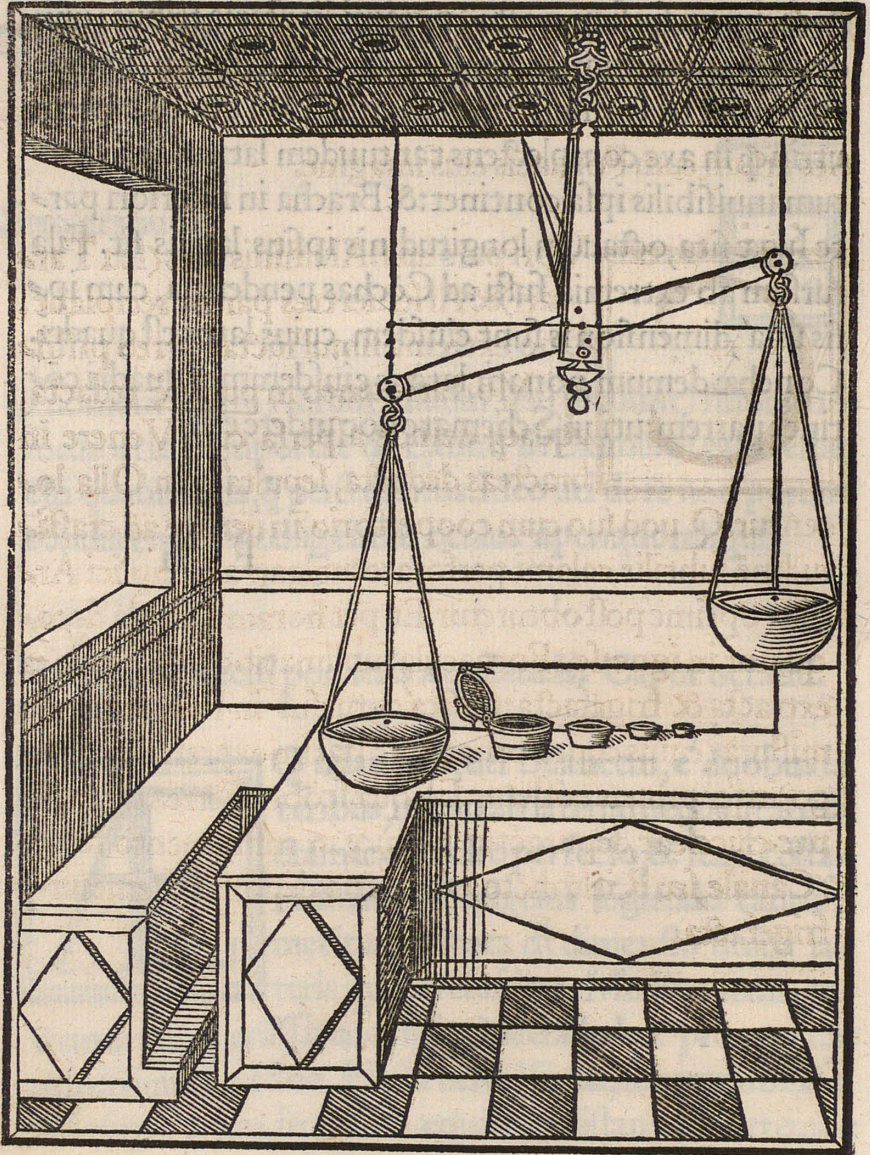
Quilancem, uel Bilancem, e' duobus lateribus, immo ab laterum æqualitate dictam: ex quadro perfecto, & semi cōstare dicimus. Fusti eius lōgitudō tantum metitur, quanta est diuensio unius lateris quadri eiusdem. Medii autem, extremorumq; crassitudo, sesquialterā habet proportionem: trium. s. ad duo. Hasta uero lāncis, seu inuisibilis, a base super axem, in medio æqualiter distans ab extremis: in cacumen

in cacumen sursum erecta, pyramidis istar: a tribus i unū
 desinens minutum: ad semiquadri quantitatem (nempe
 terdena & tria minuta) protenditur. Iuga quoq; lancem
 utrinq; in axe complectens tantundem latitudinis, quā
 tum inuisibilis ipsa continet: & Bracha in inferiori par-
 te Iugæ sita, octauum longitudinis ipsius lancis fit. Fila
 rursum ab extremis fusti ad Cōchas pendentia, cum ip-
 sis unā, dimensionis sunt eiusdem, cuius latus est quadri.
 Conchæ demum, nonam lateris eiusdemmet quadri cō-
 tinet partem: uti in Schemate hoc uidere est.

F ii

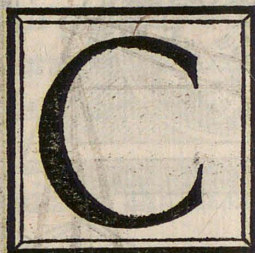

Res pōdero

Descriptio uariarum particularium operationū pro am-
pliori artis huius elucidatione. Caput nonum.

Aes arsum cum Fornacis eius imagine.

Vpri pars una: Aluminis duæ (seu Tar-
tari) & Arsenici tres partes recipiantur.
Duo extrema simul iuncta Ferreo pistil-
lo i Mortario æneo in puluerē redacta,
aquaq; deinde aspersa cum Venere in
bracteas deducta, sepultaq; in Olla lo-
centur. Quod suo cum coopertorio in uertice ad crassi-
tudinē subtilis calami perforato: uulgari ac simplici Ar-
gilla optime post obturetur. Et per horam mistura deco-
quatur in igne: seu Fornacula sublimationis. Deinde ea
extracta & frige facta: positaq; rursus in Fusorio terreo
mistura (cuius cum Fornace hic statim expressa est ima-
go) inter prunas cōfletur. Ex qua scobes Ferrea uirga, do-
nec elucescat, depurgetur. Deniq; in instrumento ferreo
(Canale, seu Rielū dicto) a Fusorio deponatur: serueturq;
frige facta.

.G.

Fundo me-
talla.

Æs ustum.

Quæ facienda prædiximus de arso : eadem de habendo
Ære usto mitionem ipsius tradētes facienda censemus
hac serie.

Æris pars una : Calcantis romani duæ (seu Salis) & Sul-
furis tres partes sumātur. Reliqua omnia ut in præmis-
sis: G. seruentur.

Anielum album, & nigrum.

Sumatur de Argento cupellato:

pars. 1.

Æris:

partes. 2.

Plumbi nigri mollis:

partes. 3. ad pondus æquale.

Et simul fusa omnia, ac bene mista præiiciant in ana (hoc
est tantundē) Sulfuris tusi in Crucibulo bene operiēdo.

Frigefactum tādē hoc rotum: & a scobibus per fusio-
nem a pprime mundificatum, seruetur in uirgulis.

Idem est iudicium in conficiēdo Aniello albo: duobus tm̄
exceptis. Vno. s. q̄ Stannum loco Plumbi nigri: Altero
aut q̄ Arsenicū loco Sulfuris: capiatur bene contusum.

Notandum

Aqua ad diuidendum Arg. ab Auro.

Capiatur de Nitro reffecto: & Alumine ana.

Æqualiter iuncta, & in Mortario puluerizata simul p̄ Tor-
tam bene circūlinitam fundo nudo, & Recipientem si-
gillatum, distillentur per ignem ad totam exhalationem
spirituum: cum reseruatiōe spiraculi in sigillo ad oppor-
tunam occasionem.

Discalcinetur hæc Aqua diuisionis per ignem etiam cum
Charattis sex Argēti puri pro unaquaq; libra Aquæ præ-
dictæ, & seruetur ad usum.

Notandum
.H.

Notandum est autem: q̄ ana spiritus Aluminis usti: seu
Calcantis, ac Nitri reſecti: uidelicet libra una de quoli-
bet super uncia unam cuiuscunq; metalli in tenuissimis
bracteis deducti: ter reiterando: metallum conuertit in
transparens oleum.

Argenti, & Auri calcum.

Æris partes tres cum tribus quartis sumantur ad pondus.
Et pars una cū uno quarto Zelami'næ in ualle Siria'na
repertæ in uico nomine Onē'da. Vocat' hæc Zelamina
aliter Tuthia alba: & est minē'ra Bergomēsis. Sternan-
tur stratim in Crucibulo: & per ignē continuæ fusionis
duodecim horarum fundentur cum Vitro: ac seruentur
ad usum: proiectæ primo in laminas a' scobibus perop-
time mundificatæ.

Notandum Eadem traditur dispositio subministrando Argenti calcū:
hac tamen

hac tamen lege scilicet: q̄ pars dimidia cum uno octauo
Stāni, seu Æris arsi: sumatur loco Zelami n̄æ cōtra tres
partes, & tres quartos (ut supra dictum est) Æris.

Argentum maceratum.

Sumatur Arg. intenuēs bractēas tufum: & in Olla non ui-
treata cū ana Sulfuris tufi in Fornace ardeat per dies. 18.
per ternos, superaddendo de nouo Sulfure. Deinde cum
partibus. 6. Arg. uiui (aliquantulum simul calefacti) ma-
ceretur diutina trituratione in Porfido. Abluatur aqua:
& bene desiccatum seruetur in niti dissimo Vase uitreo,
seu uitreato.

.F.

Aurum maceratum.

Bractēæ Auri fului ad tenuitatem ductæ fortiter ignitæ cū
partibus sex Arg. uiui: macerentur una. Lota demū ma-
cera cum aqua, & bene desiccata seruetur ad usum: sicut
dictum est supra de Argento.

Bullimentum pro Argento. .i. blanchimentum p̄ argento.

Sumatur de Aqua cęlesti. lib. 10. de Tartaro albo tuso. lib. 1.
cum tribus unciis,

G

Et opera ipsa argētea nigrificata ad ignem, in Vase æneo posita, omnia simul bulliant: quoad niuis instar albescāt. Tunc extracta brustientur ad aquā frigidam, limpidāq;. Tandem Tripolo eburnita seruentur.

de Bullimentum pro Auro. .1. *Coloratio auri.*

De Lotio hominis. lib. 10. sumantur.

Sulfuris unciarum quinque.

Tartari. 10.

Misceant' omnia tusa in Vase æneo. Et in hoc opera aurea (igne primū calefacta) imposita bulliant: donec crocea reddantur ut Auripigmentum. Reliqua ad præmissum ordinem de Argento omnia rite seruentur.

*pius quā a
lura ponatur
ad ignē vngē
viride auri
in cinadi solua*

Notandum Notandum est autem: q; pars una Floris æris cum ana Calcantis romani: & partibus duabus Nitri cum ana Salis armoniaci bullita omnia simul cū dicto Lotio (ut dictū est) colorem Auri viuacissimum dant Auro: ultra Charattos. 18.

*et ponatur
ad ignē. 7*

Notandum Idem est iudicium reductis in bitumen prædictis simplicibus (cum acerrimo Aceto) Flore æris. f. Calcante romano: Nitro: & Sale armoniaco: per modum recoctionis.

Calx

Calx Argenti.

Procedatur ut dictum est supra. F. Sumat' Arg. in tenues
bracteas tusum: & cætera.

Calx Ferri: & omnium aliorum metallorum durorum.

Bracteis, seu laminis cuiuscunq; metalli duri in fornacula
cæmentationis per dies. 22. ardētibus: cum duabus par-
tibus Calcantis romani: & tribus Sulfuris triti (uel sine
alia mistura) fit Calx metallica impalpabilis.

Cerussa: Minium: & Zalolinum.

Laminæ Plumbi nigri mollis in terreo Vase in terma fun-
do ad quatuor tm̄ digitos uitreato cum multo acerrimo
Aceto: ita suspendantur ut continue per duos & uiginti
dies Aceti uapore tangātur. Quo corrupta tandem Plū-
bi nigri essentia, & in puluerem album redacta, Cerussa
nuncupatur. Hæc autem Cerussa: siue residentia Plumbi
nigri (ut supra) ulsi, tenuissime (cum aqua) triti: posita q;
in Capellis terreis sparsis, ac longis ad cubitum: non lu-
tatis quidem: uerūtamen opertis in Furno: ita locatis, ut
ignis tantummodo fundum eorum ascendens percutiat,
sed non per reuerberationem: uratur per horas. 48. Inte-

rim autem sæpius Ferreo instrumento agitata residentia quo ad usque in rubeum transmutetur colorem: tunc pariter mutato nomine non Cerussa, sed Minium appellatur. Hoc rursus trituratam (cum albo Aceto) & ad umbram desiccatum, in citrinum uertitur colorem, quod est Zalolinum.

Cinnabaris constructio.

Argenti uiui pars. i.

Sulfuris (igne læto carbonū liquefacti) pars una & semis. Misceantur in Vase æneo patulo Ferreo instrumento haud quā ligneo. Durata autem frigore hæc mistura, & pinfitā reponatur in Vas uitreum idoneum optime lutatū: locatumq; in Furno sublimationis: fundo detecto, ac loco aeri per uio p horas. 14. remisso igni: mundando oleositate Ferro quoad transferit per collum Vasis. Deinde per tantundem temporis igne intenso Vase laminis ferreis operto fixetur. Vbi tādē Vas refrigeratum fuerit, rumpatur: seruato Cinnabari.

Consolidatiuum Cinericii.

Argilla deusta, & tenuiter tusa pars una capiatur ad mēsuram. Cineres lixiuio demissi, & mortificati, desiccati q; partes

partes duæ. Deide simul ambo cribrata: pariter seruent'.

Cupella, & Fornax eiusdem.

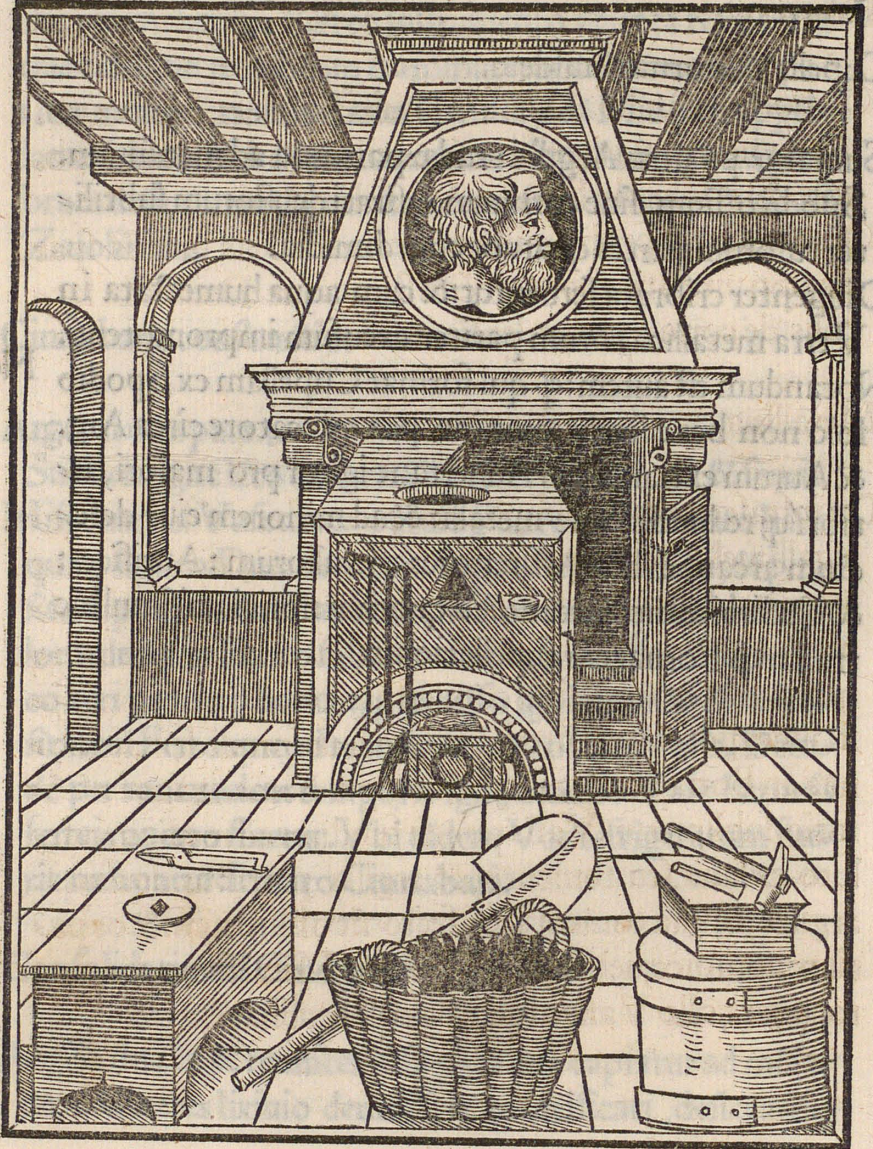
Sumatur pulueris Argillæ crudæ pars una ad mensuram.
Spodii ossium, siue cornuum castrati deustorum subtiliter
tusorum partes quatuor cum dimidia.

Diligenter cribrata seruentur: & cum aqua humectata in
Verra metallica totum pariter excusum impromptent'.

Notandum est autem: q̄ qui format Cupellam ex Spodio
solo non bene sentit omnino pro mercatore circa Arg.
& Aurum extrahendū. Aduertant igitur pro maiori, ru-
tiori q̄ redundatione metalli: & ad minorem eius defe-
ctum arcanum hoc Affinatores metallorum: Aurifices:
& Cudimi'æ mercatores. Ad quorum noticiam simul hic
tradimus Fornacem cupellationis.

Notandum

Emũdo sub
tiliata.

Flos Æris.

Corporentur in lib. 640. Terræ uiridis solutæ in lib. 240. Aceti acerrimi : cum lib. 26. unciisq; 8. Armoniâci : lib. 160. Æris soluti in lib. 320. Aquæ diuisionis, Omnia autem probè mista, positaq; in Ollis grossis sparsis non uitreatis superaddedo stringatur. Deinde in sacculis de corio optime densis seruentur.

Metallina.

De infracriptorum simplicium pulueribus: uidelicet Realgalli: uel Auripigmenti: siue Arsenici: Calcis albæ uiuæ recentis: Tartari albi ana ad pondus sumatur. Albuminis autem oui gallinæ pars mediâ plus: cum quo pulueres ipsi per setatiû optime coopertum prius simul commisti incorporentur. Bitumē autem huiusmodi deinde idonea in Botia detecta impositum per horas. 12. igne ascensorio sublimetur. Vasis tamen fundum ad mediium usq; luto ex lana, seu tomento, & argilla partibus duabus. s. argillæ, & una tomenti confecto sit oblinitum: & os pariter bombice, uel stupa obturatum, Metallinam tandem reperies collo Vasis argenteo colore adhærentem.

Lutum tomenti.

Oleum omnium metallorum.

Videatur (ut supra: H.) Aqua ad diuidendū : circa finem.

Purpurina argentea, & aurea.

Mistura Arg. uiui: Marchesitæ, uel Stanni: Arsenici: & Salis armoniaci ana: posita in Botia uitri: si decoquat per horas. 321. ad ignem, colorabitur argenteo colore. Verū si loco Arsenici sumatur Sulfur citrinum in pane nitido, aureo colore tingetur: & tunc dicetur aurea Purpurina.

Aduertendum est
Nota.

Refinatio Chryfocollæ.

Refiltratæ in libris ducentis septuaginta Aquæ cælestis: libræ nonaginta Pastæ (seu Lapis) Chryfocollæ: cum libris decem Aluminis: & Aluminis fecis libris octo cum quatuor unciis uniusmet ponderis: in Vase æneo plentan, continuamq; ignis exhalationem tm̄ liquentur ut aqua. Deinde per optimam operturam pannorū laneorum ne spiret: neue ullatenus spirare possit: Vas refrigeratum per dies tres stabili in loco locetur. Reuulsus autē Borax in spōdilibus uasis agglutinatus (habita primum per sc̄linationem optima aquæ euacuatione) ablutusq; frigida: & bene deficcatus ad Solē: nitidus, unctus Oleo lini crudo

lini crudo, ponderatusq; in Vase nitido seruetur.

Solidatura tertia pro Arg. & Auro.

Partes tres Argenti pro Argento: uel Auri pro Auro. Et pars una Æris arsi pro Argēto: uel Argēti p Auro sumpta (facta nihilominus mistione primum optima in Fusorio ad ignem fusionis) seruentur laminæ.

Specula metallica frangibilia.

Mistis per refusionem Manicæ partibus tribus Æris: & pars una Stanni tantum: proiiciantur laminæ ad planam, & pontellum in Petra columbina altera alteri imminente. Misto nihilominus primum ad ignem uenti fuso. Deinde laminæ ad mensuram æquētur a' superfluis cū gladio: & planentur Smerillo medio, ac tenui ad siccum per longum, ac transuersum: primo super lignaculis ex tabula huiusmodi agglutinatis cum Gypso crudo, & aqua super tabulam. Postea lustrent' super panno lineo rudi: uel corio a' parte domestica: Sponthi'a: uel Tripolo: & Cærussa: aut Calce stāni: aspersæ tamen prius Oleo. Deinde palmis manuum siccatis tersæ, nitidatæ, & capsatæ seruentur.

.I.

H

Specula non frangibilia.

Specula infrangibilia cuiusvis dimensionis ob malleationem in reliquo (ut proxime supradictum est: I.) rite fiat: præter q̄ subiecta essentia, quæ tantum constat de solo Arg. cupellato.

Spodium de Ossibus.

Ossa tibiæ boum deusta ad ignē continuū in Fornacula cæmētatiōis per horas. 2. Spodiū uocat' de Ossibus.

Sublimatum.

Sumptis de Nitro mollito lib. 50.

De Sale.

De Alumine: seu

Vitriolo usto. | mollitis.

Et de Arg. uiuo ana lib. 100.

Omnibus simul iunctis, Arg. uiuo tamē prius in Aqua ad diuidendum quantum sufficiat in Vase ligneo mortificato, Mistura huiusmodi in Vase uitreo (cū Alembich) aperto per horas. 24. ad lentum ignem lignorum per Cineres sublimetur, serueturq; diligenter.

Notandum

Notandum nihilominus non poni de misto pro quolibet Vase

Vase plusq̄ lib. 87. Insuper Aquæ ultimo stillatæ ualent Notandum
ad alias quoq; mortificationes: ideo seruentur.

Terra ad deargentandum metallum, & inaurandum.

Solutum igne Argentum de cupella. q̄. i. in unciam unam
Aquæ diuisionis, iungatur cum puluere Salis, & Tartari
albi ana unciarum sex.

Sicq; in Vase uitreato cum Spatula lignea (non autem
metallica) mista seruetur Terra calore densata.

Notandum est etiam talem ordinem penitus seruandum Notandum
esse in cõficienda Terra pro inaurâdo: quæ ab Aqua di-
uisionis, & Argëto seclusa madefiat Oleo auri. q̄. i. (Au-
ri. s. fo luti) pro qualibet libra prædictor; puluerum.

Tuciæ constructio. }

Sumantur de Antimonio lib. 96. } .

De Calce filicis lib. 48. De Alumine catino lib. 24. De }
Ære arso lib. 1. cum unciis quatuor. De Plumbo: & Stã }
no simul calcinatis lib. 8. uidelicet pro una qualibet par- }
te Plumbi, duæ partes Stanni. } .

Hæc omnia simul corporentur cum aqua: triturenturq;
in Pila figuli. Mistura deinde hinc exempta, & in plano
furfuribus strato adinstar placætæ desiccata in igne car-

bonum per horam coquatur: postea pinsetur: trituretur: ac taminetur. De puluere autem eius tenuiori fiat bitumen cum Albumine ouorum: & idem Canis ferri inuolutum, & inspersum grossiori puluere eiusdem, atq; sic in umbra siccatum per ignem reuerberationis recoquatur iterum per horam.

Notandum

Vbi autem nimum nigresceret: Cannæ ut supra bituminatæ candētes sæpius extinguantur in aqua Calcis Plumbi & Stanni: ut supra dictum est. K.

Singularia præmissa cur posita sint. Caput decimum.

S

Inguilaria hæc (nempe) Aqua diuisionis: Refinatio chrysolæ: Æs arsum: ustum: & reliqua particularia supraddicta nō sit qui arbitretur temere posita: tanq̃ a principali negotio aliena: uel ut omnino superflua. Nō enim frustra, immo necessaria ceu per gradus quosdam ad perfectionē huius Magisterii purificationis Auri (scilicet) qđ præcipue intendimus (ut cuiq; in his oculato palam est) posita sūt. Nā sicut arbor ex floribus feracem, uberemq; fructuum messem indicat: & ubi non affuerit ignis usq; fumus exhalat: sic huiusmodi exercitamenta cū insignia sint: ac certitudo efficaciarū & ueritatis præmissorū: tum

scopus

scopus quo huius artis pseudoprofessores (Alchi'mistæ uulgo dicti) impingentes fracti protinus, & cōfusi reuelent: patefacta q̄ eorū fraude, & falsitate de medio sublata, Simples tuti, & cautiores reddantur.

P O R T I O S E C V N D A .

Præfatio Portionis secundæ. Caput primum.

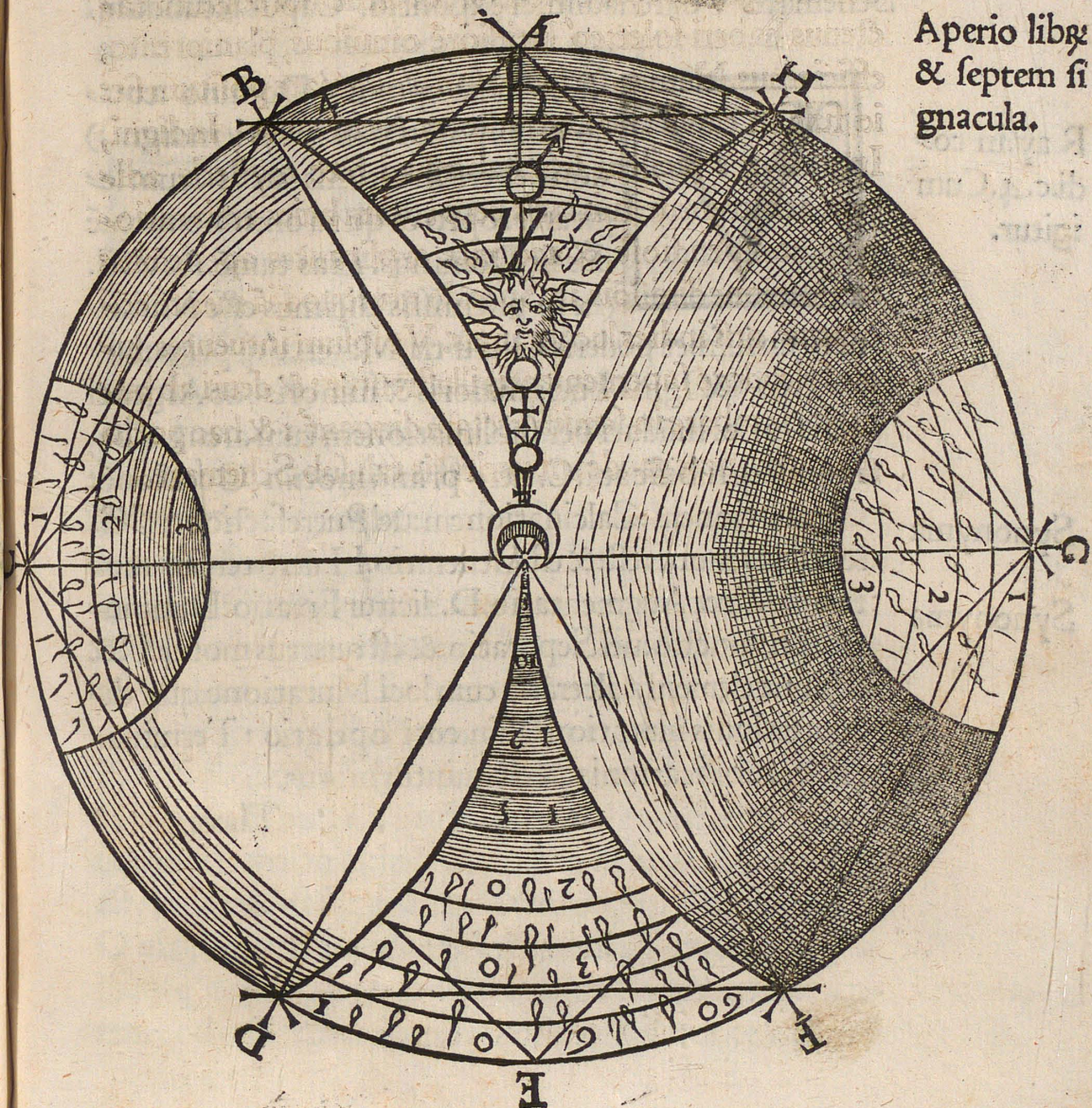
R

Vdis hæc, impolita' q̄ nostra iuestigatio cōsulto satius prætereunda a' nobis fuisset, lector cādidiſſime, q̄ ut sublimis huiusmodi ars, atq̄ spectāda suæ genitricis Naturæ æmula (præcipue contra ipsiusmet scientiæ authorum decreta uulgationem prohibentia: ubi dicitur nefas esse arcana reuelare indignis) quodam uel tenui susurro mortalibus patefieret. Cum tamē nobis persuasissetis omnipotentis Naturæ uim supremo Numine sapiētiae filii inspiratam (tametsi plerosq̄ mortaliū lateat) ex Dei munere cognouisse: nefas, & ab humano officio eandem in tenebris perpetuo clausam tenere, prorsus alienū duximus: præsertim cum nihil præstantius, nihil in humanis utilius reperiri possit, uel excogitari: si modo Sophis longe supra hæc caduca & fluxa eleuatis, fuerit reuelata.

Ray. in ap.
c. 2. Ars igit'

Cæterū quo res ipsa obscurior, ac difficilior cognitu hæ-
 ctenus haberi solet: eo' lucidiorē omniū, planioremq;
 efficiemus. Nam q; Schema sub ænygmate positum sit:
 id fuit in causa: ne Detractores Alchi'mistæ, Indigni,
 Ingrati' q; : facilem sese habere ad hæc mysteria adi-
 tum arbitrentur. Initiatis uero totam huius artis ratio-
 nem compendiose, & accurate explicantes aperiemus:
 in Portione diuisionis, in Speculo nro: quod iā mente cō-
 ceptum orsi indies lucubramus. Ut ipsum intuentes lu-
 cis splendore superuenientis illustrentur: & deuii ab hu-
 ius lucis iubare in semitā rectam dirigant': & hac potiti
 gratia munere gaudeant ueritatis tali sub Schemate.

Aperio libge
& septem fi
gnacula.

Schematis Voarchadimici expositio. Caput secundum.

Ray. in co-
di. c. 4. Cum
igitur.

isionem acceptam a Domino æter-
no omnipotenti palam fieri (indignis)
non debere in arcanis arcanorum le-
gitur: propterea quod omnino metu-
endus sit Dominus. Lras tamẽ. A. V. E.
(ut in præmissis) dicimus esse Mistio-

nem uniusmet pōderis Olei uitri, Materiæ q; primæ ar-
tis, Aeris, & Ignis, Lucis maioris & minoris, ac Argenti
uiui septies mūdati per sublimationem cum arena alba,
insimulq; rubificatā. C. uero primū motū. i. Occisionē:
Corruptionem: Calcinationem: uel Putrefactionem. G.
secundus motus est: & est Generatio. H. uero tertius mo-
tus: uidelicet Augmentatio. D. dicitur Fixatio: Diminu-
tio: Disiunctio: uel Separatio: & est quartus motus. F. &
.B. sunt elementa alteratia cum loci Mutatione, quæ di-
cuntur Ignis mutatio: Pauimenti operatio: Termina-
tio q; rubificationis: & est quintus motus.

Theorica,

Synonyma

Synonyma

Theorica, ac Practica Voarchadumicæ artis, & eius schemata in multiplicatione tincturæ. Caput tertium.

Terminatio Recipientium est mutatio naturarum receptorum per ineffabilem Mistionem calidam (i. Ignis: quod est Aurum fuluum, cum Frigido. i. Arg. uiuo non uulgari: quod est Arg. uiuum per ignem & arenam albam septies mundatum, ut dictum est ab Arg. uiuo: humidi. i. Aer: quod est Arg. purum, cum Auro fuluo, Argento q; uiuo ut supra, insinuul rubificatis, cum Sicco. i. Oleo uitri) dispositione perpetua. Hæc perpetua dispositio est Materia metallorum: Materia q; prima artis (i. Vitrum inanihilabile: quod est Oleum dictum: medium retinentem Arg. uiui, Aurum albificantem) ut ait Maria. Et ista Aqua grauis est, quæ mercurialis dicitur: ut omnes asserunt. Et Arg. uiuum sapientum (i. Argentum uiuum, ut dictum est, mundatum ab Argento uiuo) de quo dicit Hermes: Custodite hoc Argentum uiuum coagulatum (i. mundatum) qd est in intimis thalamis: in quibus coagulatum est. Ipsum enim est Azoch: & est secretum Sco'liæ: & dicitur Terra residua. Qui igitur uerba audit, ipse inquiret. Sed testamur per illum qui male perpetrante iustificat: & nullum recte agentem cõdemnat: nos iam detexisse quicquid ante calauit.

mus in hac sapientia: & maximum arcanum scientiam: & intellectū habentibus patefecisse. Qui uult ergo proficere in hac sapientia: oportet eum istam admirabilem Electionem (mundationem: niustionem: triturationem: & calcinationem: Argenti: Auri: Argenti q̄ uiui: & Olei uitri) seu arcanum maximum cōponere: & postea ipsum mutare de Natura in Naturam: Luca sic dicēte in Turba: Pluribus rebus non indigetis: sed una tm̄. Et ista res una: in uno quoq; gradu operum nostrorum in aliam cōuertitur Naturam. Idem testatur & Ge'ber cū dicit: Ars talis non consistit in pluralitate rerum. Est enim Materia una (.i. metallorum) in qua magisterium nostrum cōsistit: cui non addimus rem extraneam aliquam: nec minuis: nisi q̄ in præparatione eius superflua remouemus. In una ergo re consistit totum magisterium istud, ut nos recte censemus: in Oleo uitri. s. & Arg. uiuo mundo, animato, rubificato q̄. Et hoc expresse dicit Alphidius filio suo: Scito fili: q̄ hæc Materia (& Materia prima artis) quæ est radix: de qua omnes sapientes tractauerunt (Oleum uitri: &) Arg. uiuum est. Er est quoddam Arg. uiuum albi coloris: & plusq̄ speculum splendens. Item fertur in Turba: Initium totius operationis est Albedo. i. Arg. uiuum mundum animatum: cui rubor succedit.

Electio.

Nota tamē quod est altera Materia prima artis.

Notandum:

Notandum: Notabis ergo: q̄ Acetum: Æquatium: Albedo: Albū plūbū: Aqua benedicta: metallica: sicca: talchi: uiua: uiscola: uita:

sa:uitæ:urinæ puerorum:Argentum uiuum animatum:
 coagulatum:Argyrión zoticón:Arfenicū:Auripigmē-
 tū:Azoch:Cambar:Caspa chaia': Ches seph chaia': Cō-
 par:Cor Saturni:December:E:Euphrates:Fauonius:
 Phlegma:Gumma alba:Inimicus:Insipidus:Lubricum:
 Materia una:metallorum:Medicina una:Menstruum:
 Mercurius:Occidēs:Ouum:Puer:Salsus:Sédēna:Se-
 nectus:Serinech:Seth:Sinistra:Socius:Sperma metal-
 lorum:Sublimatum:Succus:Téuos:Ventus:Vespera:
 Vigintiunum:Vnctus:Vultur:Ziba'ch:& Ziuá'idē
 significāt.Et id genus multa,quæ hic prolixitatis uitā-
 dæ gratia omittimus.

In compositione autem huius admirabilis mistionis, seu
 maximi arcani: oportet nos sequi Naturam. Nā (ut ait
 Ge'ber) Natura per se agit. Nos ergo oportet tria scire:
 uidelicet quid sit Natura: quot sint Naturæ: & qualiter
 Natura operetur in metallis productis.

Secūdam autem Aristotelem (secundo Physicæ auscultationis) Natura sic diffinitur: Natura est principium, &
 causa mouendi, & quiescendi in illo, in quo est primo, &
 per se, & non secundum accidens.

Author autem Perfecti magisterii ait: Naturæ (siue tu di-
 ceremauis: qualitates) sunt quatuor: uidelicet Caliditas
 & siccitas: ut in igne. Caliditas & humiditas: ut in aere.
 Humiditas & frigiditas: ut in aqua. Frigiditas & siccitas

Natura qd

Quotuplex

tas: ut in terra. Omnes autem istæ cōplexiones inæquales sunt: nec est ulla istarum quam quærimus. Nam nos quærimus æquale, de quo dicit Ioānicus: q̄ æqualis mixtio est una: quādo cū moderatione. Incolume d̄ corpus.

Moderatio

Notabis ergo: q̄ dicit cum Moderatione. s. prædictarum naturarum, seu qualitatū: uidelicet caliditatis: humiditatis: frigiditatis: & siccitatis. Nam quando aliqua istarum naturarū aliam nō excedit: tunc dicitur corpus temperatum & æquale: quia tm̄ est de una quantum de alia secundum debitam proportionem qualitatū ad esse metalli requisitarum.

Synonyma

Item notabis: q̄ Incolume dicitur sanum: remotum: calcinatum: separatum: purificatum: dispositum: siccū: uel mundum ab omni causa corruptionis. Et (secundum Geberum) Stannum est Plumbū album purissimum: & est in eo æqualitas fixationis, uel spissitudinis duorū cōponentium Arg. uiui. s. & Sulfuris (metallici) non autem æqualitas: quantum in mixtione (i. quantitate) Arg. uiui. Item Hermes inquit: Fili: sapientum metalla sunt sex (nō enim Arg. uiuū est metallum: sed Materia (ut infra: Notabis Embryon: L. & cætera) metallorum) quorum primus est Sol eorū optimus rex & caput: quod nec terra corrumpit: nec res comburens cōburit: nec aqua (colorificans: uiridis: aut diuidens) mortificat, uel deuorat: eo q̄ substantia eius est terminata, & Natura directa in caliditate

Clavis priā.
Mundatio.

caliditate: humiditate: frigiditate: & siccitate. Nec in eo quid superfluum est, uel diminutum. Et ideo sapientes prætulērunt ipsū, & magnificauerunt: & dixerunt q̄ sic se habet Sol in metallis: quemadmodum Sol in stellis. Suo enim lumine & splendore omnia uegetabilia germinat: & omnes fructus perficiuntur nutu Dei. Quid plura si ad hoc peruenire possimus: Habemus proportionatum ferē totum iuxta Socratem dicentem: Iam ergo Albi plūbi dispositio nē uobis demōstrauit: quo genito nihil aliud est q̄ opus mulierum, & ludus puerorum.

Cognito igitur quid sit Natura per Philosophum: & quōtuplex per Authorem Perfecti magisterii: aliorumq̄ sapientū sentētiā: restat uidere quomodo operet̄ Natura.

Operatur autem Natura multifariam: sed potissimū per mistionem: quam sapientes uariis appellarunt uocabulis. s. Ingressionem: Summerfionem: Coniunctionē: Cōnexionem: Complexionem: Compositionē: & Mistionem: idem significantibus. Nihil enim ingreditur: sumergitur: coniungitur: connectitur: complectitur: componitur: q̄ quod miscet̄. Videamus ergo quid sit mistio: (Clauis enim secunda est) quia ipsa cognita per diffinitionem omnia alia cognoscantur.

Secundum autem Philosophum (primo de Generatione) Mistio est miscibilium alteratorum per minima coniunctorum unio.

Natura quo modo operetur.

Synonyma

Clauis secunda.

Mistio: & quid.

Miscibiliū. Notabis Miscibilium. i. elemētorum. Nam ipsa sunt prima principia uniuscuiusq; misti. Sed ipsius misti manifestam, occultamue scire nō possumus Naturā: nisi sciamus ipsa elementa commiscere, seu componere. Vnde Hermes dicit: *Intellige fili quatuor elementorum scientiam: quæ suis posita sunt rationibus in sua abscondita apparitione. Eorum enim abscondita apparitio nequaquam exponitur, nisi componentur: eoq; non perficiunt donec suis coloribus colorentur.*

Minimum. Notabis etiam per Minima. i. per indiuisibilia. Nā si quid posset diuidi iam non esset minimum: ex quo diuiso partes eo minores proueniunt: cum omnis pars minor sit suo toto. Apparet ergo: q; per minima. i. per indiuisibilia fit mistio elementorum. Et q; elementū sit minimum metalloꝝ componentium patet per definitionem eius, *Elementum enim minima particula est metalli.*

Elemēti definitio. Ad hoc autem, ut Miscibilia misceantur, requiritur præuia dispositio: quæ nō fit nisi per Motū in omni actione: nedum in mitione necessarium. Motus autem (uel Mutatio) dicitur (secundum Aristotelem in Categoriis) sexcuplex. s. Corruptio: Generatio: Augmentatio: Diminutio: quam Fixationē uocamus: Alteratio: & loci Mutatio. Sed aliis in presentiarum omnis, Corruptionem tantū eligamus: nec eam quidem omni ex parte. Nam multas sub se species habet. Sed ex his unā (quæ Putrefactio dicitur

Motus primus: Clavis .iii. & primū punctum.
Corruptio.

dicitur) ad propositum facientem discutiemus, *Principis*
 Natura enim quæ nunq̄ otatur, omnifario motu operā-
 do utitur: in primis autem omniū Corruptione: Corru-
 ptio uero hic & Putrefactio æquipollent significato. De
 hac itaq; in Allegoria sua Hermes sic inquit: Scitote q̄
 artificii origo est Caput corui: qui in nigredine noctis, &
 in claritate diei sine alis uolat: & amaritudine nostra in
 suo sanguine exeunte coloratio accipitur: & mera aqua
 a' suo dorso. Non est ergo aliud Caput corui: nisi nigre-
 do noctis: q̄a sicut ista sūt nigra & obscura respectu diei:
 sic spiritus iste putrefactus respectu spiritus mūdi: qui ex
 putrefactione oritur: & per nostrum artificiū extrahit̄.
 Sed cuius coloris debet esse spiritus iste mūdus? Profecto
 albi. Vnde Hermes: Scitote rumorū inquisitores, & sa-
 pientiaē filii: q̄ Vultur supra montem extensum in cacu-
 mine uoce magna clamat inquiens: Ego sum Album ni-
 gri: & citrinum albi: & rubeum citrini: ueridicus sum cer-
 te, & non mentior.

Notabis ergo Album nigri. Nam ipsum Album ex nigro
 extrahimus. Item Alphidius: Argentum autem uiuum:
 quod ab eo. s. cortice nigro extrahitur, est humidum albū
 a' corticibus mundum, ne opus pereat.

Viso ergo q̄ prius motus Naturæ est corrumpere: uidē-
 dum est qualiter fiat. Et ut perfecte sciamus facere: oportet
 nos habere cognitionem principiorum: tam Natu-

Questio
 Solutio.

Albū nigri.

Principia
duo.

Primum.

ralium, q̄ Artificialium. Nam qui principia ignorāt: finem non inueniunt.

Primum ergo principium naturale (ut prædictum est) dicimus Arg. uiuum, cum Arena alba per ignem ab Arg. uiuo septies mudatū: Coagulumq̄: ac Materialia Ignis: & Aeris: sub nomine Anthy'bar: Marthek: Stagno: uel Rifoo' (quod Græce The'lima dicitur: & Hevraice Ra' go'n) positum in literis & numeris notatis (ut hic infra: & supra) per lineam perpendicularem inchoando a' penultima sursum ascendendo, & in ultimam terminando.

E . 5 . Lux maior.

H . 8 . Coagulum.

T . 19 . Ignis. i. Lux maior.

R . 17 . Aer. i. Lux minor.

A . 1 . Lux minor: Insertio respōdētia Chara-
torum. xiii. g. q̄. iii. seu. xxiii. g. q̄. ii. cum. $\frac{1}{2}$

M . 12 . Hyle.

K . 10 . Aqua permanens.

— —
72 .

A . 1 . Materia prima artis.

B . 2 . Lux minor: Insertio respōdētia Chara-
torum. xv. g. q̄. iii. & ultra: seu. xxiii. g. q̄. ii. & $\frac{1}{2}$. in circa.

Y . 22 . Lux maior.

H . 8 .

- H . 8 . Aqua permanens.
 T . 19 . Ignis.i.Lux maior.
 N . 13 . Gemma.
 A . 1 . Cera.
 R . 17 . Aer.i.Lux minor.

72.

Secundum est Calor.i.Ignis alienus : quod est instrumen- **Secundum.**
 tum mouens ipsam Materiam mistam ad putrefaciend-
 dum:& non aliud agens in mundo. Vnde inquit Alphi-
 dius:Scito fili:q̄ substantia agens in hoc toto mūdo est
 unum.f.Calor.Calore enim sublato nullus omnino Mo-
 tus est.Motus autem est actus. Ideo dispositionis & to-
 tius operis artifex, Calor est ignis.

Sed cum multi sint gradus Calorum, siue ignis: uideamus
 quid sit:& in quo gradu.

Et certe ignis, siue Calor est ignis intensissimus, sic testan-
 te Maria: Mensura ignis tui(.i.aliene) esto sicut Solis in **Ignis alien⁹**
 diebus T'amus: A'v.i.Noach ros : quod est caput Ze-
 nit. Et uocatur Fimus equinus : sed non est (.f. per con-
 trarium) ut inquit Alphidius : Igne (.i.aliene) coquitur
 quod tibi ostendam. Et est calidus & siccus in quarto: cu-
 ius pprietas est augmētare siccitatē:cōdēsando humidi-
 tatē. Nā sicut Ignis simi augmentat calidū & humidum

K

propter suā caliditatē & humiditatē qui phibet: ita fortitudo ignis calidi & sicci siccitatē. Et disponit naturā humidā: in siccā terminādo. Huic autē nō assimilāt alius in mūdo: nisi naturalis: q̄ est ignis Solis in uisceribus terræ.

Visis igitur principiis Naturalib⁹: uideamus Artificialia.

Principia artificialia.

Principia Artificialia sunt duo principalia Instrumenta: in quibus perficitur ista Putrefactio. Et primum est lapideum Carahā: secundum est lapideum A'ludel (i. Venter equi) in quo debet poni Materia mista. De quo Vincētius dicit: Solutionum corporum & spirituum instrumenta sunt multa: unū tamen dicit Venter equi. Et fit duobus Vasis: quorum alter est lapideum A'ludel: & in ipso Materia mista ponitur: statq; in Fornace: & subtus nutritur ignis ut bulliat. Auicenna dicit: q̄ istæ dispositiones nō possunt fieri nisi in Vase duplici cognito: quod Vas est Venter equi supra nominatum.

Item cum definitio sit omnino quid est esse rei significās: uideamus quid sit Putrefactio ipsius (scilicet) Materie mistæ: ut melius eam cognoscamus.

Putrefactio quid.

Secundum autem Ioanniciū Putrefactio est corruptio substantiæ mistæ Materie ex uaporum retentione. In nostro autem proposito, si uapores dispergantur p̄ aerē ipsum: non putrescit, neq; corrumpit ipsa substantia mista Materie. Quare debet A'ludel sic adaptari in obices: ne respirare possit. Vel potest aliter sic diffiniri. Putrefactio est

Secūda definitio Putrefactiois.

ctio est

ctio est substantialis humiditatis corruptio: ex indigentia Caloris naturalis: superabundante Calore alieno artificiali exterius agente.

Notabis Calore alieno superabundante. Nā ipse Calor alienus est instrumentū agēs: seu pficiens corruptiōe humida. Sed si quærat̄ur, per quē modum facit hanc corruptionē Calor: Respōdemus: Calor calefacit mistum sibi applicatum: & calefaciendo facit euaporare humiditatē: qua omnes partes siccæ terreæ continuabantur: & faciebant unum mistum continuum: & unā rem. Et ita Calor corrumpit: & putrefacit ipsam rem: quia mistum quod prius ratione humidi erat continuum: ratione eiusdem exhalati efficitur discontinuum, & amplius non persistit in substantia misti: sicut uidetur in ligno in igne posito. Nā fortitudo Caloris ipsius ignis facit euaporare a ligno aquam, & oleum: mediātibus quibus lignum primo erat mistum compositum & continuum: modo post euaporationem aquæ & olei: remanēt cineres: & partes siccæ ex toto discontinuatæ, & puluerizatæ. Et propter istam similitudinē: Putrefactio uocata fuit Cinis a sapientibus. Vnde recte inquit Hermes: Ne Arg. uiuum negligentia tradas: nigrum enim cinerem dealbat: & per sapientum ignem fit opus. Ideo uocata fuit etiam Calcinatio: propter eandem similitudinem. Nam sicut fortitudo ignis priuat lapidem sua humiditate: & de ipso facit calcem:

Calore alieno.

Quæstio.
Solutio.

Putrefactio
aliter Cinis:
seu Calcinatio.

fic Putrefactio. Vnde Parmenides in Turba : Nisi uer-
tatis Naturam : eiusq; compositiones & complexiones
sciatis : & bene coaptetis cōsanguineū cōsanguieo : & pri-
mum primo : inconueniēter facitis : nec quicq̄ operami-
ni : eo q̄ naturæ cum suis consimilibus naturis cōsequē-
tur eas, & lætabuntur in eis. Namq; putrescent, uel disiu-
gētur : eo q̄ Natura naturam regit : quæ ipsam diruit : &
in puluerem uertit, & deducit. Apparet ergo, q̄ per Pu-
trefactionem Res nostra destruitur : & in aliud esse dedu-
citur : sicut lapis per calcinationem.

Viso autem quid sit Putrefactio : & qualiter fiat : uidea-
mus signa per quæ possimus cognoscere quādo erit per-
fecta : aut non.

Signa putre-
factionis.

Qualitates
Arg. uiui mi-
sti.

Synonyma

Quæstio.
Solutio.

Duo quidem sunt accidentia principalia, per quæ possu-
mus cognoscere ipsam esse perfectam, aut non : Color. s.
niger : Tactus uero ponderosus. Vnde Author Perfecti
magisterii : Plumbum (.i. Arg. uiuum mistum) in sua alti-
tudine est Plumbum : & Arg. frigidum : siccum : terreum :
melancholicum : nigrum : marcidum : fatidum : pondero-
sum : & fœmineū. Ex iis ergo apparet : q̄ Putrefactio tūc
est perfecta : quando est nigra, & ponderosa.

Item notabis : q̄ Argentum nostrum : Calcinatio : Incine-
ratio : Melancholia : & Nigredo idem significant.

At dices quid remanet calcinatum post cinerationē : Re-
spondemus : essentia Materiæ mistæ metallicæ : quæ an-
te calcinationē

te calcinationem erat in potentia ipsius introducta ex
 proportione elementorum : ex quibus erat composita.
 Quia talis essentia non corrumpitur : ut aliquo pacto ani-
 hiletur : seu ad nihilum reducatur : cum essentiam subie-
 ctam : Naturamue destrui a nobis non sit possibile : sed
 quãtitate & uirtutem illam quæ dabat esse tali misto,
 modo per calcinationẽ & accidens ueniens ab extra de-
 structo & calcinato : quam uirtutem & quantitatem ex
 misione susceperat : hæc quidem penitus anihilatur. Nã
 sicut totum integrale (puta domus) consistit ex suis par-
 tibus integralibus unitis : & disiuncta situ una parte a lo-
 co suo : quẽ prius habebat in toto, destruit ipsum esse to-
 tius domus : & tamen remanent lapides : ligna : & cemen-
 tum ex quibus constabat domus. Ita etiam fit in propo-
 sito nostro. Nam disiuncto humido ab ipso misto elemẽ-
 tari cui inhærebat : tanq̃ pars integralis in toto : & hoc p
 Calorem eleuantem ipsum & separantem ab aliis parti-
 bus : anihilatur quãtitas humidi ipsius misti : subiecta ta-
 men essentia humidi non anihilat : nec potest anihilari.
 Sed extat (inquies) in oppositum experientia. Si enim ap- **Obiectio.**
 plicetur igni olla aquæ plena : inualecente ignis Calore
 paulatim exhalãdo minuet aqua ipsa : quoad nihil aquæ
 penitus in olla remanebit. Ergo essentia eius anihilabi-
 tur : Huic autem obiectioni respondemus : nequaquã mili- **Solutio.**
 tare cõtra positionem nostram : quoniam de natura mi-

si metallici loquimur hic. Quod & si calcinatur quo ad
 suum esse totius compositionis: tamen ipsum penitus
 non destruitur: uti supra de domo exemplificauimus: & ita
 si olla cooperiatur ne uapores exhalare possint, aqua ipse
 sa anihilarī non uidetur. Contra nostram igitur inten-
 tionem inductus cauillus non est: quamuis etiā iuxta pe-
 ripateticorum Principis (primo suorum Naturaliū uo-
 lumine) intētionem facilis esset euasio dubitationis in-
 ductæ: quoniam neq; materia ipsius aquæ in illa contra-
 ria ignis actione anihilatur: immo remanet. Non enim
 sequitur nihil remanet in olla: ergo subiecta aqua anihila-
 latur. Et tunc dicitur quod aqua habet materiam subti-
 lem & raram: & ex consequenti ualde passibilem. Itē ha-
 bet qualitates penitus contrarias qualitatibus ignis. Nā
 caliditas ignis frigiditati aquæ opponitur: & siccitas hu-
 miditati. Cum ergo caliditas ignis frigiditati aquæ ad-
 uenit, pugnant inter se: & si caliditas uincit frigiditatē:
 tanto magis subtiliat & rarificat aquam: & conuertit eā
 in aerem: & ita aquæ materia non erit aliquo pacto cor-
 rupta, licet formam aeris suscipiat. Nam aer generatur
 ex calido ignis, & humido aquæ: & terra ex sicco ignis, &
 frigido aquæ. Vnde Morienus: Quatuor sunt elemēta:
 quorum duo sunt principalia: & summopere contraria:
 ut ignis & aqua. Alia uero duo generantur ex istis: ut aer
 & terra. Hoc idem q̄optime declarat Albertus in libro
 Perigeneseos.

Perigeneseos. Item uideamus uapores aqueos uirtute caloris sursum ascendere: & contra naturam suam eleuari. Nam aqua suapte natura semper deorsum locum suū petit: tanq̄ graue. Cumq; ii locum maximi frigoris attingunt ubi frigiditas superat caliditatem: tūc uirtute illius frigiditatis inspissantis in nubes, in aquam conuertuntur: ac ita naturaliter descendunt: generaturq; pluuia. Et etiā cum uentus septētrionalis (cuius natura est frigida & sicca) obuiat australi: tunc si frigiditas septentrionalis superat caliditatem australem: condensatur & congelatur in nubes: & hæ aliquando in pruinam: aliquando in gradinem: aliquando in niuem: & aliquando in glaciem conuertuntur. Ex quo apparet qd rerum materia non potest annihilari: sed recipit conuersionem: cū natura unius naturam alterius superat in misto.

Secūdus motus Naturæ est Generatio. Et cum corruptio unius sit generatio alterius (Philosopho teste primo de Generatione) est impossibile Materiam esse: quæ nō sit sub aliqua Forma: primo Physicorū. Quando ergo agēs destruxit mitionem primam seu proportionem elementorum: quæ faciebat rem esse sub prima Forma mitionis: statim introducit aliam Formam, per cuius introductionem, fit talis motus generationis.

Et quæ forma est illa in proposito nostro? Certe Auri (misti) corrupti: qd uocat a sapientibus Chylus: seu Agnus:

De his: quæ in aere generantur.

Motus secūdus: Clauis .4. & secundū punctū. Generatio.

Quæstio. Solutio.

Synonyma

Iuppiter:& Stannum:Saturnus:& Plumbum : propter suam nigredinē & immundiciem:a quā nigredine & immundicie mundari debet. Vnde inquit Hermes: Hoc fili noscas: q̄ nisi quis sciat deducere prægnationem: mortificare:generare:& species uiuificare : lumen inducere: ac mundificare:quousq̄ igni purgentur:colorentur:& a maculis ultimis mundificent:uelut a nigredine & tenebris:nihil facit.Si autem hoc quispiam fecerit inter mortales satis superq̄ erit spectandus.

De Electione, Mundatiōe, Mistione, Corruptione, & Generatione, pauca nobis hæc prælibasse sufficiat:in sequentibus latius quæ restant dicemus.Nunc autem de Alteratione cum partibus subalternis, ac concurrentibus dicendum putamus.

Motus quatuor: Clavis .7. & tertium punctum.

Alteratio: cum loci mutatione.

Modi operationum.

.D.

Sublimatio cur inuenta

Alteratio est mutatio secundum qualitatem facta per nos ex quadam locali permutatione. Qui motus continet in se principalia huius magisterii: de quibus dicit Geber: Sūt itaq̄ huius artis principia modi operationū ipsius: quibus applicatur artifex ad hoc magisteriū : qui quidem a se inuicem sunt diuersi .Est enim unus modus Sublimatio: Descensio secundus: tertius Distillatio: quartus Calcinatio: Solutio quintus: sextus Coagulatio: septimus Fixatio: Ceratio ultimus.

Primus ergo modus est Sublimatio . Et propter hoc inuenta fuit : quia non nouerunt antiqui sapientes (cum sit impossibile

impossibile prorsus) neq; nos : nec qui nos sequentur :
aliquid, quo coniūgerentur Animæ : nisi Spiritus solos :
uel q; Naturam Spiritus & Animæ in se contineret, nisi
Coagulum. Quod proiectum super Arg. uiuum : uel Me-
tallum sine ipsius mundatione, & incrassatione : uiderūt
non perfectos colores dare : sed ex toto corrumpere : de-
nigrare : adurere : & defædare.

Notabis ergo : q; dicimus sine ipsius mundatione . Igitur
mūdatio tam Corporis, q̄ Animæ, & Spiritus debet fie-
ri ab ista nigredine, & tenebris. Et ita sentiunt Sophi.

Sed quid est illud : quod parit hanc nigredinem? Humidi-
tas aquosa : & adustiua. Vnde Author Trium uerborum
dicit : q; humiditas adustiua est Fumus aquosus . De quo
dicitur : Humiditas aquosa & adustiua corrūpit opus : &
tingit in nigredinem. Humiditas autē illa quæ parit ni-
gredinem : impedit Fumum album : quo deficiente Au-
rum Archimiæ (idest Aurum duarum cæmentationum
perfectarum) non fit . Moriено ita testante : Nisi Fu-
mus albus fuisset : Aurū Archimiæ (.i. Voarchadu micū
opus) non fuisset. Itē de hoc idem : Quod aut̄ interroga-
sti de Fumo albo : scire tibi cōuenit . Quod Fumus albus
est spiritus (Arg. uiui) illorum corporum (.i. uenarum) e-
quibus iā animas (.i. metalla, siue elementa) extraximus :
q̄busue iterū eas cōiunximus. Ista ergo Anima in ipso spi-
ritu Arg. uiui ingressa dealbat : & mūdāt ab omni nigre-

.A.

Quæstio.
Solutio.

Synonyma

L

dine: & huiusmodi candor redūdat in illa. Vnde Parmenides in Turba: Scitote q̄ si superficies dealbat̄, intrinseca eius dealbabuntur. Et e' contra. Item Lucas: Anima Arg. uiuo ingressa dealbat̄: & Natura naturā cōuertit. Arenam ergo albam: & Arg. uiuum accipe: & per ignem (sublimatiōis) attrahe (ex lapideo A'ludel in lapideo Carahā) Fumum album ab ipsis: & summa cum diligentia serua ne pereat.

Quæstio.
Solutio.

Sed qualiter generatur iste Fumus albus: Proculdubio per coniunctionem, & subtiliationem. Primo Argentum uiuum cum Arena alba coniungitur: sitq; postea per calorem ignis subtiliationis, separatio unius Fumi adustiui: qui tingit in nigredinē: ab isto Fumo albo: qui erat ante coniunctus illi in Materia (Arg. uiui) sub una massa tamen: & ita recipit Mundationem unam per ignem. Nā & alteram postmodum recipit per artificium nostrum. s. per Triturationē: Corruptionē: Generationē: Augmentationem: Fixationem: & Alterationem: cum loci Mutatione: ut supra: & infra. Vnde illud Hippocratis in Aphorismis satis concine, atq; eleganter huic nostræ intentioni accommodare possemus: In perturbatione, & uomitu quæ sponte fiunt: si qualia oportet purgari, purgētur, bene erit. Si uero non: e' cōtra. Quod sic exponimus transferentes: In perturbatione uētris. i. Putrefactionibus, quæ fiunt in lapideo A'ludel. Et uomitibus, qui spōte fiunt. i.

fiunt. i. Sublimationibus, quæ fiunt in lapideo Caraha' ascendendo sursum, sicut est uomitus. Si qualia oportet purgari, purgentur, bene est. Si non, male. Ex iis ergo apparet: q̄ si bene sciamus facere mundationem ex turbatione elementorum: & per sublimationem: triturationē: & cætera separare hoc ab hoc. i. purum ab impuro, nobis bene erit: & si non, male.

Notandum

Et notabis: q̄ adhæret pars una fixa cum Fecibus: quæ nunq̄ per ingeniorum genus aliquod, separari ab illis potest: cum talis penitus fixa fuerit cum ipsis.

Et cum Fumus ille fuerit mundus & albus: tunc erit aptus coniungi cum sua Anima (.i. mundicia duorum luminarium) & Corpore (.i. Oleo uitri ut diximus supra) aliter nō. Vnde inquit Morienus: Siquis Animam (.i. Argentum, uel Aurū a' uisceribus terræ) extraxerit: & eam sursum ascendere (.i. in Arg. uiuo mūdato ab Arg. uiuo, ingredi) fecerit: & ab ea (prius in Porfido cū ipso Arg. uiuo & aqua trituratione) omnem nigredinem & fætorē (cum aqua etiam calida in sacculo) abluerit: postea cū suo corpore (Olei uitri: prius corrupta, dealbata, citrinizata, rubificata' q̄) coniunxerit: & demuni (per ignē corruptionis: generationis: augmentationis: fixationis: & alterationis: cum loci mutatiōe) mortificauerit: maxima mirabilia in mundo uidebit.

Visa igitur generatiōe illius Fumi albi: qui fit per separa-

tionem Fumi adustiui ab eo in sublimatione: uideamus illam quæ sit per sublimationē, & Formæ fusæ colamentum. Et primo quid sit Sublimatio: & quare fuerit inueni-
radicamus.

**Sublimatio
quid.**

Sublimatio enim est rei siccæ per ignem eleuatio, cum ad-
hærentia partium subtilium suo uasi.

Causa autem inuentionis eius fuit mūdatio spirituum: ali-
ter impossibilis est: ut iam dictū est supra. D. Primus ergo
modus est Sublimatio. Et. A. Notabis ergo: & cætera.

**Colamenti
diffinitio.
Generalis.
Specialis.**

Colamentum uero (in proposito) est liquefactæ rei a fe-
ce suæ turbulentia separatio: & hæc fuit una causa Ge-
neralis. Specialis autē causa fuit inquisitio aquæ puræ:
ita ut Forma soluta post ipsius aquæ resolutionem per-
maneat incorrupta.

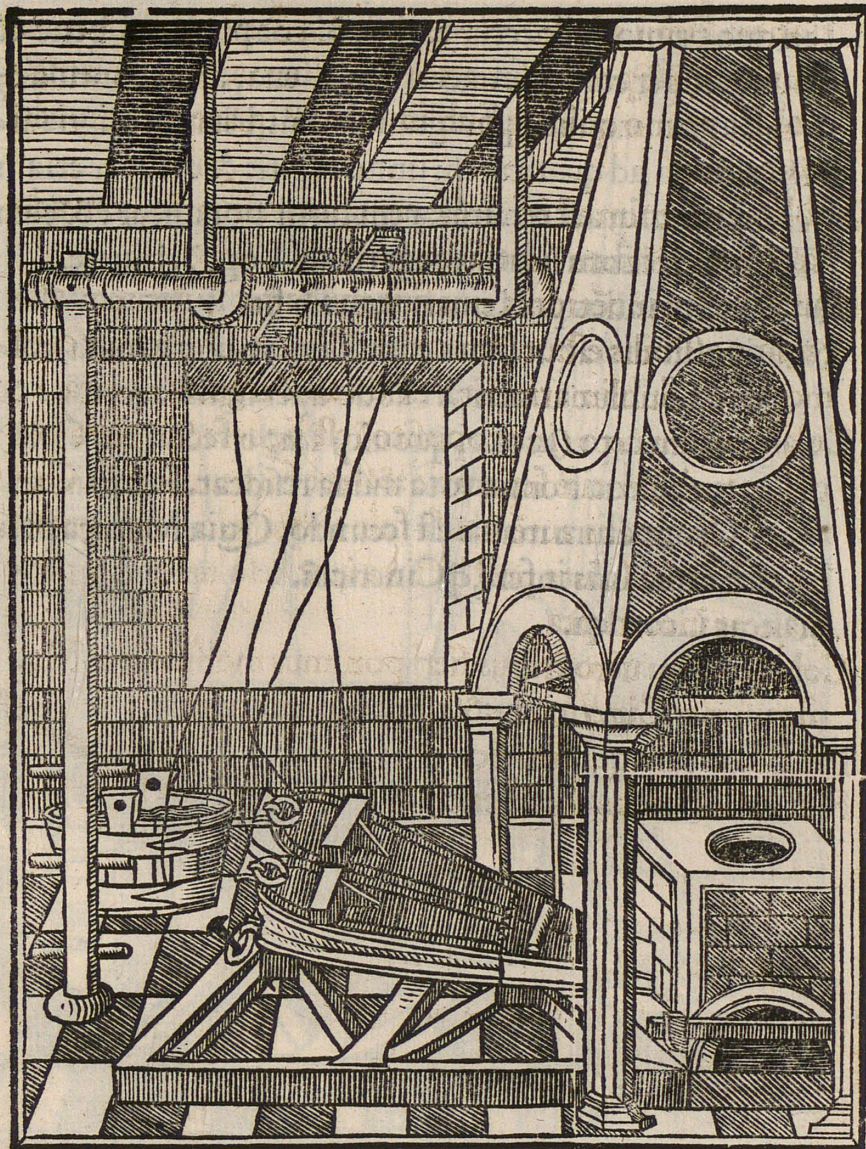
**Colamentū
triplex.
Manica.**

Colamentum uero tribus fieri ponimus modis. s. per Ma-
nicam: per Cinericium: & per Balneum arenæ.

Per Manicam quidem sic.

Fiat talis Furnus colamenti.

Distillo cum
cta.

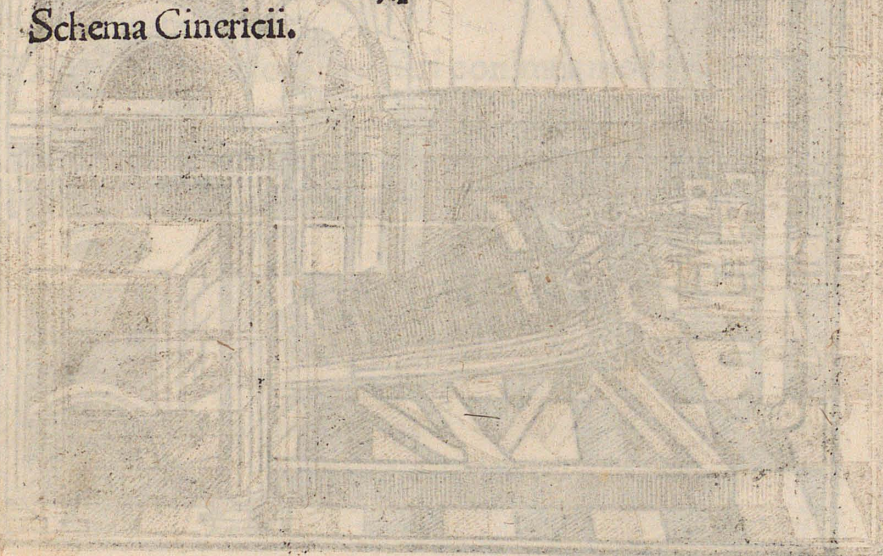
in quo primo collocetur carbo, & coaptetur ei bene & postea super carbones accensos Vena, arsa, contusa q; (cum octo partibus plus granulorum Plumbi nigri mixta) colada, ad quantitatem unius digiti: & desuper etiam carbones usq; ad summitatem furni ponantur: & cum uentosis follibus Aurum cogatur (a' Lopa) effluere.

Cinericiū.

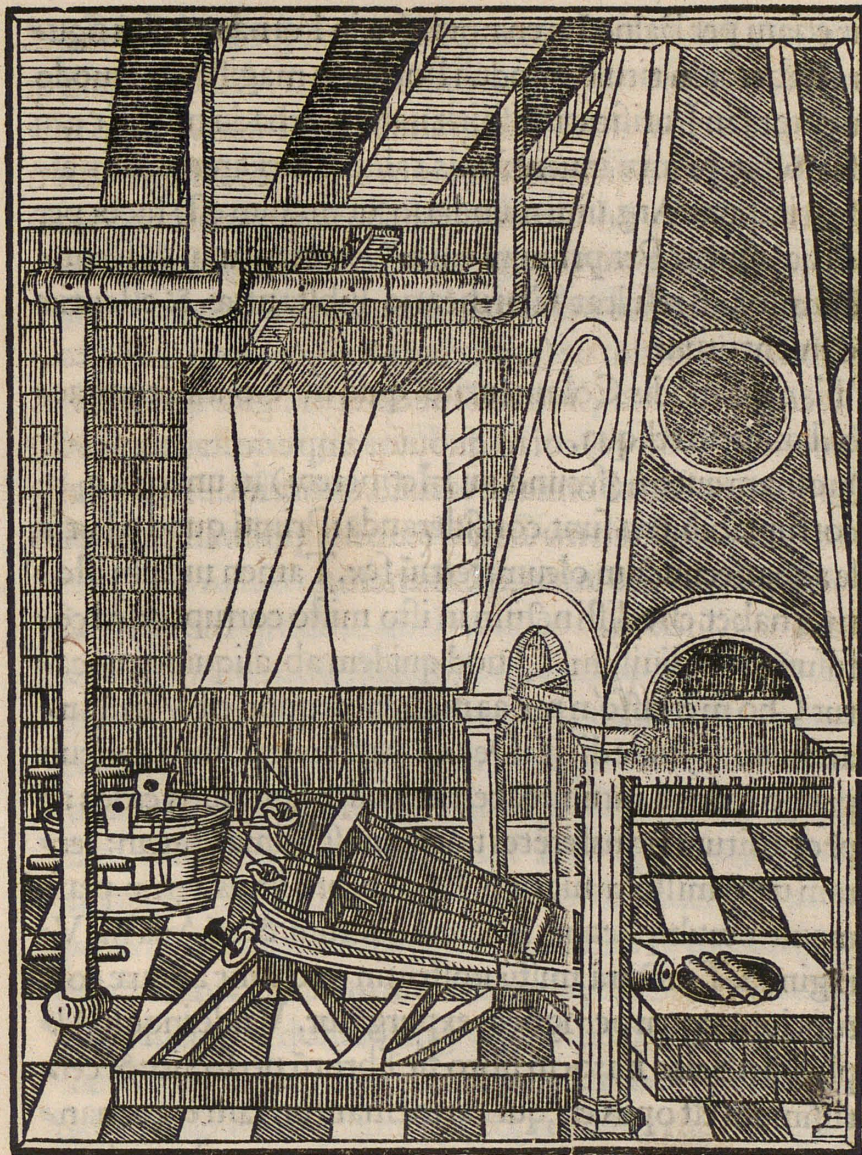
Modus uero alius per Cinericium sic fit.

Substantia dicta (ut supra cum Plumbi nigro mixta) collocetur in fouea Cinericii: ac desuper ligna accensa: & cogatur (ut supra) colari quousq; imperfecta (per Geta) effluat: & fulua Forma tota mūda resideat. Primum autem Colamētum maius est secundo. Quia Manica plus acuitatis caloris infert, q̄ Cinericiū.

Schema Cinericii.

Extenuo
fusa.

Balneum
arenæ.

Fit etiam per Balneū arenæ ut infra in Fornace: cuius figura habetur in titulo Moduli Fornacis magistralis: modo ut supra in Purificatiōe spiritus Voarchadu' mici. Et causa nostræ primæ inuentionis talis Balnei arenæ, fuit essentia puræ Arg. uiui mundatio (ut dictum est) facta per eleuationem. Per primum enim Colamentum, & secundum: solum resultat Clarificatio substantiæ, & essentia elementorum.

Visis ergo modis Colamenti: & quid sit Colamētum: accedamus ad reliqua.

Quoniam autem (secundum Hermetem) in unaquaq; re corruptibili, tria sunt considerata: Primū quod est utile aqua: secundum oleum: tertiū fex. Tamen nullum istorum habet esse distinctum in isto misto corrupto: sed cōfufum, & indiuisum. Quod quidem ab aliquibus uocatur Cho' mer rissō' n me aa melachot: quod est Vitrū inanihilabile, unde dicit' Deus. i. Artifex: creauit. i. miscuit primo cælos. i. rarum: & terram. i. densum: quos cælos ad propositum transferētes uocamus sublimationem: terram uero mistum nigrum. Et cū rubro istius terræ plasmauit. i. multiplicauit Adā' m. i. Aurum: & cū Adā' m, Viraginē. i. Tincturā, mistū nostrū: in quo sunt aliquæ corruptiones: quæ per ignem expurgātur. Vnde inquit Alphidius: Scito fili: q; in libro sit librorū perfectio: & certissimum est opus eis, qui ratiocinantur. Iam ergo mandauit tibi

daui tibi quod proponis : uidelicet Ada'm : & prohibui
 ea quæ opus corrumpunt. i. Viraginem. Demû illud idē
 hac de re asserere possumus: quod de nutrimento corpo-
 ris humani a' Medicis recte proditur. Primû enim Mas-
 sa ptyssanaria: siue Chylus in stomacho conficitur. De-
 inde ex eo in epate quatuor gignuntur humores. s. Phle-
 gma: Sanguis: Cholera: & Melancholia. Postremo debi-
 ta facta digestionē, corpus humanum nutritur: sustenta-
 tur: & regitur. Hoc idem ipsi dicunt per alia uerba. Nā
 Natura primo digerit in stomacho dealbando : secundo
 in epate rubificando: ultimo in membris subtiliando: ac
 conglutinando: perficiendo q̄. Tu uero, si hæc (quæ dixi-
 mus) tuis nauiter, ac scite accomodaueris operatiōibus:
 facile, proculq̄ dubio uoti compos euades.

Cape igit' in nomine sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis Ma-
 teriam primam artis, cum Aere, & Igne rubificatis : una
 cōiunctis (ut dictum est supra) in lapideo A'ludel: ut mi-
 stum unum fiat (cum Aqua sicca (ut supra, & infra) mū-
 data) per uiam Sublimationis. Hæc Aqua sicca (immo
 mundatio eius) uocata fuit initium, & clauis operatiōis
 per Alphidium sic dicentem : Scito fili : q̄ thesauri non
 euauerunt: uerum intus seruantur, & absconduntur a'
 tuis oculis cum domum ingredieris: uolo tamen tibi unā
 clauem tribuere: quam eorum signum uoco: q̄ si rationē
 habes: residuas sex clauēs scies: & extrahes tua scientia ex

M

ea. Porro hæc una clavis est Aqua sicca : quæ fit per uas sapientum, & modum sublimationis. Per istam uero clauem incipit operatio : & fit per ipsam postmodum extractio reliquarum sex clauium : & cognoscuntur.

Mistum igitur ac putrefactum cum maiori Luce & minori Aequatum prædictum in mundo lapideo A'ludel (nã aliud uas non potest ignem sustinere) recipiat. Iterumq; ipsum collocetur in Furno generationis : ac detur ignis, ut totum illud in Ma'rthek deueniat : nulla terminatione ignis prætermittat : quia motus debet esse continuus : & non interruptus. Propterea omnia necessaria recolatur quousq; totum perficiatur.

Augmentatio fit ad modum augmenti Lunæ. Nam sicut per aspectum Solis, Luna incipit illuminari : & postea omni die augmentatur lumen eius, quousq; tota sit illuminata : sic etiam Aequatum incipit per simum rubificari, donec totum fuerit rubificatum. Et hoc dicit Hermes in secreto suo uidelicet : Vitis sapietum succus in .42. diebus extrahitur : eius uinum in fine .30. peragitur : de cætero ipsum diminuit. Alteratio uero augmentat : sicut Luna post .15. dies diminuitur : & post .30. augmentatur.

Fit etiam hæc Coniunctio ad modum corporis & animæ. Nam sicut anima corpus ingrediens uiuificat ipsum : sic Fumus albus animatus (Oleum uitri) corpus suum. Unde inquit Alphidius : Prosequente fugientibus : obuiante utrisq;

Motus tertius : Clavis .5. & secundum punctum. Augmentatio.

utrisq; fuga aufertur: & mora sequitur: & Natura cepit suum comparem ut inimicum: & se adinuicem cōtinuerunt, & continent: quoniā anima corpus intrōiuit. Istud punctum est secundum punctum operationis: & in domo Iouis: quod est Augmētationis. Idem dicit Rhodanus, cum Embryonem reducit.

Notabis Embryon. Sicut enī Embryon est massa: ex qua Natura format in matrice foetū, & disponit omnia mēbra sua: sic istud punctum est massa: ex qua totum magisterium perficitur. Item istud pūctum est etiam materia: ex qua omnia metalla ducunt originē. Vnde inquit Alphidius: Vt enucleatius intelligas me loquētem: uolo ut scias de qua materia metalla ducunt originem. Attende itaq;: Aqua grauis & uiscosa, in uisceribus terræ, non habens exitum foras, si prope habeat Sulfur (metallicum) eius excocta calore, conuertitur in Arg. uiuum. Et sic notabis: q; Aqua uiscosa, & Sulfur (metallicum) sunt Materia generalis omnium metallorum. Hoc idem dicit Geber, cum diffinit Arg. uiuum dicens: Arg. uiuum est Aqua uiscosa Sulfure (metallico) dēfata in uisceribus terræ essentia subtilis albæ terræ: per calorem temperatissimū unita totali unione per minima: quousq; humidum cōtemperetur a sicco: & siccum ab humido æqualiter.

Notabis ergo Aquā uiscosam, & Essentiam albam: quam dicimus esse etiam Materiā particulare Argēti, & Stāni.

Embryon.
.L.

Materia me
tallorum.

Arg. uiuum
quid.

Notandum

Calor temperatissim⁹ Item notabis Calorem temperatissimum: tanq̄ instrumentum perficiens ipsam.

Modus perficiendi. Item notabis Modum perficiēdi, cum dicit: Quousq; humidum contemperetur a' sicco.

Notandum Item notabis: q; Argentū: Argyrion: Bos: Caspa: Ché: saph: Essentia alba: Fada': Fœmina: Forma mulieris: Galina: Giumi's: He: Hypostasis: Luna: Olus: Ouis: Septē: Smerata: & alia idem sunt.

.E.

Motus quartus: Clavis .6. & secundum punctū. Fixatio per diminutionem.

Visa autem Electione, Mundatione, Mistione, Corruptione, Generatione, Alteratione, cum loci Mutatione, Sublimatione, & Augmentatione Formæ: uideamus eius Fixationem, quæ fit per Diminutionē: qui est quartus motus Naturæ: quæ Diminutio dicitur: & fit per decoctionem: ut narratum est supra in præallegato secreto Hermetis uidelicet: Vitis sapientum: & cætera. Nam sicut Luna postq̄ plena est, de die in diem incipit diminui, donec de ipsa nihil appareat: sic albedo, & illuminatio istius Aequati incipit diminui per decoctionē, donec tota albedo diminuta sit: & appareat rubedo per nigredinē, & citrinitatem: quæ penitus apparebit, si non remanserit aliquid de illa humiditate aquosa, quæ mittit albedinem. Si uero quid remanserit: tūc nō est facta desiccatio. Sicætur ergo donec deueniat: & tunc bene erit. Cui rei & illud Hippocratis in Aphorismis aptamus: Inanitio si qualem oportet fieri, fiat: confert, & bene erit. Si uero non e-

contra.

contra. Glossa: Inanitio. i. Desiccatio. Item Hermes: Pōnite igni ipsius humiditatem: & in humido ignem habitare facite: qui ignis sua caliditate huiusmodi manifestæ humiditatis colorem auget: & occultæ siccitatis combustionem, donec perfectum fiat. Item Alphidius: Inspice fili, quia scripturus sum tibi librum, cuius uerba si intellexeris, hanc artem inuenies: si fueris de his, qui Dei gratia sunt eam inuenturi. Si uero hæc uerba non intellexeris: non accedas ad operandū: nisi inceperis tentare, & aquas coquere: quæ putrefaciendo spissantur putrefactionis manifestæ humiditate: & ui occultæ siccitatis ipsius corporis: cuius genus est quoddam salde genere saliu'. Extractum enim est ex Salsosis: quæ in quolibet anni tempore generantur in ginguuis marium.

Notabis ergo: q̄ per putrefactionem fit Inspissatio ex cōuersione frigidi & humidi in caliditatem, & siccitatem: quod apparet ibi supra: Cape igitur in nomine sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis: & cætera. Nam Aurum mistum cum Arg. uiuo cum incipit alterari, efficitur Nigrum ut carbo. Vnde inquit Hermes in Allegoria sua: Ma'rthek noster iquisitus caret simili: & est citrinus aureus extrinsecus & intrinsecus. Cum autem mistum eius alteratur: fit nigrum & tenebrosum ut carbo. Spiritu autem ab eo ablato color est rubeus: spiritu item & anima sibi redditus uiuit, & lætatur: & uides eum ridentem, & hilarem, ac

Salsosa.

Inspissatio.

morte carentem. **BENEDICTVS** igitur sit ille: qui scit dispositionem hanc: qui mortificat & uiuificat: & omnipotens est. Item **Hermes** in eodem loco: Ego sum albu nigri, & nigrū albi. Et sic apparet: q̄ alteratio est ab Albedine in nigredinem: & a Nigredine in albedinem. Et ulterius ista desiccatio, siue dispositio continue facit cōuersionem in caliditatis Naturam. i. in Rubedinem: quæ tamen prouenit ex parua dealbatione. Hoc idem dicit **Rosinus**, cum ait: q̄ ars **Ma'rthek** nō fit nisi ex **Risoo'**: **Stagno**: uel & cætera. Ex quibus debet intelligi: q̄ unus est dispositor **Nigri**: **Albi**: **Citrini**: & **Rubei**. Et hoc est q̄ dicit **Alphidius**: **Scito fili**: q̄ in huius maris p̄fundo **margitæ** diuersorum colorum nascuntur: in quo & **hyacinthus** diuersi coloris ascendit: & etiam ipsum, s. **Ma'rthek** colorat corpora per calorem suum. Cum enim fuerit calidum, erit rubeum: cum uero frigidum fuerit, erit album: similiter erit caloris & cādoris **Solis** & **Lunæ**. Et **Rubeū** est caliditas: & **Albedo** est frigiditas. intellige ergo & obserua. Item notabis: q̄ **Rubedo** est signum caliditatis: & **Albedo** frigiditatis. Et istud est tertium punctum artis, & in domo **Martis**, quod est **Alterationis**. **Hermete** sic asserente: **Tertio** mense operatur **Mars** agens in materiā: qui ex sua caliditate & siccitate diuidit **Massam** ipsam, & **Membra** disponit.

Signa qualitatum.

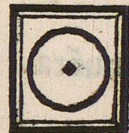
Notandum

Notabis Membra. Nā sicut in matrice Natura disponit membra

membra tanq̄ partes integrales ipsius foetus: sic & istud corpus rubeum tanq̄ partem integram totius confectiois Medicinæ. Nam in omni compositione, quæ fit postq̄ istud corpus terminatū est, cadit semper tanq̄ pars integralis compositionis: ut inferius declarabitur.

Item notabis: q̄ istud corpus habet multa nomina. Vocatur enim Acidum: Acutum: Adam: Almagra: Altum: Alzernad: Aries: Aurum alteratum, tinctum: Cadima: Cancer: Carmeth: Chibur: Cholera: Cinistartari: Corusfle: Dehab: Deheb: Dextera: Æs: Æstas: Forma uiri: Falco: Fex: Gallus: Gophrit: Granusæthiops: Hageralzernad: Infinitum: Kibrit: Lapis indus, indrademus, lazuli: Mane: Mars: Masculus: Marthek: Oliua perpetua: Oriens: Petrastellata: Phison: Residertia: Rex: Raçon: Sol: Subsolanus: Tamuç: Tertiusdecimus: Thelima: Thion: Thita: Vau: Vena: Virago: Voarch: Xit: Zahav: Zumech: Zumemelazuli. Et etiam multis aliis nominibus appellatur a sapientibus. Quæ quidem nomina non sunt ei attributa secundum unam rationem, seu proportionem. Nam sapientes, qui uocauerunt illud Acidum: & cætera: dixerunt sic propter suam alteratam complexionem. Calidæ enim hæc omnia & siccæ complexiois sunt cū alterentur. Qui uero nuncupauerunt ipsum Adum: Gummam rubeam: Oleum rubeum: Rubedinem: Rubinum: Sericon: Substantiam rubeam: Sulfur rubeum:

Notandum
Synonyma

Complexio

Color rubeus.

Impotētia fusionis.

Calcinatio quid.

Cur inuēta.

Vitellum: Vitriolum rubeum: propter colorem rubeum hoc dixerunt. Qui autē nominauerūt ipsum Ferrū: Oleū martis: propter impotentiam fusionis (.i. duræ) hoc dixerunt. Nam cum hoc corpus per decoctionem priuatum sit humiditate superflua: quæ faciebat ipsum fluere: & necesse sit corpus siccum non fluere: ideo uocauerunt id Ferrum: quia præaliis metallis Ferrū dicitur maxime fixum. Sic etiam istud corpus per priuationem superflue humiditatis, quæ faciebat ipsum primo fluidum: modo est necesse ut remaneat fixum. Nam omnia corpora non fixa, fixantur per talem priuationem humiditatis: quæ uocata fuit Calcinatio à multis sapiētibus. Vnde inquit Géber: Calcinatio est rei per ignē purificationis, seu puluerizatio ex priuatione humiditatis partes consolidantis, & fluere facientis. Et causa inuentio- nis Calcinationis Luminariū, Argentorumq; uiuorum insimul est: ut ibi magis, & melius denset terra, Terræ residuæ in Luminaribus cōuersa. Sic ergo fit per priuationem humiditatis: quod erat uolatile fixum: & quod molle durum. Item fit mutatio de natura in naturam. Et de aqua in ignem secundum Naturales: ut legitur in Turba. Item mutatio complexionum: ut de frigida & humida cōplexione in calidam & siccā. Seu de phlegmatica in cholericam: secundum Physicos. Itē fit quod erat spirituale corporeum: secundum Authorem Perfecti magisterii. Itē fit de

fit de manifesto occultum: secundum Rhodianum in libro Trium uerborum.

Sciendū est item: q̄ in uno quoq̄ corpore sunt tres Dimē-
siones. s. Longitudo: Latitudo: & Profunditas: Philo-
pho teste: primo Cæli.

Dimensio
triplex.

Longitudo, Latitudo q̄ est id corporis, quod manifeste ap-
paret, nostro q̄ uisui primum subiacer. Exempli gratia:
Corpus nostræ artis in prima sua dispositione est albū:
& ita apparet prima facie: quia dicimus ipsum frigidū,
& humidum, ut est. Rhodiano sic asserente: Corpus no-
strum est aquaticum: quia est frigidū & humidū: & aqua
est frigida & humida. Humidum autem fluit. Quod utiq̄
uerum est: & talis dispositio dicitur corporis Longitudo,
ac Latitudo.

Altitudo uero est illius medicinæ dispositio: per quam itur
ad profundū: quæ nostra medicina est: & est uita altitudi-
nis, ac profunditatis: tanq̄ medium inter duo extrema,
seu contraria: per quod in extremum peruenit: quia im-
possibilis est transitus de extremo ad extremum sine me-
dio: teste Philosopho, sexto Physicorum. Sæpe enim di-
ctum est: q̄ Materia prima artis, est humidæ & frigidæ
complexionis: quam si uolumus facere transire ad medi-
cinā dispositiuam: necesse est ut altera qualitas destrua-
tur in ea. Destruitur autem per putrefactionem. Nā fri-
gidum & humidum per putrefactionem inspissatur: &

N

eius humiditas uertitur in siccitatem : & sic fit transitus ad medicinam dispositiuam : quæ est caliditas & siccitas : quæ sit Altitudo.

Natura tamen a frigido & humido frigiditatem, & a calido & sicco siccitatem recipit : & fit corpus. Postea uero per calorem excessiuum, si qua humiditas remansit in corpore, fit transitus ad contrarium : destruendo frigiditatem, & introducendo caliditatem : quæ dispositio dicitur profundum, seu occultum corporis. Et hoc patet in libro Perfecti magisterii in particula illa : Ferrum (i. Sulfur rubeum) in sua altitudine est frigidum : humidum : calidum : siccum : cholericum : rubeum : acutum : odoriferum : masculinum : & cætera.

Hactenus uisum est qualiter Materia (i. Sperma metallorum) Arg. uiui passiuè bene dispositi conuertitur de natura in naturam, s. de frigiditate & humiditate in caliditatem & siccitatem Formæ Auri actiuè perfectæ tincturæ. Et quia in isto puncto maior pars sapientum incipit loqui : ut Alphidius de Minera, quid dicit : Sulfur rubeum. Lucas uero : Masculinum, cum dicit : Accipite Marthek : & de albate eum : & cætera. Et plures alios sapientes possumus adducere in eandem sententiam, quos in præsentia omitimus breuitatis gratia. Ratio autem, quare omnes ferè initiu sumpserint ab ista Forma rubea, est : quia ista Forma rubea est principium totius Tincturæ : nec fit Tinctura uera sine ea. Vnde Rosinus inquit : Scitote quod non fuit

Qualitates
Sulfuris rubei.

fuit aliquis, qui in hac arte uerbum dixerit omni uelamine denudatum præter Hermetem. Is enim dicit: Scitote quod non fit tinctura unquam, nisi ex rubeo lapide. i. Auro fuluo cum Arg. uiuo rubificato. Item Ge'ber de Essentia (.i. Substantia) Solis asserit: quod Sol creatus est ex subtilissima Arg. uiui substantia: & ex modica substantia Sulfuris (metallici) mundi: & puræ rubedinis: fixi: clari: & a' natura sua mundati: tingentis illam substantiã. Item Ge'ber dicit de Sole: Aurum est pretiosissima metallorum Forma: & tinctura rubedinis: quia tingit: transformat: & illuminat omne corpus: quoniã lumen est: & tinctura uera: & perfectio totius operis diuini: quod Deus electis suis largitur: cui sit Laus semper: Honor: & Gloria.

Forma metallorum.

Requisita Voarchadumicæ artis. Caput quartum.

P

Ræter ea Instrumenta (quæ non pauca reperiuntur: Vincentio teste) Affinatio nis. s. Aurifabrilis, Cudimicæ quæ: quæ singula ad artem præsentem Voarchadumicam, tanquam eam ingredientia requiruntur: nonnulla etiam ad propositum facientia (summatim resumendo) enucleabimus.

N ii

A

Aequilanz: cum ponderibus iustificatis ut infra.

Aer cum Plumbo nigro mundatus: & cum Materia prima
 artus: aliter Lux minor uocatur: & cætera.

Alteratio miftionis.

A'ludel: aliter Venter equi (confectum ex (Lapide lebe-
 tum: qui in diocefi Mediolanensi inuenitur: in loco uo-
 cato Chiauena: & uico nomine Piu'r) Petra columbina:
 Tufco ueronensi: Terra argillæ, crucibulorum: seu ua-
 lentina) & cætera.

Anthybar: aliter Ma'rthek: & cætera.

Aqua: aliter Arg. uiuû: & cætera.

Aqua cælestis calida, & frigida: aliter pluuiialis: & cætera.

Aqua diuidens.

Arena alba.

Artificem unctum gratia: morigeratûq: libez: ac liberalẽ.

Augmentatio miftionis.

B

Balneum arenæ.

C

C

- Ca'cabus confectus ex Terra ualentina.
 Cæmentum.
 Calor temperatissimus.
 Carbo.
 Caraha' confectum ex Lapide lebe'tum (ut supra) Petra
 columbina: Tuso ueronensi: uel Terra argillæ, crucibu-
 lorum: seu ualentina: & cætera. Synonyma
 Catinum ligneum.
 Chirotheca.
 Chlepsydra: aliter Horologium: & cætera. Synonyma
 Chryfocolla.
 Cinericum.
 Coagulatio me Aduma', uel Acidi: & cætera. Synonyma
 Corruptio mistionis: aliter Putrefactio: & cætera. Synonyma
 Craticula ferrea.
 Crucibulum ferreum.
 Cupella.

D

Dimensiones.

E

Electio ingredientium.

F

Filtratorium uas ligneum cum Fundo marmorino.

Fixatio Animæ cum Spiritu in corpore Olei uitri.

Synonyma **Fornax cū Furnis: & Latrina ærea: aliter Equus: & cætera.**

Fusio.

G

Generatio corruptionis mitionis.

I

Synonyma **Ignis: aliter Lux maior: & cætera.**

Synonyma **Ignis albus uiuus: aliter Calx alba uiua: & cætera.**

Synonyma **Ignis alienus: aliter Fimus equinus: & cætera.**

Ignis alterationis.

Ignis augmentationis.

Ignis corruptionis.

Ignis fixationis.

Ignis fusionis.

Ignis

Ignis generationis.

Ignis sublimationis: aliter subtiliationis: & cætera.

Infertio iustificationis: aliter Ligatura: & cætera.

Synonyma

Synonyma

L

Lutum tomenti.

M

Manica.

Materia metallorum: aliter Arg. uiuum: & cætera.

Materia prima artis: aliter Corpus: & cætera.

Mistio elementaris Animæ cum Arg. uiuo.

Mistio spiritualis Animæ cum Oleo uitri.

Modi operationum.

Mundatio Arg. uiui: Elementorumq.

Mutatio loci.

Synonyma

Synonyma

N

Nutus: idest Temporis diuisio.

O

Olla terrea non uitreata.

P

Porfidum molare.

Principia Artificialia, Naturalia' q̄.

Proiectio me Aduma' tam super Inspidum, q̄ Metallum.

R

Receptaculum ligneum.

Registum ferreum.

Reiteratio miscibilium.

S

Sacculus ex tela alba.

Spumatorium instrumentum ferreum.

Sublimatio Arg. uiui.

T

Synonyma Terra: aliter Oleum uitri: & caetera.

Tria salia.

Trituratio miscibilium.

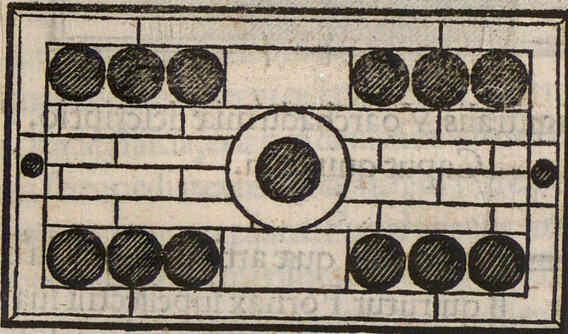
V

V

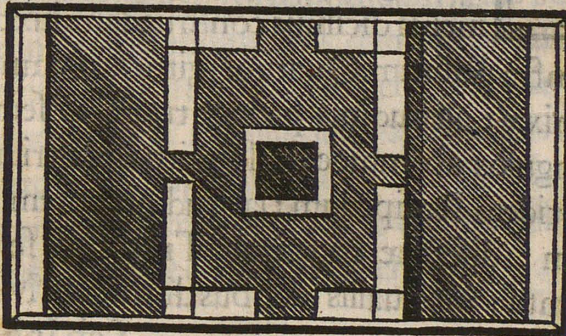
Virga ferrea.

Mensuræ planorum Fornacis magistralis.

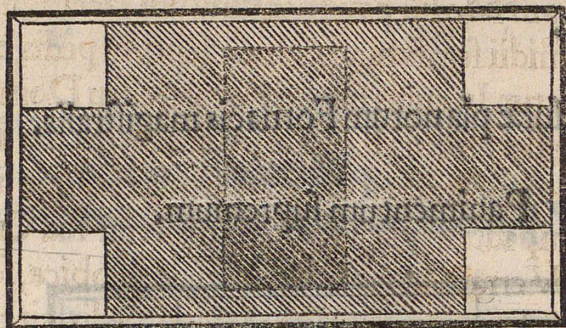
Pauimentum supremum.

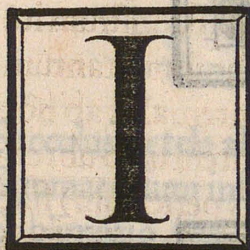
Medium.

Infimum.

Fornacis magistralis Voarchadumicæ descriptio.
Caput quintum.

Columnæ.

Tria strata.

INter alia, quæ arti Voarchadumicæ requiruntur, Fornax supellectili sua instructa proponitur: sine qua nihil profus operari potest artifex. Hanc ex Lapidibus argillæ, seu Tufis sectis, & Luto tomenti dicimus construendam: iuxta modulum hic infra positum. Quatuor igitur Columnæ suis basibus innixæ: altitudinis pedum trium & semis: ad quatuor angulos ab inuicem: longitudinis trium pedum, & totidem semipedum: latitudinis autem duorum pedum: discretæ erigantur. Tria inter se strata, seu pauimenta: interuallis duobus distincta (Medium .s. ab Infimo

.s. ab Infimo : quinis semipedibus in arcus suspensum :
 a' supremo uero semisse gemino cessum) continentia.
 Hoc inquam Mediū pauimentum (ubi iacet ignis) spō
 dilibus dimidii semis hinc, & hinc septum pedis crassitu
 dine sternatur. In cuius medio Foculare, seu Domus ignis
 quadrangulāri forma statuatur: cuius latera per transuer
 sum duorum pedum cū dimidio semis : reliqua uero duo
 trium semipedum spatium metiantur: cū sua Crate fer
 rea super Verram ferream semipedalē in obice, seu nem
 bello (ut uulgus appellat) sita: octauo pedis circumdata:
 cum quatuor Portis: cuiq; lateri sua : quarum duæ inte
 riores (unde flāma, ceu per caminos æstuet in Furnos) di
 midiatī semipedis: exteriores autem ferreæ claudētes, di
 mensionem semis capiant. Furni autem utrinq; ad lon
 gum fornacis, pedis mensuram occupent. Registrum itē
 ferreum, alteram interiorum portam obturans: tantum
 sit quanta fuerit altitudo, ac latitudo interualli : ab hoc
 ad Supremum pauimentum. Subter cratem uero ubi ci
 neres igniti cadent (ob euitandum ignis periculum) fiat
 Latrina ærea longitudinis duorum pedum : latitudinis
 unius: & totidem altitudinis: semiplena semper aqua: cū
 quatuor rotis: & annulis duobus: leoninis capitibus in
 fertis: quibus impelli possit, & extrahi. Supremum tan
 dem pauimētum, siue planum circumualletur mœnibus
 dimidio semisse crassis. In eius medio Canna situetur in

Pauimentū
medium.

Domus ignis.

Cratis ferrea.

Portæ.

Furni.

Registrum.

Latrinæ di
mensio.

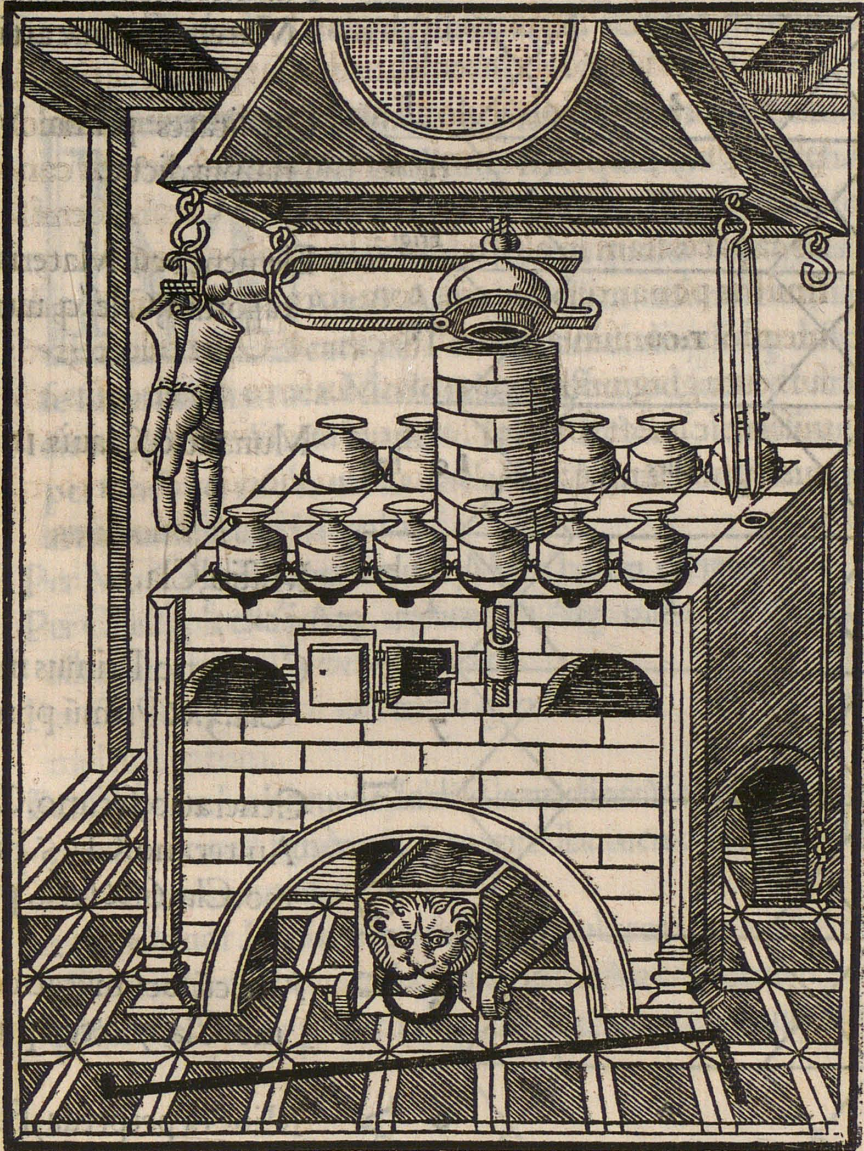
Supremum
pauimentū.
Canna.

altitudine trium semipedū: semiffis uero capax per dia-
 metrū: tunicata autem dimidiato semipede: cum obice
 ab intus. Eius Plani area per lōgum fornacis strata: can-
 nā & sui contraforti interuentu diuifa: pedem latitudi-
 nis habeat: cum Spiraculo ad utrunq; extremum nihilo-
 plus apto, q̄ dimidiati semipedis dimidio. A dextris can-
 nā sex lapidei A'ludel cum suis lapideis Caraha': semif-
 fis capaces: tam in altitudine, q̄ latitudine: totidemq; a
 sinistris ponantur. Sic erit tota fornax in omni sua di-
 mensione consummata. Addito cannæ Operculo terreo:
 suis cum gingiuis ferreis armato: inserto obici: cuius ca-
 pulum sit instar forcipis: longitudinis trium pedum & se-
 mis: ipsum amplectēs Operculū: in modū uestis retorti.

Modulus

Modulus Fornacis magistralis.

In actum
educo.

Summarium Voarchadu'mia

Numeri naturarum salium
Materiæ primæ artis.

Qualitates primæ Mate-
riæ prædictæ.

Elementa cū Materia me-
tallorum, Olei q̄ uitri.

Mundatio, Clavis, 1.

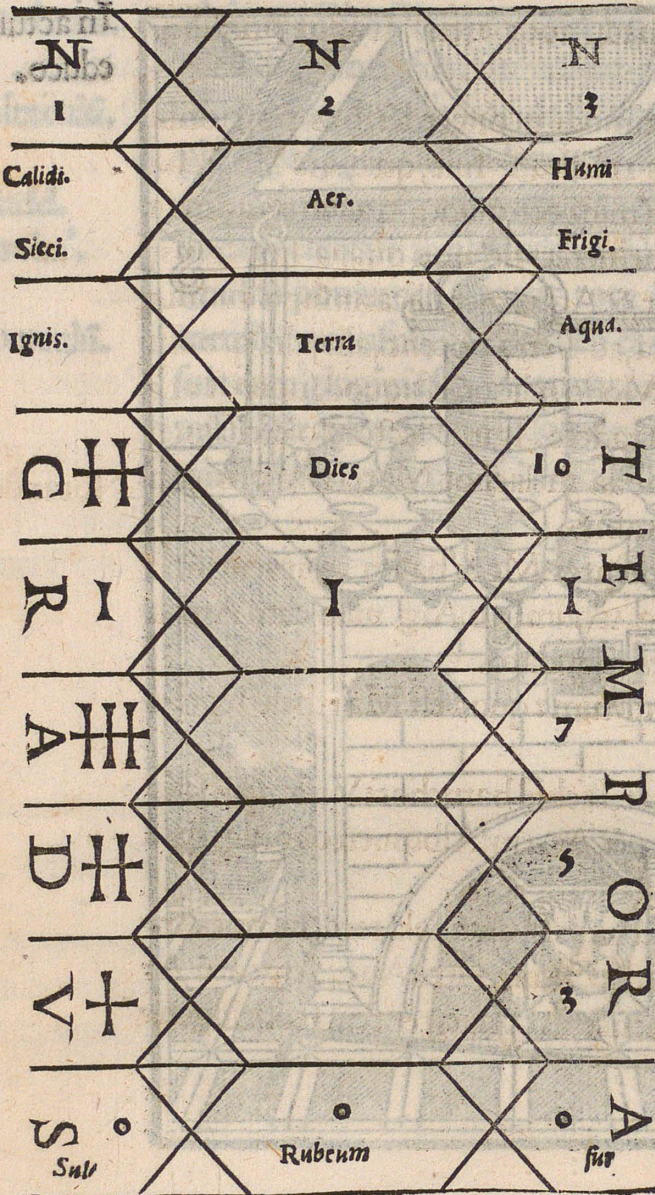
Mistio, Cla. 2.

Corruptio, Primus motus:
Cla. 3. & Primū punctū.

Generatio, sec. mo. Cla. 4.
Au. ter. mo. Cla. 5. Fix. q̄r.
mo. Cla. 6. & secū. pūctū.

Alte. cū loci mutatiōe, q̄n.
mo. Cla. 7. & ter. punctū.

Minéra perpetua, Funda-
mentum artis.

PORTIO TERTIA.

Res necessariae Voarchadumicæ artis. Caput primum.

M

Vltimode in præcedētibus portionibus traditum fuit, quid ars Voarchadumica eēt, quidq; tractaret, ac in se contineret: necnon qualia sint Ignis, Aer, & Aqua metallica: in simul rubificata, ac Terra potentialis, alia q; diffuse superius enarrata. Modo reliquū est: quod superest artis expleret: ac literis tradere. Igitur lector solertissime; per Chomerisōn meaa melachot Materiam primam artis, naturæ vitri notabis.

Notandum

Per Mucha' belim recipientes, Mecu' balim recipientiū.

Per Chesseph cha'i, Arg. uiuum: ab Arg. uiuo cum Arena alba per ignem septies mundato.

Per Gophri't, Sulfur rubeum: quod est Ma'rthek septies multiplicatum.

Per Ithochodut horucot, Iachid baruchot: Vnionem spirituum: hoc est Ignem: & Aerem: Albumen ouorum galilinarum nuncupatum.

Et per Douor, Dauar echa'd: Vnam solā rem, nempe Argillam crudam simplicē: Oleum vitri: Aur: Argentū, Argētumq; uiuū disponentem: conuertentem: cōstringentem

tem: ligantem: necnō dantem proportionem.

Superfluum enim, immo absurdum esse arbitramur speciatim quæ: quot: & qualia sint elementa metallica, naturalia q; in Voarchadumicæ cabalisticum magisteriū metallorum ingredientia aliter differi a nobis. Quid itē sit Forma: quid Materia prima artis: quid Materia metallorum. Item quid Medium dispositiuū. Rursum quid Oleum uitri: quid Aurum: quid Argentum: quid deinde Arg. uiuum de corde Saturni. i. de uisceribus Terræ: quid deniq; Argilla cruda simplex: silentio p̄terire **DECRETVM** fuit. Nam hæc uti prima elementa, & sine quibus maiora sciri nō possūt: cuilibet, uel mediocriter erudito notandum esse censemus.

Notandum

Consumatur autem arcanum hoc mysterium Fimi equini (hoc est ignis) medio (ut iam diximus) sub **NVTV**, determinato q; temporis spatio: cum tricruci Gradu illo huiusmodi sicut superius elucidauimus: & ulterior erit sermo in sequentibus.

Quanto temporis dierum. s. & horarum spatio opus sit in operatione, ac reiteratione. Caput secundum.

Dies, & Hora.

N . Sex indicat: & . 12 . in Corruptione.

V . Decem in Genitura.

T . Nouem

T . Nouem: & . 12 . in Augmentatione.

V . Decem deniq; in Fixatione cum Alteratiōe per loci mutationem.

Motus nanq; iam dicti omnes tricruce illo Gradu terminandi sunt.

Summa uero Dierum simul cum horis sunt Dies. 36.

Septenario autem numero cribrationes .i. reiterationes omnes perficiuntur. Quare horum omnium una' congregatorum Dies omnes sunt. 52.

Carbonum quantitas pro Voarchadu' miæ complemento. Caput tertium.

E

Rror, cui statim emergenti non occurritur, postea in imensum auctus facile nō cōceditur emēdari. Ne quid igitur ob negligētia nostrā in opere huiusmodi desideret ad perfectionem requisitū, subdimus etiā Carbonū quātitatem.

Nam sine hac nunq̄ toti sui compos artifex euadet.

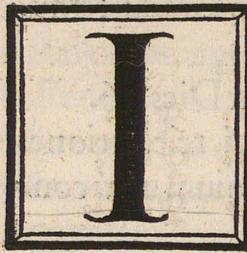
Huius ergo summa est. 84. Corbarum ad mēsurā, qua Venetiis utimur: una .s. pro quotiis quibusq; trinis diebus: Adumā' existente Librarum. 473. Oz. o. q. 1. K. 15. g. 3. Quę sunt Poste. 23. Rubus. 1. Marchæ. 6. &c. Vna supra Decem partes Plumbi nigri projecta,

P

Carbonum
quantitas.

Medicinæ Voarchadumicæ reiterationes alteratiuæ.
Caput quartum.

M.

IN medicinæ autem Voarchadumicæ reiterationibus cadit una supra. C. partes: supra. D. partes: & sic in reliquis. Vnus itaq; Trinusq; ineffabilis Opifex laudetur per sæcula cuncta: qui sua bonitate immensa Cabalisticis metallorum (hoc est uisu percipientibus) tantum gratiæ, munerisq; largitus est.

Schema de proportione Argenti. Caput quintum.

Arg. minus perfectum.

Aes minus imperfectum.

.7. 1008 .1.

.6. 864 .2.

.5. 720 .3.

.4. 576 .4.

.3. 432 .5.

.2. 288 .6.

.1. 144 .7.

Mistio

Mistio Argenti in proportione diuisa.

Argenti puri.	Proportio.	Respondentia.	
K. .576.	K. .576.	Oz. iiii.	
.612.	.540.	.iiii.	φ.i.
.648.	.504.	.iiii.	φ.ii.
.684.	.468.	.iiii.	φ.iii.
			Principium alterationis Argenti
K. .720.	K. .432.	Oz. V.	
.756.	.396.	.V.	φ.i.
.792.	.360.	.V.	φ.ii.
.828.	.324.	.V.	φ.iii.
			Bona alteratio Nostra alteratio.
K. .864.	K. .288.	Oz. Vi.	
.900.	.252.	.Vi.	φ.i.
.936.	.216.	.Vi.	φ.ii.
.972.	.180.	.Vi.	φ.iii.
			Bona alteratio Nostra alteratio.
K. 1008.	K. .144.	Oz. Vii.	
.1024.	.128.	.Vii.	K. 16.
.1044.	.108.	.Vii.	φ.i.
.1080.	.72.	.Vii.	φ.ii.
.1092.	.60.	.Vii.	φ.ii. K. 12.
.1116.	.36.	.Vii.	φ.iii.
			P ii Moneta.

Cinericium .1128. ..24. .Vii. φ .iii.K.12.

In proportione Auri schema. Caput sextum.

Aurum magis perfectū.

Argentū minus perfectum.

.11.	22.	..1.
.10.	20.	..2.
..9.	18.	..3.
..8.	16.	..4.
..7.	14.	..5.
..6.	12.	..6.
..5.	10.	..7.
..4.	.8.	..8.
..3.	.6.	..9.
..2.	.4.	..10.
..1.	.2.	..11.

Mistio Auri in proportione diuisa.

Auri fului.

Proportio.

Respondentia.

K. .576. K. .576. K. .Xii.

Principium .582. .570. .Xii. g. $\frac{1}{2}$.

Iterationis .588. .564. .Xri. g. i.

Auri. .594.

.594. .558. .Xii. g. i. $\frac{1}{2}$.
 .600. .552. .Xii. g. ii.
 .606. .546. .Xii. g. ii. $\frac{1}{2}$.
 .612. .540. .Xii. g. iii.
 .618. .534. .Xii. g. iii. $\frac{1}{2}$.

K. .624. K. .528. K. .Xiii.
 .630. .522. .Xiii. g. $\frac{1}{2}$.
 .636. .516. .Xiii. g. i.
 .642. .510. .Xiii. g. i. $\frac{1}{2}$.
 .648. .504. .Xiii. g. ii.
 .654. .498. .Xiii. g. ii. $\frac{1}{2}$.
 .660. .492. .Xiii. g. iii.
 .666. .486. .Xiii. g. iii. $\frac{1}{2}$.

K. .672. K. .480. K. .Xiiii.
 .678. .474. .Xiiii. g. $\frac{1}{2}$.
 .684. .468. .Xiiii. g. i.
 .690. .462. .Xiiii. g. i. $\frac{1}{2}$.
 .696. .456. .Xiiii. g. ii.
 .702. .450. .Xiiii. g. ii. $\frac{1}{2}$.
 .708. .444. .Xiiii. g. iii.
 .714. .438. .Xiiii. g. iii. $\frac{1}{2}$.

Bona alteratio

Nostra alteratio

K.	.720.	K.	.432.	K.	.XV.
	.726.		.426.		.XV. g. $\frac{1}{2}$.
	.732.		.420.		.XV. g. i.
	.738.		.414.		.XV. g. i. $\frac{1}{2}$.
	.744.		.408.		.XV. g. ii.
	.750.		.402.		.XV. g. ii. $\frac{1}{2}$.
	.756.		.396.		.XV. g. iii.
	.762.		.390.		.XV. g. iii. $\frac{1}{2}$.

Ligatura
Veneta.

K.	.768.	K.	.384.	K.	.XVi.
	.774.		.378.		.XVi. g. $\frac{1}{2}$.
	.780.		.372.		.XVi. g. i.
	.786.		.366.		.XVi. g. i. $\frac{1}{2}$.
	.792.		.360.		.XVi. g. ii.
	.798.		.354.		.XVi. g. ii. $\frac{1}{2}$.
	.804.		.348.		.XVi. g. iii.
	.810.		.342.		.XVi. g. iii. $\frac{1}{2}$.

K.	.816.	K.	.336.	K.	.XVii.
	.822.		.330.		.XVii. g. $\frac{1}{2}$.
	.828.		.324.		.XVii. g. i.
	.834.		.318.		.XVii. g. i. $\frac{1}{2}$.
	.840.		.312.		.XVii. g. ii.
	.846.		.306.		.XVii. g. ii. $\frac{1}{2}$.
	.852.		.300.		.XVii. g. iii.

.858.

.858.	.294.	XVii.	g.iii. $\frac{1}{2}$.	
K. .864.	K. .288.	K. .XViii.		Bõa alratio
.870.	.282.	.XViii.	g. $\frac{1}{2}$.	
.876.	.276.	.XViii.	g.i.	Nostra alte
.882.	.270.	.XViii.	g.i. $\frac{1}{2}$.	ratio.
.888.	.264.	.XViii.	g.ii.	
.894.	.258.	.XViii.	g.ii. $\frac{1}{2}$.	
.900.	.252.	.XViii.	g.iii.	
.906.	.246.	.XViii.	g.iii. $\frac{1}{2}$.	
K. .912.	K. .240.	K. .XiX.		
.918.	.234.	.XiX.	g. $\frac{1}{2}$.	
.924.	.228.	.XiX.	g.i.	
.930.	.222.	.XiX.	g.i. $\frac{1}{2}$.	
.936.	.216.	.XiX.	g.ii.	
.942.	.210.	.XiX.	g.ii. $\frac{1}{2}$.	
.948.	.204.	.XiX.	g.iii.	
.954.	.198.	.XiX.	g.iii. $\frac{1}{2}$.	
K. .960.	K. .192.	k. .XX.		Bõa alratio
.966.	.186.	.XX.	g. $\frac{1}{2}$.	
.972.	.180.	.XX.	g.i.	Nostra alte
.978.	.174.	.XX.	g.i. $\frac{1}{2}$.	ratio.
.984.	.168.	.XX.	g.ii.	

	.990.	.162.	.XX.	g. ii. $\frac{1}{2}$.
	.996.	.156.	.XX.	g. iii.
	.1002.	.150.	.XX.	g. iii. $\frac{1}{2}$.
K.	.1008.	K. .144.	K. .XXi.	
	.1014.	.138.	.XXi.	g. $\frac{1}{2}$.
	.1020.	.132.	.XXi.	g. i.
	.1026.	.126.	.XXi.	g. i. $\frac{1}{2}$.
	.1032.	.120.	.XXi.	g. ii.
	.1038.	.114.	.XXi.	g. ii. $\frac{1}{2}$.
	.1044.	.108.	.XXi.	g. iii.
	.1050.	.102.	.XXi.	g. iii. $\frac{1}{2}$.
Bõa alfatio	K. .1056.	K. .96.	K. .XXii.	
	.1062.	.90.	.XXii.	g. $\frac{1}{2}$.
Nostra alte	.1068.	.84.	.XXii.	g. i.
ratio.	.1074.	.78.	.XXii.	g. i. $\frac{1}{2}$.
	.1080.	.72.	.XXii.	g. ii.
	.1086.	.66.	.XXii.	g. ii. $\frac{1}{2}$.
	.1092.	.60.	.XXii.	g. iii.
	.1098.	.54.	.XXii.	g. iii. $\frac{1}{2}$.
Bõa alfatio	K. .1104.	K. .48.	K. .XXiii.	
Nostra alte	.1110.	.42.	.XXiii.	g. $\frac{1}{4}$.
ratio.	.1116.	.36.	.XXiii.	g. i.
				.1122.

•1122.	••30.	•XXiii. g. i.½.
•1128.	••24.	•XXiii. g. ii.
•1134.	••18.	•XXiii. g. ii.½.
•1140.	••12.	•XXiii. g. iii.
•1146.	••6.	•XXiii. g. iii.½.

Res magis principales ad Voarchadumiam pertinentes,
sub Nota: cum ostensione prædictarum notarum.

Caput septimum.

M

Et amorphosin quidem Arg. uiui animati palam, abūdeq; ac dilucide præfenti uolumine, lector peritissime (ut clarum est tuæ sapiētiae) iam solo eius intuitu publicauimus. Normam item eius ad finem usq; perfectum redegitus. Nunc autem prolixitati, labori q; hæredum doctrinæ huiusmodi consulentes: abscondita magis reuelando: paucis arcani huius mysterium referamus. Dicimus nãq; sapientum Lopa tres esse: Animalem. s. Vegetalem: & Mineralem. Perfecturus itaq; Animalem: ab animatis sumat initium: sine quo & congruo tēporis spatio: idæã educi uiuentem minime posse sciat. At Vegetalem similiter cupiens, illud nō ignoret, granum cadens in terram ni moriatur: solum esse mansurū & infructuosum. Mor-

Lopa sapiētum triplex.

Q

ruum uero fieri fertile. Si deniq; appetat Mineralem, uo-
 tum nequaquam sortiturum se agnoscat: sine processu, atq;
 intelligentia. 448. 400. 344. & 512. Quare quisq;
 ad audiendum aures arrigat. Aperte equidem iam supra,
 infraq; patefecimus quicquid sapientes hactenus inuo-
 lutum suis enygmatis, & inuolucris scripserunt. Noti-
 ciam igitur tanti, tamq; mirandi mysterii sub elementi
 nomine illo denotati quicumque nanciscetur: per sacro-
 sanctum Dei nomē: eum admonemus & adiuramus: ita
 caute seruet: ita ipsum tractet: ne panis filiorum Alchi-
 mistis: Indignisue tantū munus sponte nostra, elargiamur.

Notarum prædictarum Voarchadumicæ artis ostensio.

I ..9. A . .1 . A ..1 . T .19.

G..7. E . .5. Q.16. E ..5.

N.13. R. 17. V .20. R .17.

I ..9. I . .9. A ..1 . R .17.

S .18. S . 18. E ..5. Æ ..6.

56. 50. 43. 64.

8 8 8 8

448. 400. 344. 512.

Epilogus prædictorum: Caput octauum?

IAm igitur quæ ad Aurifrabilem: Cudi
 mi' am: Officinam nummariã: & Ca
 bala metallorum: ad metallorum per
 fectionem arcana pertinentia sunt,
 præter Materiã primam artis: ad mi
 nera' q; Argëti & Auri duarum rubea
 rum, Theoricam, ac Practicã, Proportionemue requisi
 ta: Deniq; mysterium ipsius artis Voarchadú micæ pe
 nitus contra Alchi' miam, haudq; parûper distinctam ab
 Archimi'a, & Sophia: ad tuã, lector candidissime, contẽ
 plationem ædidimus. Pro quo deinde in Speculo nostro
 Domino æterno omnipotenti aspirante (si hæc non di
 splicuisse cognouerimus) altiora profecto' reuelabimus
 pro nostra singulari erga uirtutis indagatores, & cupidos
 ueritatis beneuolentia; animi' q; nostri graritudine, ac
 sinceritate.

Q ii

Authoris excusatio de multifario uocabulorū usu in Voarchadú mica facultate. Caput nonum, & ultimum.

A

Quum (sané) fore arbitramur, lector solertissime, cum Voarchadú micá facultatē uocibus ei cōsentaneis hactenus explicuerimus: ut nobis ueniam præbeāt eruditi Grammatici: uti solent cæteris disciplinarum professoribus, si quippiã hoc in nostro uolumine scriptum, aut obsoletis (ut aiunt) uocabulis præter, uel contra Maiorum decreta dictū sit. Id enī nō temere: seu negligētia: ignorātia ue factum putēt. Sed iure nempe ipsius professionis ita exigentis euenisse. Aut forsan tollendæ æquiuocationis gratia ipsius uocis: uel sæpius indicandæ uerioris proprietatis occasione, uocem quampiam usurpatā fuisse: qua promptius aliquid arti cōsentaneum, ac præter solitum usum, ueros tamen conceptus præferente decuerit enucleasse. Quādoquidem nulli authorum (nostro non solum iudicio: sed communi omnium cōsensu) in quacunq; scribentium facultate hoc negatum existit: quin nonnullis, ac ueluti propriis terminis uti liceat: atq; suum seruare stylum: ne proprios artis illius excedere, uel egredi limites (quod omnino profanum esset) uideantur. Cui (sané) ueritati aptissime astipulatur illa peripateticorum

corum Principis doctrina edocentis (in genere relationis) oportere aliquando pro explicandis rerum proprietatibus, nomina cōfingere. Quamobrē & nos hunc scribendi morem seruasse: ipsa ita exigente Voarchadu'mica facultate, nemo succenseat.

A editionis meta.

Voarchadu'mia a' Ioanne Augustino Pantheo Veneto sacerdote edita, felicibus auspiciis explicit. Regnante Iustissimo Andrea Griti.

Hymnus ad gratiarum actiones.

Iam Deo exactus

Liber est fauente:

Laus tribus, Patri,

Genito' q̄, & almo

Flamini: cunctisq̄

Decus sit: atq̄

Gloria sæclis.

Q iii

Index contentorum in tribus portionibus huius operis.

A	
Aeditionis meta. Folio.	67.
Aes arsum cum Fornacis eius imagine.	27.
Aes ustum.	28.
Anielum album: & nigrum.	28.
Aqua ad diuidendum Arg. ab Auro.	28.
Arcana (facientia ad Voarchadú miam: Aurificabilē: Cudi- dimi' am: Officinam nummariam: & metallo tum Ca'ba la) de ponderibus: cum suis schematibus.	22.
Argenti, & Auricalcum.	28.
Argentum maceratum.	29.
Artis Voarchadú micæ canticum ad lectorem.	5.
Aula purificationis auri.	1.
Aurum maceratum.	29.
Authoris excusatio de multifario uocabulorū usu in Vo- archadú mica facultate.	66.
Authoris intentio de Voarchadú mica professione, cōtra Alchí miã: Arte distincta ab Archimí'a: & Sophia.	6.

B

Bullimentum pro Argento.	29.
Bullimentum	

Bullimentum pro Auro. 29.

C

Calx Argenti. 30.

Calx Ferri: & omnium aliorum metallorū durorum. 30.

Carbonū quantitas p̄ Voarchadú miæ cōplemento. 61.

Cerussa: Minium: & Zalolinum. 30.

Cinnabaris constructio. 30.

Concessio Reuerendissimi. D. Legati apostolici. 2.

Concessio Clarissimorum. D. Capitum Illustrissimi consi

lii Decemuirum pro impressione huius operis. 2.

Consolidatiuum cinericii. 30.

Constructio præcisi ponderis æquilancis. 25.

Cupella & Fornax eiusdem. 31.

D

Dedicatio operis. 30.

Descriptio uariarum particularium operationū pro am-
pliori artis huius elucidatione. 27.

E

Epilogus predictorum. 66.

F

Flos æris .	32.
Fornacis magistralis Voarchadú micæ descriptio .	57.

H

Hymnus ad gratiarum actiones .	67.
--------------------------------	-----

I

In proportione Auri schema .	62.
------------------------------	-----

M

Materia prima artis, ad Voarchadú micam requisita quid sit: quo nomine uocet: quid agat: & quomodo fiat .	18.
Medicinæ Voarchadú micæ reiterationes alteratiuæ .	61.
Mensuræ planorum Fornacis magistralis .	57.
Metallina .	32.
Mistio in radicibus unitatis septuagesimi secundi Voarchadú micorum elementorum .	18. 40.
Modulus Fornacis magistralis .	59.

O

Oleum

Oleum omnium metallorum . 32.

P

Præfatio portionis secundæ. 35.

Purificatio Spiritus Voarchadu'mici: Extractio Animæ
elementaris Voarchadu'micæ: Multiplicatio mixturæ
Animæ, Corporis, & Spiritus Voarchadu'micorū: Pro-
iectio, Reductio q̄ Arg. & Auri. 19.

Purpurina argentea, & aurea. 32.

Q

Quanto temporis dierum. f. & horarum spatio opus sit in
operatione, ac reiteratione. 60.

Quomodo fiat ipsa Voarchadu'mia. 16.

Quo potiori & magis cōsentaneo uocabulo purificatio-
nis Auri facultas appellari debeat. 9.

R

Refinatio chryfocollæ. 32.

Regina purificationis Auri. 5.

Requisita Voarchadu'micæ artis. 54.

Res magis principales ad Voarchadu'miam pertinentes

sub Nota: cum ostensione prædictarum notarum.	65.
Res necessariæ Voarchadumicæ artis.	60.

S

Schema de proportione Argenti.	61.
Schema literarum ad Voarchadumiam petinentiũ.	12.
Schematis Voarchadumici expositio.	36.
Singularia præmissa cur posita sint.	34.
Solidatura tertia pro Arg. & Auro.	33.
Specula metallica frangibilia.	33.
Specula non frangibilia.	33.
Spodium de ossibus.	33.
Sublimatum.	33.
Summarium Voarchadumicæ.	59.

T

Terra ad deargentandũ metallum: & inaurandum.	34.
Theorica, ac Practica Voarchadumicæ artis, & eius schemata in multiplicatione tincturæ.	37.
Tucicæ constructio.	34.

V

Voarchadumia quid rei: & cui competat.	11.
--	-----

Finis.

EXORATIO IMPRESSIONIS.

REVERENDISSIMO IN CHRISTO PATRI,

& D. D. ALTOBELLO AVEROLDO, Dei, & Apostolicæ sedis gratia, Episcopo Polen. Sanctissimi q̄q̄ D. N. Papæ Referen. ac per totam ditionē Venetam, cū potestate Legati Cardinalis de latere, Legato digniss. Ioannes Augustinus Pantheus Venetus sacerdos, perennem fœlicitatem.

Amdiu, Voarchadúmiæ nostræ (contra Alchímiam, uia, & ratione ab Archimí'a, & Sophia, diuerse) fœtus in lucem emerisset (Presul Reuerendiss.) nisi Genius quidam, talibus uerbis, asidue increpans, ab incepto, deterrisset. Pantheus: Quis te furor agit? Quia tibi audacia tantum arrogas? Vt implumē adhuc Auiculā nido abigas? Cui tantum abest, ut uires suppetāt ad uolatum: quo ne pedibus quidē tuto possit icedere? Quis hoc de te Panthee supicetur? Vt quo plura se impedimēta obiciunt, eó inpenius hunc tuū fœtum emittere festines? Et quod est magis absurdum: non Italiam modo, sed uniuersum terrarum orbem, uelis eum peragrare? Ac insuper (quod p̄ter animi tui sētētiā est) ANDREAM GRITVM radiātissimum Venetæ Reip. fidus, á cuius auspiciis
fimo

EXORATIO IMPRESSIONIS.

00

simo Nutu, ac renutu, uniuersus imperii status pēdet au-
 deas incaute interpellare: Vide (queso) quid agas. Ille ma-
 ioribus negociis est implicitus: q̄ ut cuiusq̄ uerbis possit
 uacare. Et nisi tanto lectore digna attuleris, futurum si-
 ne dubio est, ut unde gratiam speras: inde contemptum,
 & odium referas. Meum itaq; consilium (nec fortasse im-
 peritum) hoc est: uel impotentem adhuc foetum hunc tā-
 tis per educādum, donec potentior, & longe gratior pro-
 dire possit: uel si prorsus ædendū putas, ita exornare con-
 tendas, ut non turpis saltem uideatur. His ergo moni-
 tis, sepiissime castigatus addubitauī (fateor) aliquandiu,
 nenimius patris indulgentissimi amor, rectum iudicium
 falleret. Idcirco duos cōsului Censores, qui totum rursus
 opus, terq; quaterq; ab initio ad finem usq; reuoluerēt,
 explorarent, ac diligēter perpenderent. Discussis autem
 singulis quibusq; nihil in toto opere deprehensum est,
 quod addi, uel detrahi, uel mutari debere uideretur. Nā-
 que, opus suis perfectū asserebant proportionibus. Par-
 tes uniuersas cōuenire: insigni forma præstare: uegetum
 corpus esse: succi plenum: assiduo, ac diuturno labore fir-
 matum: ut nullius critici iudiciū exhorrescat: unum dun-
 taxat exceptū est: Venusta. s. oris elegantia: cū tamē eam
 nos uolentes, scientesq; dicendi magistris reliquerimus,
 contenti uerborum simplicitate: ut illis uerba, non sen-
 tētiæ uerbis ambiciosius inseruirent. In quo (nisi me iu-

dicium fallit) humillimus sacrarum literarū stilus, in quo
 diutius uersati sumus, hanc nostri sermonis negligētiam
 fouet, tueturq; , uulgatis sæpius, & usitatis, q̄ elegantibus,
 & exquisitis uerbis utens, q̄ nihil ineptius habeatur,
 q̄ in quæstione ueritatis cognoscēdæ, de uerbo & ornatu,
 esse sollicitū. Fides authoris nō temere solet esse suspecta,
 ubi insolentes uocū illecebræ affectātur. Qui flores plu-
 ris fructibus faciunt, non immerito (tamquam) inanes á
 grauioribus Viris, reiciuntur. Nos haud quaquam po-
 puli plausum quæritamus, satis habemus, ac super: si
 pauci silentes introspeciant, & aliquid tanquam stupidi,
 uel é penitissimis Naturæ penetralibus, uel é remotissi-
 mis Cæli adytis erutum admirentur. Reliquos uero, ceu
 indignos, & nostrorum conceptuum ignaros paruipen-
 dimus, siue rudi ingenio, seu humili sermone inculti cen-
 seamur. Cum hoc, uel imprimis gloriofum nobis futurū
 arbitremur, si hæc (qualiacūq; sint) imperitiori multitu-
 dini displicuerint. Nec. n. dicēdi tantum gratia, leposue,
 sapiētem hominem reddit. Quin, hoc etiam dedita ope-
 ra facimus: ut cælata ueritate sub amariori cortice locu-
 tionis uulgu ignarum, á tantarum rerum lectione ab-
 sterreatur: quemadmodum Voarchadúmicis Archica-
 nopi q; consueuere, qui Argentum, & Aurum, oleis,
 uel aquis occulant: quo uidentes non uideant, & intelli-
 gentes non percipiant, Circumspecti negotiatores, in

EXORATIO IMPRESSIONIS.

Fionis, non superficiem, sed clausam substantiam inquirunt. Hic etiam non de artificioso uerborum ambitu, sed de rebus seriis palma quiritur, eo peremnior quod ea promuntur: quæ non in Gemmis, uel in Aere, sed in Auro, uel potius in sempiternis mentibus, cudenda sint. Quippe quæ cognita, & seruata, uere beatum hominem reddant, si rebus agendis nauiter det operam, non si omnium linguarum uenustate tam fuerit imbutus. Nos equidem hac re putamus gloriandum, quod meram (licet incomptam) ueritatem Cabalisticis metallorum, gratiore uideamus fore: quam si eadem figmentis eloquentiæ, & uano coloris uelamine in publicum peruenisset. Cum litera occidat, spiritus autem uiuificet. Sed si hæc uera essent (fortasse) quippiam contra nos merito dici posset, unde Aduocati, atque Ducis auxilium implorandum est: cuius patrocínio quacumque libeat ingredi, liber aditus pateat. Atque ne diutius immoremur, en **ALTOBELLVS AVEROLDVS**, nobilis Brixianus, Dei, & Apostolicæ sedis gratia, Polë. Episcopus, propotifex optimus. En ultro omnibus mysticæ Philosophiæ candidatis patronus: cuius auspicio, & autoritate, si libellus hic æditus fuerit, cum apud oes alios terrarum Dominos, tum præcipue apud **VENETORVM DVCEM** serenissimum, piëtissimumque **SENATVM**, sine ullo metu reprehensionis, Victor uolitare poterit. Hic Reuerendiss. Antistes, ut antiquis

A

EXORATIO IMPRESSIONIS.

simam gentis AVEROLDAE nobilitatem, ut amplif-
simam totius corporis dignitatem prætermittamus, qua
sic eminent, ut, uel procul intuenti terrenum Numen, non
hominem præferat, diuino est ingenio, & ad promeren-
dam semper nouam gratiam cōparato. Incredibili mo-
rum suauitate, ad hæc obuia, atq; expetita omnibus co-
mitate: qua fit, ut quocūq; se uertat, omnia protinus hi-
larescant. Quo certior spes, maiorq; fiducia est nobis
proposita impetrandi: quod oramus. Oramus autem,
Reuerendissime Pater, Vt quanto longe, latéq; tua sa-
cro sancta polet authoritas, opus hoc nostrum (in lu-
cem ædendū) in tutelam recipias, quo præsidio tuo muni-
tum, tutius in doctissimorū Virorū manus ueniat. Est. n.
nobis iam pridē exploratū, quod si Tuo quoq; suffragio,
Tuóq; fauore, ac Numine cōprobatū, fuerit, extra om-
nem aleam positum, ab omniq; securum Inuidia per
Vniuersum terrarum orbem uolitabit. Quod si Tua be-
nignitate, acciderit, Pantheus amplitudinis Tuæ obser-
uantissimus, quicquid animi, corporisq; uiribus polet,
quoad uixerit, Tibi deditissimum fore pollicetur. Vale.

Concessio